

Fredag den 25. maj 2012 (D)

1

Kl. 09:00

88. møde

Fredag den 25. maj 2012 kl. 9.00

Første næstformand (Bertel Haarder):
Mødet er åbnet.

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 42:

Forespørgsel til statsministeren om god regeringsførelse.
Af Kristian Jensen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF).
(Anmeldelse 23.05.2012).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af forhandlingsmandater i Folketinget.
Af Merete Riisager (LA) m.fl.
(Fremsættelse 13.03.2012. (Omtrykt)).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for adoption.
Af Mette Hjermind Dencker (DF) m.fl.
(Fremsættelse 13.04.2012).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om Folketingets Ombudsmand.
(Fastsættelse af embedsperiode for Folketingets ombudsmand og oprettelse af et børnekontor hos Folketingets Ombudsmand).
Af Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV) og Holger K. Nielsen (SF).
(Fremsættelse 11.05.2012).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2010.
Af Finansudvalget.
(Fremsættelse (i betænkning) 10.05.2012. Anmeldelse 15.05.2012).

6) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til finansministeren om det offentlige forbrug.
Af Ole Birk Olesen (LA) m.fl.
(Anmeldelse 02.05.2012. Fremme 08.05.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 29. maj 2012).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 42:

Forespørgsel til statsministeren om god regeringsførelse.
Af Kristian Jensen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF).
(Anmeldelse 23.05.2012).

Kl. 09:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.
Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af forhandlingsmandater i Folketinget.
Af Merete Riisager (LA) m.fl.
(Fremsættelse 13.03.2012. (Omtrykt)).

Kl. 09:01

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til europaministeren.

Kl. 09:01

Europaministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Lad mig allerførst takke for lejligheden til at drøfte håndteringen af EU-sagerne og samspillet mellem Folketinget og regeringen i fastlæggelsen af dansk EU-politik. Regeringen er naturligvis altid parat til at diskutere, om vi kan håndtere EU-sagerne på en anden og bedre måde, end vi gør i dag, men grundlæggende finder regeringen, at vi i Danmark har opbygget en velfungerende beslutningsprocedure i forhold til EU-sagerne, som regeringen ikke ser grund til at ændre på.

I Danmark har vi en lang og god tradition for en grundig parlamentarisk behandling af EU-sager, som går helt tilbage til Danmarks indtræden i Det Europæiske Fællesskab. Tiltrædelsesloven, der senest blev ændret i 2008 i forbindelse med Lissabontraktaten, fastlægger rammerne for samarbejdet mellem regering og Folketing, og

denne er flere gange blevet suppleret med såkaldte beretninger, der er vedtaget med bred opbakning fra Folketingets partier.

Europaudvalget er omdrejningspunktet, der sikrer en stærk parlamentarisk kontrol med regeringens EU-politik, og det gælder, uanset hvilken farve regeringen har, og det har siden 1973 fungeret rigtig godt under skiftende regeringer. Danmark er faktisk blandt de EU-lande, der har den stærkeste parlamentariske kontrol med EU-sagerne, fordi vi har tradition for mindretalsregeringer, og fordi vi lægger afgørende vægt på, at vi, når vi har indgået en forpligtelse i Bruxelles, på forhånd skal vide, at vi også har opbakning til at gennemføre det derhjemme. Det giver vores ministre en enestående mulighed for at forhandle effektivt og dermed også få sat danske fingeraftryk, når man på forhånd ved, hvad det parlamentariske bagland, altså Folketinget, kan acceptere. Vi har derfor en velfungerende EU-beslutningsprocedure, som endda har været en inspirationskilde for andre medlemslande, ikke mindst de nye.

Hvis vi skal fastholde Folketingets indflydelse og kontrolmulighed, er det efter regeringens opfattelse helt afgørende, at vi bibeholder, at EU-sagerne behandles i ét folketingsudvalg med den særlige kompetence på EU-området. Med indsigt i og tværgående overblik over EU-sagerne bidrager Europaudvalget til en velkoordineret og gennearbejdet dansk EU-politik.

Fagudvalgene inddrages også løbende i EU-sagerne på deres respektive områder. Fagudvalgene modtager kopi af de samme notater, som Europaudvalget får, og mødes med fagministrene forud for forelæggelsen i Europaudvalget. Fagudvalgene bidrager også med faglige input, bl.a. til Europaudvalgets høringsvar og begrundede nærhedsudtalelser. Regeringen ser dog meget gerne, at fagudvalgene inddrages endnu mere i EU-sagerne, end de gør i dag, og at samarbejdet mellem Europaudvalget og fagudvalgene styrkes. Det vil kunne give en endnu større faglig tyngde i Europaudvalgets arbejde. Jeg vil da derfor gerne opfordre Europaudvalget og fagudvalgene til at fortsætte bestræbelserne på at styrke den faglige udveksling mellem udvalgene. Regeringen bidrager naturligvis gerne til det arbejde.

En flytning af forhandlingsoplæg fra Europaudvalget til Folketingssalen vil være både vanskelig og upraktisk at håndtere og vil gøre det endnu sværere for Folketinget at følge med i EU-sagerne. Alene antallet af forhandlingsoplæg gør det vigtigt, at der er et udvalg, som kan sikre den fornødne koordination af og også overblik over sagerne, for slet ikke at nævne alle de øvrige sager af væsentlig betydning, som også fremlægges. Det er også vigtigt, at vi har et forum, hvor vi kan have fortrolige drøftelser, når dette i enkeltsager er hensigtsmæssigt. Denne fortrolighed er i sagens natur nødvendig, da man i forhandlinger ofte skal holde kortene tæt til kroppen, og det kan man af gode grunde ikke gøre i Folketingssalen.

Forhandlinger om EU-sager kan også gå meget hurtigt. Det er derfor vigtigt, at vi har en fleksibel og smidig beslutningsprocedure, som, når det er nødvendigt, sætter regeringen i stand til at handle hurtigt og velkoordineret med sigte på at opnå maksimal dansk indflydelse. Det har erfaringsmæssigt stillet Danmark godt i forhandlingerne i Bruxelles. En flytning af EU-sager af større rækkevidde væk fra Europaudvalget vil derfor betyde en reduceret mulighed for at behandle EU-sagerne i Folketinget og vil kunne svække den danske forhandlingsposition i EU-forhandlingerne. Dertil kommer, at partierne jo altid kan anmode om en forespørgselsdebat om en EU-sag eller fremsætte et beslutningsforslag, sådan som forslagsstillerne jo har gjort i denne sag, og som er grunden til, at vi er samlet her til morgen.

Kl. 09:06

Med Lissabontraktaten har de nationale parlamenter fået en større indflydelse på EU-området. Her spiller Europaudvalget en central rolle, og takket være en aktiv indsats fra ikke mindst Europaudvalgets formand er der nu endvidere åbnet op for, at nationale parlamenter kan stille spørgsmål direkte til Kommissionen i konkrete sag-

er. Europaudvalget spiller også en vigtig rolle i kontakten til lignende udvalg i andre europæiske parlamenter, sådan som vi har set det i forbindelse med det netop overståede og vellykkede COSAC-møde i København i april måned. Som centrum for drøftelse af EU-sagerne er Europaudvalget også med til at fremme debatten og sikre åbenhed om EU-politikken, bl.a. gennem direkte tv-transmission fra møderne.

En flytning af forhandlingsoplæg fra Europaudvalget til behandling i Folketingssalen vil derfor efter regeringens opfattelse hverken bidrage til at styrke den parlamentariske kontrol, fremme debatmulighederne om EU-sagerne eller give større indsigt i de forhold, Europaudvalget i dag behandler, tværtimod. Regeringen ser ingen grund til at ændre på den nuværende velfungerende og veletablerede beslutningsprocedure med Europaudvalget som omdrejningspunkt; en beslutningsprocedure, som gennem årene er opbygget med bred opbakning fra Folketingets partier, og som har vist sig at fungere rigtig godt.

Regeringen vil derfor opfordre til, at beslutningsforslaget fra Liberal Alliance forkastes, og håber på opbakning til denne holdning blandt Folketingets partier.

Kl. 09:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 09:08

Merete Riisager (LA):

Tak. Og tak for talen. Mener ministeren ikke, at det er et problem, at mange fagordførere, det kan være inden for finanspolitik, det kan være inden for erhvervspolitik eller andre områder, ikke er bekendt med EU-lovgivning, som binder deres områder, som binder dansk lovgivning, før det er kommet så vidt, at det er vedtaget, altså at man som fagordfører ligesom bliver ramt i nakken af EU-lovgivning, før man bliver gjort bekendt med den lovgivning. Det er i min optik sådan, det foregår i dag. Rigtig mange når ikke at se, hvad det er, før det ligesom er vedtaget. Mener ministeren ikke, at det er et problem?

Så siger ministeren, at vi skal styrke fagudvalgene ved inddragelse af fagudvalgene i EU-problematikker, og det er jeg sådan set glad for at høre, for det fungerer jo ikke, sådan som det er i dag. Fagudvalgene er ikke rigtigt med, de er ikke rigtigt inde over, så jeg vil høre, hvad det er, ministeren har tænkt sig på det område.

Kl. 09:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 09:09

Europaministeren (Nicolai Wammen):

Tak for spørgsmålene. Allerførst vil jeg sige, at det er mit indtryk, at fagordførerne faktisk er rigtig godt inde i stoffet, og det gælder på tværs af partier, det gælder også EU-stoffet, og derfor er det ikke min oplevelse, at fagordførerne ikke følger med i, hvad der foregår i EU.

Når det er sagt, så skal vi selvfølgelig hele tiden prøve på at gøre tingene bedre, og hvis man kan få et tættere samarbejde mellem fagordførerne og Europaudvalget og i det hele taget mellem fagudvalgene og Europaudvalget, så synes jeg, det er godt. Derfor har jeg også lagt åbent frem i dag, at hvis vi fra regeringens side kan bidrage til det, vil vi meget gerne gøre det. Men hvordan man planlægger sit arbejde i udvalgene, er jo noget, man i første omgang skal diskutere i udvalgene. Det er jo ikke regeringen, der beslutter, hvordan udvalgene skal arbejde. Det gør udvalgene selv.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Merete Riisager.

Kl. 09:10   gordførere udveksler synspunkter. Sådan er det i hvert fald i mit eget parti, og jeg vil også sige, at hvis det ikke er sådan i Liberal Alliance, kan jeg foreslå, at man indfører den samme måde at tale med hinanden på, for det er rigtig godt og givtigt.

Kl. 09:13

Merete Riisager (LA):

Det er korrekt. Men derfor kan regeringen jo godt have en holdning til, hvordan vi gør det her bedst muligt. For det er jo et problem, at lovgivning, som er rammesættende for dansk lovgivning, ikke behandles bedre, end det sker i dag, men det her er ikke nogen kritik af fagordførerne. Min holdning er, at der er rigtig mange hårdtarbejdende MF'ere i det her Ting, men den måde, vi har struktureret det på, gør, at man ikke inddrages i sagerne, før det ligesom er for sent, og så sidder man og udtænker noget dansk lovgivning, som så eventuelt ikke kan udleves, fordi der er den her rammesætning. Så jeg mener nok, at det er regeringens forpligtelse at gentænke de her strukturer, så vi sørger for, at hele Folketinget bliver inddraget i de processer.

Kl. 09:10

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 09:10

Europaministeren (Nicolai Wammen):

Altså, regeringen har jo et rigtig godt samarbejde med både Europaudvalget og fagudvalgene, men opgaven er altså også sådan, at Folketinget selv planlægger sit arbejde og samarbejdet mellem de enkelte udvalg, og vi vil meget gerne deltage, hvis der er ønske om, at det gøres på en bedre måde end i dag. Men grundlæggende synes jeg og regeringen, at det fungerer fint med Europaudvalget som omdrejningspunktet, og det er også mit indtryk, at fagordførerne på tværs af partier er godt inde i sagerne, og at der er en god koordinering.

Kl. 09:11

Første næstformand (Bertel Haarder):
Der er en kort bemærkning fra fru Lene Espersen.

Kl. 09:11

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne i forlængelse af de to spørgsmål, der lige er blevet stillet, spørge europaministeren, om ikke det er korrekt, at Folketingets arbejde er tilrettelagt sådan, at fagudvalgene rent faktisk inddrages, herunder at ministeren kommer i samråd i fagudvalget, forud for at ministeren går i Europaudvalget, og at bl.a. Socialdemokratiet har haft for vane at indsupplere de ordførere, der har fagligt kendskab til området, til at deltage i europaudvalgsmøderne. Så man kan sige, det er op til hver enkelt parti at sørge for, at fagordførerne bliver inddraget, men der er altså rig mulighed for via fagudvalgene forud for europaudvalgsmøderne at være fuldt ud bekendt med alt, hvad der sker, herunder også stille ministeren spørgsmål.

Kl. 09:12

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 09:12

Europaministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan fuldt ud bekræfte fru Lene Espersens udlægning. Det er sådan, at fagministrene i de enkelte udvalg jo også diskuterer EU-sager, og det er også rigtig, at Folketingets partier har mulighed for at indsupplere ordførere fra de relevante fagudvalg i Europaudvalget, hvis der er behov for en særlig faglig baggrund til en bestemt sag. Derudover er det altså mit klare indtryk, at man i partierne også snakker med hinanden, forstået på den måde, at EU-ordførere og fa-

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og vi begynder med Venstres ordfører, hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 09:13

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Det glæder mig meget at høre europaministerens tale, naturligvis primært fordi jeg er enig med ministeren, men også fordi det må være lykkedes for ministeren at få overbevist sin ministerkollega i Udenrigsministeriet om, at Europaudvalget skal bevares. Udenrigsminister Villy Søvndal har jo tidligere stillet forslag om, at det skulle nedlægges, men jeg håber, at man på det her punkt er enige i regeringen. Det er jo igen et eksempel på, hvordan perspektiver kan ændre sig, når man sådan skifter fra opposition til regering og rammes af virkeligheden.

En anden begivenhed her i ugens løb, som har glædet mig, var, da Europa-Kommissionen i onsdags modtog et såkaldt gult kort i forbindelse med Monti II-forslaget. Det er et forslag, som risikerede at påvirke den måde, som vi løser arbejdskonflikter på bl.a. i Danmark. Det er første gang man har brugt den mulighed for at sende et forslag tilbage, og det er en mulighed, som vi har fået gennem Lissabontraktaten. Det viser jo, at de nationale parlamenter *kan* spille en rolle, og det viser, at Europaudvalget er i god og nyttig kontakt med de andre parlamenter i EU.

Hvis man skal anlægge en positiv tilgang – og det skal man jo – til dagens beslutningsforslag fra Liberal Alliance, er det, at det er en god lejlighed til at reflektere over, om vi griber arbejdet i Folketingets Europaudvalg hensigtsmæssigt an. Men hvis man ser det i en lidt større sammenhæng, er der noget, der tyder på, at Liberal Alliance snarere jagter Enhedslistens rekord i at fremsætte beslutningsforslag, man på forhånd ved ikke vil føre til så meget. Men det er fredag, solen skinner, og jeg ser naturligvis beslutningsforslaget som et oprigtigt ønske om at få en debat om den demokratiske proces her i huset.

I Folketinget arbejder vi ud fra en model, hvor Europaudvalget er omdrejningspunktet for den parlamentariske kontrol med den politik, regeringen fører på vegne af Danmark i EU. I Venstre mener vi, at den model er god, den er solid, og den passer godt til de danske forhold. Så derfor vil vi også stemme imod forslaget – for god ordens skyld.

Et af argumenterne for forslagsstillerne er, at det vil styrke den parlamentariske kontrol med afgivelsen af forhandlingsmandater til regeringen, hvis disse mandater gives her i salen. En drøftelse her vil også give bedre debatmuligheder og større inddragelse af fagudvalgenes ordførere, hedder det. Og der er ikke nogen tvivl om, at det er vigtigt, at partierne inddrager deres respektive fagordførere, inden der tages stilling til mandatafgivelsen. Sådan gør vi i Venstre, og det er egentlig min opfattelse, at man også gør sådan i Liberal Alliance. Selvfølgelig kan man altid ønske sig en større inddragelse af fagudvalgene, og det er Venstre meget indstillet på at arbejde for, men det er jo ikke det, forslaget handler om.

Det er også vigtigt, at vi sikrer muligheden for en god debat om de forhandlingsmandater, regeringen beder Folketinget om. En sådan debat har nu engang bedre betingelser i Europaudvalget, end den har her i Folketingssalen. Ministrenes mulighed for at tale udenom er mindre, og risikoen for, at spørgsmål ikke bliver fyldestgørende besvaret, er mindre, simpelt hen fordi vi i Europaudvalget ikke er begrænset i antallet af spørgsmål til ministrene inden for det samme

emne, sådan som vi er det her i salen. Debatformen her er ganske enkelt ikke lige så velegnet til den type diskussioner, som den er i det mindre forum i Europaudvalget.

Så kan der jo være noget om, at der her i salen er plads til alle Folketingets 179 medlemmer, og derfor kan man få engageret flere i debatten. Det er jo en temmelig teoretisk betragtning, kan man se ved at kigge rundt, for der er trods alt 29 medlemmer af Europaudvalget, og det er jo nogle flere, end vi er i salen nu, inklusive tilhørere. Begge fora er offentligt tilgængelige, så det er måske mere hensigtsmæssigt at have et lille frem for et stort mødelokale.

Som de fleste medlemmer af Europaudvalget har oplevet, kan udvalgets møder godt trække en anelse ud, og det vil det nok også gøre i dag. Vi behandler komplicerede problemstillinger, og det tager tid. Hvis vi flytter det ind i Folketingssalen, risikerer vi, at der ikke er tid og der ikke er plads til ordentlig fordybelse. Og selv om det kan virke tillokkende at afkorte nogle af de drøftelser, vi har i udvalget, vil det give os dårligere mulighed for at behandle sagerne ordentligt, og det vil svække regeringens forhandlingsposition over for vores EU-partnere. Det er der ikke nogen der kan være tjent med, uanset hvad vi i øvrigt måtte mene om regeringen eller EU-samarbejdet for den sags skyld.

Venstres konklusion er derfor, at vi bevarer den eksisterende model med et Europaudvalg, der skal godkende regeringens forhandlingsmandater, inden ministrene deltager i møder med deres kolleger fra det øvrige EU. Det er i øvrigt en model, som efterspørges og efterlignes i en række andre europæiske lande, og når nu de andre er så imponerede over den danske model, er det ærlig talt grotesk, at vi står her og diskuterer, hvorvidt vi skal nedlægge den. Så Venstre støtter europaministerens opfordring til at forkaste dagens beslutningsforslag fra Liberal Alliance. Tak for ordet.

Kl. 09:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 09:18

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Venstres holdning er, at vi bevarer den eksisterende model. Det synes efterhånden at være svaret på det meste fra Venstre, som jo er et stort parti og derfor har en særlig forpligtelse til at komme ind i kampen om et Danmark, som er gået i stå. Det undrer mig derfor, at ordføreren også sender en hilsen til de små partier på den her måde om det at fremsætte beslutningsforslag.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvad skal man som lille parti ellers gøre andet end at fremsætte gennemtænkte beslutningsforslag, hvis man gerne vil have indflydelse? Der er selvfølgelig andre muligheder for at medvirke i arbejdet på Christiansborg, men er det ikke en rigtig god mulighed for at få nogle gennemtænkte debatter? Foretrækker ordføreren, at vi bare står og skriger ude på sidelinjen? Det kunne jeg da godt tænke mig at høre.

Jeg vil så gerne høre ordføreren, om han finder den måde, det fungerer på i dag, tilfredsstillende. Bliver Folketinget nok inddraget i EU-problematikker? Jeg henviser f.eks. til ordførerens eget parti, der i sidste valgperiode fremsatte et forslag om et optjeningsprincip for udlændinge. Det var i pressen osv., det var en rigtig fin idé, indtil man fandt ud af, at det slet ikke kunne lade sig gøre, fordi EU-lovgivningen forhindrede det, og det havde man ikke lige fået sat sig ind i.

Kl. 09:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

For at tage det første først: Jeg er fuldstændig enig med fru Merete Riisager i, at det er en rigtig god idé at fremsætte gennemtænkte beslutningsforslag, og det vil jeg kraftigt opfordre Liberal Alliance til at gøre.

Med hensyn til det andet, der handler om, hvorvidt fagordførerne blive ordentligt inddraget, er det, ligesom europaministeren gav udtryk for, min klare opfordring til Liberal Alliance, at man sørger for – og det må være muligt i den relativt sluttede kreds, som Liberal Alliances folketingsgruppe er – at tage de her samtaler med fagordførerne, så man undgår, at der ryger finker af panden. Det er en varm opfordring, men det var min oplevelse, at man allerede gjorde det.

Kl. 09:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Merete Riisager.

Kl. 09:20

Merete Riisager (LA):

Så kan jeg informere ordføreren og andre tilstedeværende om, at vi i Liberal Alliance altid afklarer mandaterne med fagordførerne, inden de bliver givet. Således opklaret. Man kan jo sige, at man i hvert fald ikke altid har gjort det i Venstre. I hvert fald har vi jo oplevet sager, hvor Venstre er gået ud med en politik og så bagefter har fundet ud af, at det ikke kunne lade sig gøre på grund af EU-lovgivningen.

Så igen: Mener ordføreren, at det fungerer tilfredsstillende i dag? Bliver alle Folketingets medlemmer inddraget nok i den måde, som EU-processerne foregår på i dag?

Kl. 09:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 09:21

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det troede jeg egentlig, at jeg havde sagt ganske tydeligt i min tale, som jeg gerne fremsender. Men det korte svar er selvfølgelig: Ja, det mener jeg. Europaudvalget er jo altså kendetegnet ved, at der er åbne møder. Man kan møde op, man kan sætte sig omme bagved, man kan følge med, man kan se på de kommenterede dagsordener, og hvis man ikke vil det, kan man sidde på sit kontor og se det på tv. Der er alle muligheder for at følge med. Og ja, der er eksempler i alle udvalg på, at man laver noget, der er uhensigtsmæssigt, og at man skal rette nogle ting til efterhånden. Det er jo altså ikke kun i Europaudvalget. Jeg kan ikke med min bedste fantasi, selv når jeg får det forklaret, se, hvordan det skal hjælpe at rykke denne her diskussion ind i et andet lokale. Det giver ikke rigtig nogen mening.

Kl. 09:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til Socialdemokraternes ordfører, hr. Jens Joel.

Kl. 09:22

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Ja, tak for ordet og tak for muligheden for at diskutere rammerne for den parlamentariske kontrol med den danske europapolitik. EU fylder mere og mere i vores hverdag, og der træffes afgørende beslutninger på en lang række områder, der vedrører vores liv, og derfor har Liberal Alliance jo ret, når de fremhæver behovet for en grundig parlamentarisk debat og kontrol. Og det er også rigtigt, når Liberal Alliance fremhæver vigtigheden af, at fagudvalgene i Folketinget inddrages indgående i den debat. På det område kan vi formodentlig

blive langt bedre, end vi er i dag, også selv om der foregår et intensivt arbejde.

Sandheden er, at arbejdet i Europaudvalget i en international sammenhæng er kendt som forbillede for parlamentarisk kontrol. Som sagt skal vi aldrig miste ambitionen om at blive endnu bedre, men jeg tror næppe, det vil ske ved at flytte forhandlingsmandaterne ned i Folketingssalen, som det foreslås i dag. Man forstår, at Liberal Alliance ønsker en bredere debat, hvor flere bliver inddraget. Desværre bliver det jo ikke nødvendigvis konsekvensen af at flytte beslutningerne et andet sted hen. Når vi kigger rundt i dag, kan vi, præcis som Venstres ordfører også bemærkede, se, at der er færre til stede i dag, end der var til sidste europaudvalgsmøde. Hvad angår afstemningerne og den demokratiske kontrol, svarer Europaudvalget jo faktisk meget præcis til Folketinget. Det udvalg er netop kendetegnet ved, at man ikke som ordfører stemmer på egne vegne, men præcis med det antal mandater i ryggen, som ens parti har i Folketingssalen. Endelig har man jo rig mulighed for at få plads i Europaudvalget, hvis man som fagordfører har en særlig ting, som man interesserer sig for. Jeg har i hvert fald endnu ikke oplevet at måtte sige nej til nogen, der gerne ville ind at deltage i diskussionen.

Man forstår, at Liberal Alliance ønsker større åbenhed om arbejdet i europapolitikken, men der har jeg bare lidt svært ved at se, hvordan det kan blive meget mere åbent, end det er, når næsten alle møder i Europaudvalget kan ses direkte på tv, på nettet, og man kan sågar være til stede som tilhører. Når det endelig sker, at møderne lukkes, er det jo som regel for at forbedre den demokratiske kontrol, så er det, fordi man gerne vil kunne fortælle udvalgets medlemmer nogle ting, som man ikke kan sige offentligt, og det er jo sådan set i vores interesse, det er i Folketingets interesse, at vi har den mulighed.

På den baggrund har jeg lidt svært ved at se, hvordan beslutningsforslaget skulle bidrage væsentligt til at forbedre den demokratiske kontrol. Tværtimod tror jeg, vi risikerer, at EU-politikken reduceres fra at være i centrum for udvalgets arbejde til at være i udkanterne af Folketingets arbejde, ganske enkelt fordi der er så mange andre sager, der også skal behandles her i salen, og konkret fordi det svækker koordineringen og overblikket, når der ikke er ét udvalg, der har ansvaret. Når man har eller har haft den ære at sidde i Europaudvalget, ved man godt, hvor vigtigt arbejdet er med effektiv demokratisk kontrol, med beslutningsprocessen og EU-politikken, og man ved, at sagsmængderne er enorme – for nu at sige det mildt; det er ganske enkelt uoverskueligt at skulle igennem så store mængder i salen, især når vi kræver meget stor grundighed. Derfor synes jeg, vi skal diskutere, hvordan udvalgets arbejde skal blive bedre, men jeg synes ikke, løsningen er at flytte diskussionen fra udvalget ned i Folketingssalen, tværtimod skal vi se på, hvordan udvalget kan styrkes, hvordan fagudvalgene kan inddrages endnu bedre.

Med de ord vil jeg præcis som europaministeren sige, at Socialdemokraterne som udgangspunkt ikke støtter forslaget.

Kl. 09:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så giver jeg ordet til Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Adelsteen.

Kl. 09:25

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti har vi selv tidligere fremsat forslag om at få mandatsager ned i Folketingssalen, så vi bakker varmt op om forslaget. Jeg synes faktisk, det er rigtigt set, at det giver mere åbenhed, større åbenhed omkring, hvad det rent faktisk er, vi bliver påvirket af fra EU's side. For det er jo ganske rigtigt, at en stor del af vores lovgivning er påvirket. Omkring 10-15 pct. af lovene er direkte påvirket, og så er der små tilrettelser i op til 80 pct. af lovene. Vi

synes i Dansk Folkeparti, at det er væsentligt, at man rent faktisk får det ned i Folketingssalen og diskuteret det her.

Jeg har med interesse lyttet til de tidligere ordførere, og det, som godt kan undre mig lidt, er, at man ikke siger, at der kan være ting, vi rent faktisk kan gøre bedre. For det er jo rigtig nok, at mange nye EU-medlemslande har ladet sig inspirere af, hvordan vi kører tingene i Danmark. Det er glædeligt, fordi måden er ganske givtig, i forhold til hvad der sker i andre lande, kan man sige. Men det er ikke ensbetydende med, at man ikke kan forbedre det, for det synes jeg da er væsentligt at gøre. Selvfølgelig kan vi gøre det bedre, og det er jo ikke et spørgsmål om, at Europaudvalget skal opløses, eller at man ikke kan have debatter i Europaudvalget, men det er et spørgsmål om, at når der skal gives mandat, kommer det altså helt ned i Folketingssalen og bliver drøftet der. Der er der rigtig mange, der har mulighed for at lytte til det. Der er plads til væsentlig flere tilhørere, skulle jeg hilse at sige, end i Europaudvalget, og medlemmerne har altså også mulighed for at være til stede, uanset om man er indskiftet eller ej, uanset om man er forberedt eller ej, men bare er blevet opmærksom på en sag. Derfor støtter vi varmt forslaget.

Vi skal have europaudvalgsmøde efter denne sag, og vi starter faktisk med et lukket punkt. Nu var den socialdemokratiske ordfører inde på, at når vi har lukkede punkter, er det jo, fordi vi i udvalget kan få nogle ting at vide og noget information, som ikke kan siges offentligt, og jeg er meget spændt på at høre, hvad vi skal have at vide omkring patentdomstolen, som offentligheden ikke må få at vide. Der er i hvert fald nogle ting, som gør, at der er lukkede punkter. Der kan være nogle forhandlingssituationer, som kan gøre, at et punkt er lukket. Det har jeg stor forståelse for, men jeg skal ærligt indrømme, at jeg også nogle gange har siddet efter et lukket punkt og tænkt: Hvad var det lige, offentligheden ikke måtte høre her? Sådan er det jo også i Europaudvalget.

Det må være sådan, når der gives mandat, at det vil give offentligheden meget bedre kendskab til, hvad det rent faktisk er, der foregår, hvis det foregår her i Folketingssalen, frem for at det foregår i Europaudvalget. Jeg synes, at man sagtens kan sætte en proces i gang, hvor man finder ud af, hvordan vi kunne gøre det bedre.

Der er også en ting i ministerens tale. Ministeren siger, at Europaudvalget sikrer den parlamentariske kontrol uanset regeringens farve, og jeg var lige ved at grine højt, var jeg ved at sige, fordi det jo næsten altid er sådan i Danmark, at de regeringer, vi har, består af meget EU-venlige partier. Det er ikke, fordi det er de EU-kritiske partier, der har siddet i regering. Så ja, selvfølgelig siger man det. Sådan er det. Det er jo unionspartierne, der har siddet i regering i rigtig, rigtig mange år, og der har ikke været EU-kritiske partier i regeringen. Så kunne det godt være, at man måske syntes, at den parlamentariske kontrol skulle være anderledes.

I Dansk Folkeparti kan vi i hvert fald støtte forslaget varmt.

Kl. 09:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 09:29

Merete Riisager (LA):

Tak. Nu er det blevet brugt som begrundelse fra flere af de andre partier, at der kommer rigtig meget lovstof fra EU, som skal behandles, og derfor skal man gøre det på den her bestemte måde, men som ordføreren jo også siger, behøver det her jo ikke at betyde, at man afskaffer udvalget og den behandling, der er af lovstoffet. Men der kommer jo altså den her flodbølge af lovstof, der skal behandles, og i min optik er det også en del af den demokratiske udfordring med EU, nemlig at parlamentet simpelt hen bliver oversvømmet af lovstof og på den måde har svært ved at behandle det. Jeg vil høre, hvad ordføreren har af holdning til den udfordring.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 09:30

ance, Enhedslisten og Dansk Folkeparti skal lægge nogle kræfter i. Det giver for mig rigtig god mening. Det her forslag giver for mig mindre mening, og derfor kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 09:30

Kl. 09:34

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er for så vidt enig, for der kommer rigtig, rigtig meget til Europaudvalget, og jeg synes de bemærkninger, som Liberal Alliance har til forslaget, netop at vi jo diskuterer alt fra fiskekvoter til finanspolitik til kvindekvoter, er rigtige. Det har jo virkelig bredt sig ud i Europaudvalget, og vi bliver mere eller mindre oversvømmet, nogle ting er detaljer, andre ting er virkelig noget, der er rigtig, rigtig væsentligt. Det synes jeg nogle gange er svært at få håndteret på den rigtige måde som EU-ordfører, men dermed ikke sagt, at man ikke har haft fat på sine fagordførere, for det har vi jo alle sammen, selvfølgelig har vi det, vi kan som EU-ordførere ikke være inde i alt stof. Jeg synes, at det er meget, der er i Europaudvalget.

Kl. 09:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den radikale ordfører, fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 09:31

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil også gerne starte med at takke Liberal Alliance i hvert fald for at besinde sig og ikke foreslå komplet nedlæggelse af Europaudvalget, men blot en nedlæggelse af Europaudvalgets vigtigste arbejde, nemlig afgivelse af forhandlingsmandaterne til regeringen.

Jeg vil også gerne takke for debatten om, hvordan vi skaber mere opmærksomhed. Det synes jeg er rigtig godt, så i udgangspunktet har jeg stor sympati for tanken om at inddrage mange flere fra fagudvalgene i Folketingets EU-arbejde. Den målsætning deler jeg til fulde, men jeg er uenig i, at den bedste måde at gøre det på er ved at flytte arbejdet med afgivelse af forhandlingsmandater til Folketingssalen.

Som tidligere ordførere har været inde på, ved vi godt, at der ikke vil møde flere op til debatter om forhandlingsmandater i EU-sammenhæng end dem, der i forvejen er rigelig plads til i udvalgslokalet. Bare selve antallet af sager vil gøre det svært at håndtere forhandlingsmandater i Folketingssalen, så derfor tror jeg nærmere, at det kunne betyde begrænsede muligheder for at behandle EU-sagerne. Det kunne så betyde både en svækkelse af den danske forhandlingsposition, hvis ikke man har haft en ordentlig diskussion, og en reelt ringere demokratisk kontrol med regeringens gøren og laden i EU-sammenhæng.

Europaudvalgets møder er som bekendt tv-transmitteret, ligesom møderne i Folketingssalen er, så det er altså heller ikke åbenheden, jeg kan se fejler noget, men jeg så meget, meget gerne, at vi fik en langt større inddragelse af fagudvalgene i Folketingets arbejde med EU-sager.

Jeg har sagt mange og lange gange, at vi har brug for folketingspolitikere, der tager ejerskab i Danmark til de beslutninger, de træffer i EU. Vi har brug for flere, der ikke tager nationalt ejerskab for alle de populære beslutninger, mens alle de mindre populære er nogle nede i EU's skyld. Det tror jeg at vi kan komme videre med, hvis vi kan få fagudvalgene i Folketinget til at forpligte sig yderligere til at behandle EU-sager og allerhelst behandle dem langt tidligere, end det sker i dag. Men det er jo emner, som Europaudvalgets formand har taget meget seriøst op i den arbejdsgruppe, som fru Merete Riisager også har været med i, og som sekretariatsfolk nu arbejder videre med forslag til. Det arbejde synes jeg langt hellere at Liberal Alli-

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 09:34

Merete Riisager (LA):

Først vil jeg sige, at der er en forskel på at kunne se med og så være parlamentarisk forpligtet. Fint nok, at man kan se tingene på en skærm. Der er en forskel på, om man bliver inddraget i selve det parlamentariske arbejde eller ej. Der er en meget stor forskel. Så hvordan mener ordføreren, at vi kan inddrage fagudvalgene mere? For jeg er meget, meget glad for at høre, at ordføreren sætter det her fokus. Så hvordan mener ordføreren helt konkret at vi kan gøre det? Og så vil jeg bare lige også spørge ordføreren: Mener ordføreren, at der er et demokratisk problem i antallet af sager?

Kl. 09:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 09:34

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Til det sidste vil jeg svare først: Nej, jeg mener bestemt ikke, at der er et demokratisk problem i antallet af sager, men det kræver jo, at vi som EU-ordførere passer vores arbejde rigtig grundigt og er tidligt ude i forhold til at holde dialogen med de fagordførere, vi har i vores egne partier, i vores egne grupper, som skal kende til sagerne tidligt. Jeg ser det da som en meget stor del af mit arbejde at holde dem til ilden, holde dem orienteret om, hvor sagerne er henne og bede om deres bemærkninger og holdninger til forskellige sager, allerhelst meget tidligt i forløbet. Ligesom med alle andre ting i Folketinget, og jeg tror ikke, at det gælder EU mere, end det gælder alle mulige andre områder – fordi EU er jo alle andre områder – så kan man blive presset af arbejdet. Men det mener jeg bestemt er en af vores allerstørste opgaver.

Til det første med hensyn til hvad vi kan gøre yderligere, mener jeg, at vi er godt på vej i forhold til at bede om høringer fra fagudvalgene. Jeg kunne godt tænke mig, at fagudvalgene havde større behandling af sagerne, allerhelst når de kommer som grønbøger og hvidbøger, altså tidligt i processen, og måske have diskussioner om det. Jeg har også ideer om, at man kunne udpege rapportører eller særlige fagudvalgstovholdere på forskellige EU-sager. Men det er jo netop noget af det, vi diskuterer i det her udvalg, vi har nedsat.

Kl. 09:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så giver jeg ordet til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 09:36

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg har læst Liberal Alliances forslag med stor interesse. I SF vil vi altid gerne diskutere, hvordan EU-lovgivningsarbejdet bliver bedre og mere inddragende. Danmark har et Europaudvalg, som flere også har sagt, som vi kan være stolte af, og som er genstand for opmærksomhed fra mange af vores kollegaer i de andre europæiske parlamenter. Mandatafgivelsen giver Danmark en stærk forhandlingsposition, fordi vores europæiske kollegaer ved, at vi kan levere, når regeringen indgår en aftale.

Europaudvalget har også en vigtig position i forbindelse med at koordinere den samlede EU-politik ét sted. Desuden vil en behandling af forhandlingsmandater i Folketinget blive en meget omfattende og kompliceret proces. Lad mig derfor sige med det samme, at SF synes, at forslaget er sympatisk, men vi kan ikke støtte det, da vi ikke mener, at det vil øge den parlamentariske kontrol med EU-sager.

I SF ser vi dog meget gerne, som andre ordførere også har sagt heroppe fra talerstolen, at fagudvalgene inddrages mere i EU-sagerne, end det er tilfældet i dag. Det er urealistisk at forestille sig, at det enkelte medlem af Europaudvalget den ene dag kan være en ekspert på grænseværdierne for svovlindhold i brændstof og den næste dag være helt inde i detaljerne med handel OTC-derivater. Fagordførerne sidder inde med specialviden om de enkelte sager, som er vigtige for en god lovgivningsproces. En yderligere inddragelse af fagudvalgene vil bringe EU-lovgivningen ind som en mere naturlig del af Folketingets arbejde. Man kunne også håbe, at det ville medføre en mere folkelig debat og en øget interesse fra medierne.

SF kan ikke støtte forslaget.

Kl. 09:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så giver jeg ordet til Enhedslistens ordfører, hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 09:38

(Ordfører)

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det.

Enhedslisten vil stemme for det her forslag. Vi mener aldrig, at det kan være dårligt at overveje, om man kan gøre ting bedre. Tværtimod har vi jo en situation, hvor rigtig meget lovgivning med store konsekvenser for danskernes hverdag skabes i EU. Det er ofte omfattende og tungt stof, som hver uge tæller mange, mange hundrede sider. Derudover er det jo sådan, at når mandatet i Europaudvalget er givet, fortsætter processen. Til sammenligning har vi en situation, hvor man i Folketingssalen har tre behandlinger af lovforslag.

Vi mener, at det vil være naturligt og godt at tage et skridt til, at fagudvalgene inddrages i langt højere grad. Jeg synes, at det er sådan og bør være sådan, at når magten flyttes til Bruxelles, så må folkestyret da, om man er tilhænger af det eller ej, som minimum tilpasses den øgede magt i Bruxelles, så man trods alt stadig sikrer de folkevalgte i Danmark størst mulig indflydelse.

Derfor vil vi sige fra Enhedslistens side, at vi selvfølgelig støtter alle tiltag, der kan modernisere og udbrede den demokratiske debat om Danmarks EU-politik. Så opbakning til forslaget her fra Enhedslisten og ros for at tage initiativ til at starte debatten om, hvordan EU kan udbredes bedre til den danske befolkning og blive bedre forankret i den demokratiske debat.

Kl. 09:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så giver jeg til sidst ordet til den konservative ordfører, fru Lene Espersen.

Kl. 09:40

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til europaministeren for en rigtig god tale. Derfor kunne jeg også gøre det ultrakort ved at sige, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte forslaget, vi behandler her i dag. Der er allerede kommet rigtig mange gode argumenter for, hvorfor det her forslag både er bureaukratisk, formalistisk og helt og aldeles overflødigt.

Jeg har selv siddet i Folketinget i 18 år, og hvis det her forslag var blevet fremsat for 18 år siden, tror jeg faktisk, at det havde givet

anledning til meget mere debat. Dengang var fagudvalgene ikke særlig aktive i forhold til Europaudvalget.

Det kan virke lidt besynderligt, at man skal fremhæve et medlem af Socialistisk Folkeparti, men det var faktisk hr. Steen Gade, der i meget høj grad var med til at sætte fokus på, at fagudvalgene også kunne inddrages i EU-arbejdet, fordi EU-politik også er indenrigspolitik. Folketingets Miljøudvalg var faktisk det første udvalg, der begyndte at lave indstillinger til Europaudvalget om, hvordan man skulle håndtere sager. Og efterfølgende fulgte man jo så, man kan sige den gode praksis fra Miljøudvalget i de andre fagudvalg, så der i dag er en ganske udmærket praksis, hvor fagordførere og fagudvalg behandler EU-sagerne, forud for at de kommer i Europaudvalget.

Jeg har siddet i ganske mange af Folketingets udvalg, og det er min erfaring, at nogle udvalg er bedre end andre til at behandle EU-sagerne, men det er altså medlemmerne selv og udvalgsformanden, der skal håndtere det. Jeg synes, at vi har en fremragende ordning i dag, hvor forhandlingsmandaterne oftest behandles i fuld offentlighed i Europaudvalget, men som flere af ordførerne har været inde på, er der sager, der kræver lukkede døre, og det er simpelt hen for at sikre Danmarks interesser bedst muligt. Derfor vil sådan et forslag som det her jo være fuldstændig umuligt at gennemføre i praksis, da møderne i Folketingssalen er offentlige.

Jeg synes også, at det har været et meget fint argument, der har været fremført her i dag. Den måde, hvorpå udvalgene arbejder, hvor man som ordfører har mulighed for at stille mange spørgsmål til ministrene, har mulighed for at høre, hvad de andre ordførere siger og køre pingpong, nogle gange også i timevis, er en langt, langt mere velegnet måde, når det foregår ved udvalgsmøder end ved møderne i Folketingssalen, hvor debatten kører på en lidt mere formalistisk måde. Så jeg mener simpelt hen, at Liberal Alliances forslag drejer sig om form og ikke indhold. Derfor er det selvfølgelig ikke noget, jeg mener vil gavne EU-debatten.

Det har været fremhævet her fra talerstolen af de partier, der støtter forslaget, at det er, fordi det er væsentlige sager, vi taler om, men der er det altså vigtigt for mig at få sagt, at på de områder, hvor der afgives suverænitet, er der en fuldstændig fast praksis for, at når der afgives et mandat i Europaudvalget eller gives tilslutning til et forslag, siger ministeren til rådsmødet blandt EU-kollegerne, at der er et parlamentarisk forbehold, og så går man i Folketingssalen med et beslutningsforslag, og så bliver sagen behandlet her på fuldstændig sædvanlig vis som så meget andet, altså hvis der er tale om suverænitetsafgivelse. Så jeg vil sige, at i de vigtige sager, hvor vi ikke allerede har sagt, at vi gerne vil samarbejde på EU-området, er der en folketingsbehandling efterfølgende. Og det vil sige, at vi sådan set behandler sagen to gange.

Der er altså absolut ikke nogen grund til at lave en ny formalistisk og meget lidt anvendelig procedure, når det drejer sig om EU-sager, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 09:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 09:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak til fru Lene Espersen – også for at påpege, hvordan der er sket forbedringer i forhold til samarbejdet mellem Europaudvalget og visse fagudvalg. Er fru Lene Espersen ikke enig i, at det er sådan lidt svingende, i hvor høj grad fagudvalgene inddrages og selv vælger at blive inddraget, og at det derfor også er et vigtigt arbejde, vi har gang i lige nu for at se, om der er noget, vi kan forbedre for at sikre koordinationen mellem udvalgene?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 09:44

Lene Espersen (KF):

Jo, så absolut. Og jeg vil sige, at de ordførere, der er EU-ordførere for deres parti, har en helt særlig opgave i at få skubbet til deres fagordførere. Jeg gør personligt det, at jeg sender alle sager til mine fagordførere forud for møderne i EU-udvalget og beder om deres kommentarer til dem – det tror jeg faktisk alle gør her – for ligesom også at tvinge fagordførerne til at prioritere EU-stoffet. Det er nu min erfaring, at hvis der bare er et par stykker i udvalget, der også er engagerede i den europapolitiske vinkel, kan man altså lykkes med at få hele udvalget engageret, når ministeren kommer i samråd, forud for at man skal i Europaudvalget. Så der kan kun opfordres til, at vi alle sammen gør noget mere ved det, og at formændene gør mere ved det. Men som sagt mener jeg, at vi som EU-ordførere kan være med til at gøre EU-politikken spændende for vores kolleger i folketingsgrupperne.

Kl. 09:44

Kl. 09:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så går vi til sidst til ordføreren for forslagsstillerne, fru Merete Riisager.

Kl. 09:45

(Ordfører for forslagsstillerne)

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Der er mere end én årsag til, at danskerne oplever EU som fjern. En af dem er de gamle partiers ulyst til at tale åbent om, hvor EU er på vej hen. Hvis de gjorde det, tror jeg, at det ville interessere mange, for EU er på vej til at udvikle sig til en egentlig finanspolitisk union med fælles ledelse, fælles økonomisk politik og udviskning af forskelle, gæld og risici mellem landene.

En anden årsag er, at EU-spørgsmål afgrænses i et særligt EU-reservat, der kun modtager besøg ved særlige lejligheder, når der er optakt til folkeafstemninger, eller når euroen er ved at ramle. Europaudvalget er en del af dette reservat. Europaudvalget er et hårdtarbejdende udvalg, der har brug for revidering for at kunne leve op til sin opgave, sådan at hele Folketinget ansvarliggøres og befolkningen inddrages i den EU-lovgivning, der har afgørende betydning for Danmark og dansk lovgivning.

Europaudvalget blev nedsat i 1961 som et ad hoc-udvalg i forbindelse med Danmarks optagelse i EF, der fandt sted i 1972. Udvalget blev først i 1994 omdøbt til Europaudvalget. Dengang udvalget blev nedsat var fokus på frihandel og dansk landbrugs konkurrenceevne. Sådan er det ikke længere. Europaudvalget behandler sager om alt fra rammer for dansk finanspolitik til spørgsmålet om, hvor mange kvinder der skal sidde i virksomheders bestyrelser. EU's ramme er udvidet til at omhandle alle politikområder. Det har også ændret Europaudvalgets rolle.

I 2010 behandlede Europaudvalget den såkaldte sixpack, der øger den centrale overvågning og styring af medlemslandenes økonomi. Det ellers magtfulde Finansudvalg blev ikke inddraget. Da Danmark for nylig underskrev finanspagten, der reducerer borgernes ret til at stemme sig til en bestemt økonomisk politik og lægger dansk finanspolitik ind i nogle klart definerede rammer, var det også i Europaudvalget, de fleste bølger blev brudt.

Uagtet, at Europaudvalget udgøres af engagerede ordførere, og at Europaudvalgets sekretariat er hårdtarbejdende og velfungerende, står Europaudvalgets rolle ikke længere mål med den betydning, EU-politik har på dansk lovgivning. Ca. 14 pct. af dansk lovgivning stammer direkte fra EU, og op mod 80 pct. af dansk lovgivning på-

virkes af EU-love og -regler. Når Europaudvalget om fredagen sender ministre af sted til rådsmøde med et mandat i ryggen, gør vi det på vegne af alle vores kolleger. Men det sker ofte, at vores kolleger ikke opdager, hvad der er hændt, før mandatet er afgivet, eller før muligheden for at påvirke processen for længst er forpasset. Vi inddrager hver især vores folketingsgrupper, og i teorien inddrages også fagudvalgene, men i realiteten fungerer Europaudvalget som en form for reservat, hvortil man forviser EU-spørgsmål. Det er ikke rimeligt, og det er ikke demokratisk værdigt.

Europa er i krise, og Danmark er gået i stå. Vi har brug for at sætte sejlene, så alle Folketingets medlemmer ved, hvad der påvirker Danmark, og hvilke strømme der skubber til skibet, vi sejler i. Derfor ønsker Liberal Alliance, at mandaterne til EU skal afgives fra Folketingssalen. Europaudvalget kan overgå til at blive et mere almindeligt arbejdende udvalg, vi kan følge forhandlingerne omkring sager med særlig vigtighed for Danmark, når de tager form i Coreper og trilog-forhandlingerne, vi kan sikre samarbejdet mellem det danske Folketing og parlamenterne i andre medlemsstater, vi kan udgøre den primære kontakt til Kommissionen og Europa-Parlamentet, og vi kan sørge for, at danske borgere får indsigt i det indviklede maskineri, der hedder EU. Men mandaterne, der giver danske ministre ret til at forhandle på Danmarks vegne, bør være hele Folketingets ansvar og derfor afgives fra Folketingssalen.

Kl. 09:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for adoption.

Af Mette Hjerminde Dencker (DF) m.fl.
(Fremsættelse 13.04.2012).

Kl. 09:49

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til social- og integrationsministeren.

Kl. 09:50

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for det.

Nu er det noget helt andet, nu er det adoption, vi skal tale om, og jeg vil gerne starte med at sige tak for beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti. Jeg er glad for, at også Dansk Folkeparti er interesseret i at gøre adoptionsreglerne mere enkle og mere fleksible. Det er også en dagsorden, vi har forfulgt i regeringen, og derfor har vi udarbejdet nogle nye regler, der blev sendt i høring i april måned, som netop skal gøre det mere fleksibelt, og som skal sikre, at de mange mennesker, der tidligere er rendt ind i problemer med, at de nåede aldersgrænsen på 40 år, får lidt bedre mulighed for at få forlænget deres

godkendelse og for reelt at få et barn hjem. Mange af dem, som adopterer, gør det jo, efter de har opdaget, at de ikke selv kan få børn, og derfor har grænsen på de 40 år, som gælder i dag, for mange mennesker været et problem, der har betydet, at man skulle ud i dispensationer. Derfor har jeg bl.a. foreslået, at aldersgrænsen for godkendelse til adoption af et lille barn hæves fra 40 til 42 år. En ansøger vil således kunne godkendes til et lille barn i alderen 0-36 måneder, hvis ansøgeren har indgivet sin ansøgning, senest dagen inden ansøger bliver 43 år.

Men aldersgrænserne kan jo ikke stå alene. De bliver nødt til at blive set i sammenhæng med reglerne om godkendelsens længde, fordi man, efter man er blevet godkendt til at modtage et barn, jo også venter på, at det kommer. Det er de to regelsæt, der tilsammen sætter grænserne for adoptanternes alder ved modtagelsen af barnet. Samtidig med at jeg har sendt forslaget ud om at forhøje aldersgrænsen fra 40 til 42 år, har jeg også foreslået, at varigheden til adoption forlænges fra de 3 år, der er reglen i dag, til 4 år fremover. Når der tages hensyn til en vis sagsbehandlingstid, vil adoptivforældre med de nye regler altså kunne blive op til 48 år, når de modtager et lille barn. Med ændringerne accepteres altså en aldersforskel på op til 48 år og endda lidt højere, hvis adoptivforældrene har fået en dispensation, fordi de eksempelvis tidligere har adopteret et barn.

Aldersreglerne for adoption kan ikke umiddelbart sammenlignes med reglerne for kunstig befrugtning. Som bekendt tager en graviditet ca. 9 måneder, så med en aldersgrænse for kunstig befrugtning, som Dansk Folkeparti foreslår, på 45 år vil kvinden altså senest dagen før sin 46-års-fødselsdag kunne modtage kunstig befrugtning, og aldersforskellen mellem hende og barnet vil derfor aldrig kunne overstige 46 år. En kvinde, der ønsker at adoptere, vil først skulle godkendes til adoption, en godkendelse, der i 2011 i gennemsnit tog ca. 9 måneder. Herefter er der ventetiden på at modtage et barn, og her ventede ansøgerne gennemsnitligt ca. 3 år i 2011 på at modtage et barn. Ventetiden på at modtage et barn via adoption er således betragtelig længere end ventetiden efter et vellykket resultat af kunstig befrugtning.

Hensynet til barnets bedste er det, der er det grundlæggende i det danske adoptionssystem, og hensynet betyder, at en eventuel konflikt imellem adoptionsansøgernes ønske og hensynet til barnets bedste altid vil skulle afgøres til fordel for barnet. Aldersreglernes formål er at sikre, at adoptanterne vil kunne fungere som forældre for barnet i hele opfostringsperioden, og at adoptivforhold stiftes inden for den aldersperiode, hvor en familie normalt får biologiske børn. De adoptivforældre, som i 2011 adopterede et barn fra udlandet, var i gennemsnit lidt mere end 40 år, da de fik deres barn. Med en forhøjelse af aldersgrænsen fra 40 til 42 år, som jeg foreslår, synes jeg, at vi allerede har taget et initiativ, der dækker de hensyn, som synes at skulle ligge til grund for beslutningsforslaget.

Som jeg allerede har sagt, er det altafgørende hensyn i sidste ende hensynet til barnet, og det er også derfor, at regeringen ikke kan støtte forslaget fra Dansk Folkeparti. Det er vigtigt at holde sig for øje, at antallet af godkendte adoptivforældre på verdensplan overstiger antallet af spædbørn, navnlig de raske spædbørn, som frigives til international adoption af myndighederne i deres oprindelsesland. Herudover skal vi huske på, at et adoptivbarn allerede mindst én gang har oplevet et tab af dets primære omsorgspersoner, og at børnene så vidt muligt bør skånes for at opleve yderligere tab. Vi skal derfor forsøge at sikre, at begge adoptanter vil være i stand til at tage vare på barnet i hele dets opvækst.

Kl. 09:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken. Den første ordfører er hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre.

Kl. 09:54

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Tak for ordet. Jeg vil godt starte med at rose Dansk Folkeparti for at fremsætte det her beslutningsforslag, lægge det åbent og redeligt frem i Folketingssalen, sådan så vi kan få nogle forhandlinger om og drøftelser af den her sag. For det er jo en anderledes måde end den, social- og integrationsministeren anvender, ikke bare i den her sag, men også i forbindelse med lovforslag, bekendtgørelser og betænkninger. Her kan vi åbent og ærligt diskutere, hvad vi mener om sagen.

For en måneds tid siden sagde social- og integrationsministeren i medierne, at hun ville gøre et eller andet omkring adoptioner, eventuelt forhøje aldersgrænsen. Og jeg blev spurgt af pressen, hvad jeg mente om det, men jeg kendte jo ikke forslaget. Derfor kunne jeg ikke rigtig svare på, hvad vi mente om det, for jeg vidste ikke, hvad socialministeren mente om det her, og hvad det var, der var foreslået.

Nu kommer der så et forslag, der er konkret, og i mellemtiden har vi så fundet ud af, som social- og integrationsministeren også har fortalt her, at hun uden at forhandle om det med nogen partier har arbejdet med en bekendtgørelse, hvor man strammer op på de her ting og kommer med nogle forslag. Se, det er jo ikke en måde at arbejde på, at man kaster noget ud i medierne og ikke forhandler med partierne om, hvad man har tænkt sig at gøre.

Jeg kan bare sige, at fra Venstres side støtter vi Dansk Folkepartis forslag om at hæve aldersgrænsen fra 40 til 45 år. Sådan set er der ikke så meget mere at sige om det, for det er et udmærket forslag, som sidestiller aldersgrænsen her med aldersgrænsen for kunstig befrugtning.

Det, der står tilbage, er, at vi har en social- og integrationsminister, som ikke vil forhandle, medmindre det drejer sig om satspuljen, hvor hun er tvunget til det. Vi har en socialminister, der ikke vil svare på § 20-spørgsmål eller udvalsspørgsmål inden for tidsrammen. Ministeren har for et par dage siden beklaget over for mig, at hun ikke har gjort det, og det er fint. Endelig har vi en minister, som ikke ønsker at give teknisk bistand til Venstre ved udarbejdelse af lovforslag.

Se, det er noget, der er totalt uacceptabelt, og det sætter jo altså social- og integrationsministeren i et meget, meget uheldigt lys i forbindelse med det parlamentariske arbejde, og jeg mener faktisk, at Præsidenten må tage fat i det her med hård hånd, sådan så vi får ministeren sat på plads, sådan så vi får nogle ordentlige arbejdsvilkår. Der er ikke respekt for det parlamentariske arbejde, når man opererer på den her måde.

Men for at komme tilbage til beslutningsforslaget vil jeg sige, at alt i alt kan vi støtte det her forslag.

Kl. 09:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først en fra fru Julie Skovsby.

Kl. 09:57

Julie Skovsby (S):

Jeg er noget overrasket over, at Venstre vil støtte det beslutningsforslag, der er fremsat i dag. Og jeg er overrasket over, at man sådan på den måde kræver, at der skal forhandles om en bekendtgørelse. Det rejser en del spørgsmål. Hvordan stiller Venstre sig over for godkendelsesperioden? I det forslag, som behandles i dag, er der jo tale om, at man ønsker at hæve aldersgrænsen for adoption fra de i dag 40 år til 45 år. Og hvad så efterfølgende, når man er godkendt til at kunne adoptere? I hvor lang en periode skal godkendelsen så gælde? Hvad mener Venstre om det?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 09:58

vil væk fra det, den kalder blokpolitik. Og man kan selv høre på det, jeg siger her, at der ikke lå meget i de opfordringer, der var tidligere om at stoppe blokpolitikken.

Kl. 10:01

Kl. 09:58

Eyvind Vesselbo (V):

Det, vi gør nu, er, at vi tager stilling til det beslutningsforslag, der er her, hvor man vil hæve aldersgrænsen. Og det, vi så venter på, er, at ministeren indkalder til nogle forhandlinger om den her sag, fordi det har jeg forstået var det, der var meningen med at lukke det ud i pressen.

Vi venter på at blive indkaldt til forhandlinger, for den her bekendtgørelse er jo i høring, så vi ved ikke, hvad det ender med. Og der vil vi meget gerne ind og være med til at drøfte de her ting. Jeg ved godt, at det ikke er noget, ministeren sådan plejer at gøre, men det vil jeg bare opfordre til, for så har vi et klart svar på det spørgsmål, der bliver stillet her.

Kl. 09:59

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 09:59

Julie Skovsby (S):

Tak. Høringsperioden er afsluttet.

Det, jeg selv gjorde, da jeg blev ordfører for Socialdemokraterne i forbindelse med det her beslutningsforslag og kunne læse de dokumenter, der er knyttet til beslutningsforslaget, var, at jeg gik ind på høringsportalen for at læse, hvad det var, regeringen foreslog, og hvad det var for en bekendtgørelse, man havde sendt i høring.

Det ved jeg ikke om Venstres ordfører har gjort. Men jeg synes, at det er meget centralt, at vi får at vide, hvad Venstre egentlig mener. Er det 3 år, en godkendelsesperiode skal være, eller skal den forlænges til 4 år? Og skal der være mulighed for efterfølgende at få den yderligere forlænget med 2 år?

Kl. 10:00

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:00

Eyvind Vesselbo (V):

Nu gider vi altså ikke lege med i regeringens tænk på et tal-cirkus. Vi vil gerne have noget konkret at svare på og diskutere ud fra og forhandle ud fra. Så et eller andet, som ministeren strør om sig med – det er ikke engang flotte ord, men ord, som aldrig rigtig bliver til noget konkret, i hvert fald ikke i forbindelse med det, hun siger – gider vi simpelt hen ikke tage stilling til, før der ligger noget konkret på bordet.

Derfor kan jeg igen, ligesom jeg har gjort andre gange, kun opfordre ministeren til at indkalde til forhandlinger om det her, så vi kan få noget på bordet, sådan at vi helt klart kan finde ud af, hvad det er, regeringen vil. Så skal vi nok tage stilling.

Jeg har jo gjort det samme som ordføreren her. Jeg har også måttet notere mig, at da jeg så, hvad der lå af baggrundsmaterialet til det her beslutningsforslag, fandt jeg ud af, at der faktisk er sendt sådan en betænkning i høring. Og det er jo en noget usædvanlig måde at arbejde på, altså at man kaster noget ud i medierne, og så gør man ikke opmærksom på, at man faktisk er i gang med at ændre nogle ting, og man sender det ikke til de partier, som man kunne forhandle om det med.

Men jeg bliver bare ved at sige det: Vi vil gerne have en dialog med socialministeren, vi vil gerne forhandle om tingene. For jeg har forstået, at den her regering arbejder på at få et bredt samarbejde og

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er endnu en kort bemærkning. Denne gang er den fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:01

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er det sædvanlige, nemlig en fuldstændig sammenblanding af alt. Er det overhovedet gået op for hr. Eyvind Vesselbo, at vi ikke diskuterer homovielser i dag? Når hr. Eyvind Vesselbo begynder at referere til et betænkningssbidrag til lovforslag nr. L 106, ved hr. Eyvind Vesselbo så, at det her handler om adoption? Jeg synes da, at det er dybt mærkeligt, at ordføreren på den måde fuldstændig blander alt sammen og gentagne gange fortæller, at der ikke er noget konkret fra regeringen – igen og igen.

Har ordføreren fremsat et eneste beslutningsforslag hernede – et eneste i de 7 måneder, ordføreren har været ordfører? Vi savner da også noget konkret fra oppositionen, især fra Venstre. I stedet for at man sidder og er så ukonstruktiv, er det da på tide, at man en gang imellem også er i stand til at levere noget selv.

Så vil jeg gerne høre helt konkret: Kan ordføreren mindes, at der før har været en socialminister fra Venstre eller fra Konservative, som har indkaldt til forhandlinger, når der skulle laves en bekendtgørelse? Kan ordføreren huske et eneste eksempel?

Kl. 10:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 10:02

Eyvind Vesselbo (V):

Det her drejer sig om nogle principielle ting i det parlamentariske arbejde. Og grunden til, at jeg nævnte de tre, fire punkter, hvor ministeren ikke lever op til de krav, hun burde i forbindelse med det parlamentariske arbejde her i Folketinget, er, at det er principielle ting, der også drejer sig om det her beslutningsforslag og måden, man behandler folketingsmedlemmer og partier på i det her Folketing.

Det er jo derfor, jeg nævner det. Det har intet at gøre med et andet lovforslag. Det drejer sig om nogle principielle ting, som jeg også mener SF burde være interesseret i at få rettet op på, sådan at det er acceptable arbejdsvilkår, vi har.

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:03

Özlem Sara Cekic (SF):

Ved hr. Eyvind Vesselbo, at der kommer til at være en forespørgsel om det hernede i salen? Ved hr. Eyvind Vesselbo, at vi i dag diskuterer adoption og ikke det andet? Jeg bliver bare i tvivl. For hvis det er den diskussion, ordføreren tror vi har lige nu, er det måske en meget god idé, at jeg lige korrigerer og siger, at vi faktisk diskuterer adoption.

Derfor vil jeg endnu en gang spørge – jeg ved godt, at det er langt mere bekvemt bare at tale udenom – om ordføreren kan mindes en eneste bekendtgørelse, som man har sendt ud, og hvor man har indkaldt bredt til forhandlinger? Det er da helt almindelig kutyme, at regeringspartierne sender en korrektion til bekendtgørelsen ud. Det ved ordføreren udmærket godt. De sidste 5 år, jeg har været ordfører,

har det været sådan på socialområdet, at vi da ikke er blevet indkaldt til en eneste forhandling.

Hvorfor fortæller ordføreren ikke hele sandheden? Den synes jeg også folk har ret til at høre, for hele sandheden er jo, at sådan foregår det. I stedet for begynder man at føre folk bag lyset og give et billede af noget, som faktisk ikke er rigtigt. Det synes jeg simpelt hen ikke er i orden, så jeg vil gerne høre, om ordføreren kan svare mig helt konkret på, om ordføreren kan mindes en gang, hvor det er sket på socialområdet.

Kl. 10:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 10:05

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg mener at have gjort det ganske klart, at det her beslutningsforslag drejer sig om adoption, for jeg har sagt, at vi støtter, at man hæver aldersgrænsen fra 40 til 45 år, så det gælder også om lige at høre lidt efter, hvad der bliver sagt heroppefra.

Så er det for mig fuldstændig ligegyldigt, hvad der er sket tidligere. Det her drejer sig om, hvad der sker nu, og hvordan tingene bliver behandlet nu, og hvordan man behandler Folketinget på nuværende tidspunkt. Alt det der historiske kan vi godt bruge tid på, men det, jeg anker over, og det, jeg gerne vil have at Præsidiet tager fat i, er, at vi får nogle reelle arbejdsvilkår her, hvor ministeren opfylder de betingelser, der er, både for spørgsmål og for teknisk hjælp til lovarbejdet. Det er det, jeg beder om.

Kl. 10:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Julie Skovsby, Socialdemokraterne.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Dansk Folkeparti ønsker med det her beslutningsforslag, at vi ændrer reglerne for adoption. Jeg tror, de fleste, som interesserer sig for området, ved, at ministeren netop i sidste måned, i april måned, har sendt nye adoptionsbekendtgørelser i høring. Eftersom beslutningsforslaget ikke er taget af dagsordenen i dag, må vi gå ud fra, at forslagsstillerne, dvs. Dansk Folkeparti, mener, at regeringens ændringer af reglerne for adoption er utilstrækkelige.

Med beslutningsforslaget ønsker man at hæve aldersgrænsen for adoption fra de i dag 40 års forskel på forældre og barn ved ansøgningstidspunktet til 45 år. Når kommende forældre har ansøgt om at blive godkendt som adoptivforældre, er godkendelsens længde i dag på 3 år. Med beslutningsforslaget ændres ikke på reglerne om godkendelsens længde, da beslutningsforslaget ikke nævner, hvad godkendelsens længde skal være. Det, som regeringen foreslår, er, at aldersreglerne ændres, sådan at aldersforskellen mellem forældre og barn på ansøgningstidspunktet hæves fra 40 til 42 år. Det betyder, at en ansøger kan godkendes til et lille barn, hvis vedkommende indgiver sin ansøgning, dagen inden han eller hun fylder 43 år. Det foreslås også at ændre godkendelsens varighed fra 3 til 4 år. Herudover foreslås det, at godkendelsen fremover skal kunne forlænges med 2 år af gangen. En godkendelse udløber dog, når ansøgeren fylder 48 år, hvis der er tale om et barn i alderen 0-36 måneder.

Vi Socialdemokrater kan tilslutte os ministerens ændringer af adoptionsområdet og ikke Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

Helt afgørende for os er hensynet til barnet, og vi mener, at regeringen med den nye adoptionsbekendtgørelse har fundet en fin balance, for som Jens Damkjær fra Adoption & Samfund udtaler til

Ritzau den 16. april: Vi skal ikke derhen, hvor vi godkender folk, der når at gå på pension, før barnet fylder 18 år.

Jeg synes også, det er vigtigt, når vi taler om adoptivforældres alder, at der jo også er nogle adoptivbedsteforældres alder, som vi også skal tage hensyn til. Jeg synes, at det allervigtigste for et barn selvfølgelig er forældrene, men jeg synes faktisk også, at bedsteforældre er en rigtig vigtig del af et barns liv. De kan altså noget, som vi forældre ikke kan.

Dansk Folkeparti hævder, at en aldersgrænse for adoption på 45 år vil bevirke, at aldersgrænsen for adoption vil blive identisk med aldersgrænsen for kunstig befrugtning. Det mener jeg ikke vil være tilfældet med det beslutningsforslag, som vi behandler her i dag. En væsentlig forskel mellem aldersgrænsen for adoption og aldersgrænsen for kunstig befrugtning vil med Dansk Folkepartis forslag stadig væk være, at aldersforskellen mellem forældre og barn ved adoption gælder begge forældre, hvor aldersgrænsen ved kunstig befrugtning ifølge Dansk Folkepartis egen bemærkning kun gælder for den kvinde, der skal føde barnet. Dertil kommer jo, at en graviditet efter en vellykket fertilitetsbehandling varer 9 måneder, og at en godkendelse til adoption i dag er 3 år, og derfor mener jeg ikke, at adoption direkte kan sammenlignes med kunstig befrugtning. Men når vi taler om kunstig befrugtning og fertilitetsbehandling, skal det nævnes her i dag, at Dansk Folkeparti og den borgerlige regering indførte en voldsom brugerbetaling på netop fertilitetsområdet. Det var på rigtig mange måder en stor fejltagelse, og jeg er derfor rigtig glad for, at den nye S-ledede regering har annulleret denne brugerbetaling.

Med de bemærkninger kan vi Socialdemokrater ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Mette Hjerminde Dencker, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:10

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Det er, fordi ordføreren undrede sig lidt over, at Dansk Folkepartis forslag ikke var taget af dagsordenen, med den begrundelse, at ministeren i april måned havde fremsat et forslag om noget, og derfor vil jeg gerne hjælpe ordføreren og give ham en dato, der hedder den 11. marts, hvor jeg offentligt udtalte til Adoption og Samfund, at vi ville hæve aldersgrænsen til 45 år. Det vil sige, at Dansk Folkeparti var ude med det her forslag, længe før ministeren overhovedet tænkte på at hæve grænsen, og derfor kan man godt antage, at ministerens forslag således er affødt af Dansk Folkepartis forslag, og at det sådan set er derfor, det ikke er taget af dagsordenen.

Så vil jeg godt lige høre ordføreren, om ordføreren virkelig mener det, ordføreren siger med, at det da var forfærdeligt, at den tidligere regering indførte brugerbetaling for fertilitetsbehandling, og i bekræftende fald, om ordføreren så også mener, at vi skal fjerne brugerbetaling for adoption, for så tror jeg, at der er rigtig mange adoptanter, der får svært ved at få armene ned, hvis de kunne spare et beløb der.

Kl. 10:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:12

Julie Skovsby (S):

Med hensyn til det sidste spørgsmål om fertilitetsbehandling mener jeg faktisk, at det helt rigtige at gøre er det, som den nye regering er i gang med at få indført, nemlig annullering af brugerbetaling. Jeg mener ikke, at de to ting kan sammenlignes, for ved adoption får man et barn i hænderne, og ved fertilitetsbehandling ved man altså

ikke, om den giver noget resultat. Der er stor forskel, og der er en stor, stor usikkerhed, og de beregninger, der er lavet på området, viser jo også, at udgifterne bliver endnu større end dem, som Dansk Folkeparti og den tidligere borgerlige regering havde beregnet.

I forhold til det med datoerne og hvem der nu kom først med at foreslå det, altså om det var Dansk Folkeparti eller ministeriet, der kom først, vil jeg sige, at den 16. april, og vi taler om marts måned i forhold til midten af april måned, sender man nye adoptionsbekendtgørelser i høring, så jeg vil tro, at man har forberedt det arbejde noget tidligere end lige den 11. marts. Men det er jo ikke noget, jeg kan gøre mig til dommer over. Jeg synes bare, at det er vigtigt at sige: Dansk Folkeparti ønsker at hæve aldersgrænsen, det ønsker regeringen også, det ønsker vi Socialdemokrater også, og det er da positiv.

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 10:13

Mette Hjermand Dencker (DF):

Det er i forhold til brugerbetalingen. Ordføreren nævner, at der er en kæmpe stor forskel, i og med at man jo ikke ved, om det ved kunstig befrugtning bliver til noget. Det er jeg sådan set enig i. Men der er også en kæmpe stor forskel på beløbene. Da der var egenbetaling, var betalingen altså på 3.600-3.700 kr. for fertilitetsbehandling, og for adoption er den på 45.000 kr. Så jeg vil høre: Hvad vil regeringen gøre for at harmonisere de to former for hjælp mod barnløshed?

Kl. 10:14

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:14

Julie Skovsby (S):

Jeg er simpelt hen uenig i, at det var sådan en stor forskel, der var, med de regler for brugerbetaling, som den daværende regering og Dansk Folkeparti indførte. De beregninger, vi havde, viste, at det meget nemt og meget hurtigt kunne løbe op i samme beløb som for en adoption. Jeg skal ikke komme med alle eksemplerne, der ligger, fra dengang vi behandlede både det ene og det andet lovforslag her i Folketinget, men det blev altså til mange, mange tusinde kroner, og det var kun pr. år, og når det så var over tre, at en behandling kunne vare, blev det altså til rigtig, rigtig mange penge. Man skal også bare huske, at rigtig mange par kommer fra fertilitetsbehandling og går over til adoption. Så derfor er det altså rigtig, rigtig mange penge. Det er ikke nogen god grund til at sige, at det skal koste yderligere at få fertilitetsbehandling.

Kl. 10:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Hans Vestager, Det Radikale Venstre.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Det afgørende ved adoptioner er de vilkår, det barn, som man modtager, kommer til at leve under. Den 28. september 2009 blev den nugældende bekendtgørelse om, hvordan man godkendes som adoptant, fastsat. Det er altså mindre end 3 år siden. Der er det en betingelse for at blive godkendt som adoptant, at ansøgerens alder på ansøgningstidspunktet ikke overstiger barnets alder med mere end 40 år. Betingelsen om de 40 år kan dog fraviges, hvis kun den ene ægtefælles alder overstiger barnets alder med mere end 40 år og den anden ægtefælle er noget yngre, eller hvis ansøgeren inden en rimelig

tid efter at have modtaget et adoptivbarn ansøger om godkendelse til adoption af endnu et barn, eller der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder. Disse regler har man altså så levet efter nu her siden den 28. september 2009.

Men mandag den 16. april i år har socialministeren så udsendt et forslag til ny adoptionsbekendtgørelse i høring. Det foreslås heri, at aldersforskellen mellem forældre og barn på ansøgningstidspunktet hæves fra 40 til 42 år, og at varigheden af en godkendelse til adoption forlænges fra 3 til 4 år. Det er vigtigt for Radikale Venstre, at det er barnets tarv, der her er afgørende, altså at barnet kommer til at leve sammen med forældre, som har en med andre forældre sammenlignelig alder. Vi betragter det derfor som en imødekommelse af dette synspunkt, når det i forslaget til ændring af alderskravene, så aldersforskellen kan øges mellem barnet og de adopterende, samtidig foreslås, at der så ikke længere kan dispenseres fra aldersforskelsskravene, hvis den ene ansøger er for gammel, mens den anden er noget yngre. Det afgørende er her, at aldersforskellen mellem barnet og forældrene fastholdes på et rimeligt niveau.

Ældre ansøgere vil også fremover kunne godkendes til adoptionen. Hvis de f.eks. er 45 år, når de søger om adoption, kan de godkendes til et barn fra 2 år. Der er på verdensplan mange børn, som måske ikke er helt spæde, men som kan have gavn af at blive adopteret af forældre, der ønsker at tage børnene til sig og give dem en god opvækst. Radikale Venstre finder, at der med det udkast til bekendtgørelse, som socialministeren har udsendt, er taget et rimeligt hensyn både til de her af Radikale Venstre anførte synspunkter og til de synspunkter, som er indeholdt i det her forslag til folketingsbeslutning. Radikale Venstre kan derfor ikke stemme for, at beslutningsforslaget nyder fremme.

Kl. 10:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er den næste ordfører i ordførerrækken fru Özlem Sara Cekic, der er ordfører for SF.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Når man adopterer et barn, er der rigtig mange procedurer, man skal igennem, for det barn, man tager imod, skal vi fra Danmarks side sørge for at forældrene er i stand til at tage rigtig godt hånd om. Og der er en masse regler, en masse procedurer, og i nogle tilfælde synes jeg godt, at det kunne give mening at kigge på, om de fortsat skal være sådan. Men alt i alt har vi et adoptionssystem i Danmark, som fungerer rigtig godt.

En af de ting, som jeg synes er rigtig vigtig i forhold til adoption, er også at kigge på, hvordan man kan hjælpe de børn, der kommer, bedst muligt videre, og hvordan man også kan sørge for, at den vidende, de her forældre har, også bliver spredt ud til andre forældre. Og i forhold til selve alderen støtter vi jo selvfølgelig socialministerens udmelding om den ændring, vi skal lave i bekendtgørelsen, så man hæver aldersgrænsen, hvad jeg i øvrigt også har noteret mig at både Adoption og Samfund støtter og mange andre eksperter på området støtter.

Dansk Folkepartis forslag giver ikke rigtig mening for mig, og det er, fordi jeg simpelt hen ikke i forslaget kan læse, hvad problemet er, når man hæver den op til 46 år, hvor ministerens forslag går helt op til 48 år. Er det, fordi man gerne vil have – og jeg spørger virkelig ligesom for at forstå det den anden vej – at det skal betyde, at adoptanter i nogle tilfælde kan være helt op til 50-51 år? For hvis man også regner godkendelsestiden med, kan man faktisk komme rigtig, rigtig højt op. Er det det, man ønsker? Synes man simpelt hen, at 48 år er for ung, og vil man derfor gerne have, at forældrene kan have en højere alder?

Det giver ikke mening for os, og derfor må jeg desværre også sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Kl. 10:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Undskyld, må jeg bede fru Özlem Sara Cekic komme op på talerstolen igen. Der er en kort bemærkning fra fru Mette Hjermand Dencker, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:21

Mette Hjermand Dencker (DF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan det kan være, at ordføreren taler om ventetider, som om det er noget, der er faktum. Kan ordføreren ikke mindes fra den tid, ordføreren har siddet i Folketinget, at ventetider er noget, som vi folketingspolitikere faktisk også har indflydelse på og har mulighed for at nedbringe? Så skal vi ikke lade være med at tale om det, som om det er et faktum?

Kl. 10:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:22

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er fuldstændig rigtigt, at der er nogle ventetider i Danmark, som vi kan gøre noget ved rent politisk, f.eks. ventetider til psykiatrisk behandling, ventetider til alle mulige andre ting. Der har vi en reel indflydelse. Men vi ved også godt med hensyn til adoptionsventetiderne, at noget af det også skyldes de hjemlande, man tager børnene fra, hvor der simpelt hen skal gå noget tid, før man kan få lavet alle de her papirer. Jeg er da enig med ordføreren i, at man godt kan have en ambition om, at vi gerne vil have, at forældre venter mindst muligt. Det vil da selvfølgelig være det mest oplagte. Man er jo heller ikke gravid i 3 år. Så det ville være en rigtig god idé. Jeg ved bare ikke, om det vil lykkes os at få ventetiden så langt ned.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 10:22

Mette Hjermand Dencker (DF):

Vi skal da aldrig nogen sinde lovgive ud fra, at ventetiderne er sådan og sådan, og det kan vi desværre ikke gøre noget ved. Jo, selvfølgelig kan vi gøre noget ved det som politikere, også i lande uden for Danmark, fordi vi sender ulandsbistand ud til dem. Vi kunne jo også finde ud af at regulere det, så bistanden blev sendt til f.eks. at klargøre forholdene i nogle af afgiverlandene. Så selvfølgelig er det noget, vi kan gøre noget ved. Vi skal aldrig nogen sinde lovgive ud fra, at sådan er det bare, hvad angår ventetider. Er ordføreren ikke enig med mig i det?

Kl. 10:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:23

Özlem Sara Cekic (SF):

Man er også nødt til at være realistisk. Man kan da godt have nogle visioner på området om, at alle de lande, man samarbejder med, skal gøre, som Danmark siger. Så kunne man gå efter det og sige, at alt det andet så bare må være, som det er, fordi vi bestræber os på at nå det resultat. Men med hensyn til at hæve aldersgrænsen har jeg noteret mig, at stort set alle eksperter på området faktisk synes, at det er en rigtig god ting, som socialministeren har lagt op til. Jeg synes, det er enormt vigtigt, at når man lovgiver fra Christiansborg, så er den

lovgivning baseret på viden og også baseret på, at de ngo-organisationer og eksperter, der er på området, er i stand til at bakke op om det, så vi er sikre på, at vi rammer rigtigt. Og vi oplever virkelig med det, ministeren har lagt op til, at det er det, der er tilfældet.

Kl. 10:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Der er allerede blevet talt om, at der er sendt nogle nye regler i høring fra ministerens side, som hæver aldersgrænsen for, hvornår man kan adoptere et barn. Det synes vi i Enhedslisten er positivt. Det betyder desværre også, at dette beslutningsforslag, som vil hæve grænsen for adoption til 45 år, så det er identisk med aldersgrænsen for kunstig befrugtning, ikke giver så meget mening, efter at bekendtgørelsen er sendt i høring af ministeren. Derfor kan vi ikke støtte forslaget, men dermed ikke være sagt, at vi ikke kan se de gode intentioner i det. I Enhedslisten vil vi meget gerne være med til at se på, hvordan vi kan udvide mulighederne for adoption, også når det kommer til adoptivforældrenes alder.

Vi mener sådan set, sådan som jeg også kan forstå at Dansk Folkeparti med det her forslag mener, at den høje levetid og de gode forhold, som de fleste forældre kan tilbyde et barn her i Danmark, taler for, at langt flere barnløse skal have mulighed for at få det barn, som de drømmer om, og at langt flere børn skal have mulighed for at komme hertil. Vi mener dog, at det helt afgørende i en adoptionssag må være forældreevnen, og ikke hvor langt i livet man er kommet. Vi så gerne alderen hævet, og vi så gerne flere dispensationsmuligheder, og derfor vil vi også meget gerne i udvalgsbehandlingen se mere på, hvordan reglerne eventuelt kunne blive ændret, ud over de positive ændringer, som ministeren allerede har sendt i høring. Og det håber vi selvfølgelig at forslagsstillerne også gerne vil være med til.

Som sagt kan vi ikke stemme for forslaget, som det ligger nu, da man måske er kommet til at kløjes lidt i reglerne og der er sendt nogle ting i høring, siden forslaget blev fremsat – eller i hvert fald efter at man har opdaget det. Men vi synes, der er nogle gode intentioner i det, og vi vil gerne være med til at se videre på det.

Kl. 10:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Mette Hjermand Dencker, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:26

Mette Hjermand Dencker (DF):

Jeg vil lige høre, hvad ordføreren mener med, at forslaget ikke giver nogen mening, efter at regeringens forslag er sendt i høring. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at Dansk Folkepartis forslag blev oversendt af Folketinget den 13. april, og ministeren var først ude 3 dage efter, den 16. april, med sit. Det vil sige, at der ikke er nogen tvivl om, hvis forslag der er kommet først, og hvad ministerens forslag er affødt af. Så det lyder lidt, som om ordføreren tror, at det her er et modspil til ministerens. Det er faktisk lige omvendt.

Kl. 10:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:27

Kl. 10:29

Pernille Skipper (EL):

Jeg har ikke udtalt mig om, hvem der er kommet først med sit forslag. Ikke desto mindre er der tale om, at når man ændrer i en bekendtgørelse, er det noget, ministeren har bemyndigelse til at gøre, og dermed kan ministeren sådan set bare gøre det. Jeg fornemmer og forstår, at ministeren vil gennemføre nogle ændringer, som betyder, at det her beslutningsforslag tager udgangspunkt i nogle forkerte regler, fordi ministeren har ændret det, som ministeren jo altså er fuldt ud bemyndiget til at gøre, når der er tale om en bekendtgørelse. Men igen: Det er bestemt ikke nogen afvisning af intentionerne, og vi vil meget gerne være med til at se på, hvordan vi kan gøre reglerne endnu bedre.

Kl. 10:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra fru Mette Hjermind Dencker.

Kl. 10:27

Mette Hjermind Dencker (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre lidt om, hvilke regler, som forslaget tager udgangspunkt i, ordføreren for Enhedslisten mener er forkerte.

Kl. 10:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Pernille Skipper (EL):

Forslaget beder ministeren om at fremsætte et forslag, der hæver aldersgrænsen for adoption til 45 år, således at den bliver identisk med aldersgrænsen for kunstig befrugtning. Efter de nye regler, som ministeren har sendt i høring, vil aldersgrænsen, altså afstanden mellem barn og adoptivforældre, blive 48 år, og man kan modtage kunstig befrugtning, indtil man bliver 46 år; man skal altså føde, inden man bliver 46 år. Så der er noget miskmask i lige præcis formuleringen af forslaget.

Men som sagt synes vi, at det er nogle positive intentioner, der ligger bag ved det, og vi vil gerne se på, når ministeren har lavet bekendtgørelsen færdig, om der er andet og yderligere, vi kan gøre i samarbejde for at gøre det nemmere og bedre at blive adoptivforældre i Danmark.

Kl. 10:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er der en ny ordfører i ordførerrækken. Det er fru Thyra Frank fra Liberal Alliance.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, lever vi længere og får børn i en senere alder. I dag er aldersgrænsen 40 år for adoption og 45 år for kunstig befrugtning. I Liberal Alliance går vi ind for, at vi hæver aldersgrænsen for adoption. Så derfor tilslutter vi os forslaget.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Hvis der var nogen, der var i tvivl, så er man i hvert fald ikke længere i tvivl om, at vi i Danmark lever længere og længere. Nu har det været sagt otte gange, og det er jo sådan set fuldstændig rigtigt, og det er jo positivt og godt. Og i takt med at vi lever længere og længere, er det selvfølgelig også rimeligt, at man får set på de spilleregler, vi har, hvor alder spiller ind, og det kan både gælde i forhold til efterlønsalder og folkepensionsalder, men det kan også være aldersgrænsen for, hvornår man har mulighed for at adoptere.

Vi er fra konservativ side helt enige i, at i takt med at vi får en længere og længere levetid, skal vi også have kigget på de her regler, og jeg synes sådan set, at det er rigtig godt, at man både i oppositionen og i regeringen og i alle partier er enige om, at vi skal have hævet den her aldersgrænse. Så kan der være diskussion om, lige præcis hvor man så lander henne, men lad os se på det. Vi støtter beslutningsforslaget her, ud fra den intention, der ligger i beslutningsforslaget, nemlig at vi ønsker at sætte aldersgrænsen op for, hvornår det er muligt at adoptere.

Det, man skal huske på, er, at uanset om vi nu lander på det forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat, eller det bliver ministerens bekendtgørelse, så er det jo altså sådan, at det ikke kun er alder, der er et kriterium. Man skal sådan set godkendes til adoption, og det er det første og det væsentligste, man skal se på. Dernæst skal man selvfølgelig også være opmærksom på, at der er en maksimumsgrænse for aldersforskellen mellem adoptanten og det barn, der bliver adopteret, og det synes vi også der skal være. Men man skal bare ikke glemme, at man under alle omstændigheder skal være fundet egnet til at adoptere. Og så længe den regel er der, har vi som Konservative ingen problemer med, at vi sætter aldersgrænsen op – om det så er til de 42 eller 43 eller 45 år. Vi støtter gerne Dansk Folkepartis beslutningsforslag om, at vi sætter den op til 45 år.

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Mette Hjermind Dencker fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:31

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mette Hjermind Dencker (DF):

I dag skal vi behandle Dansk Folkepartis forslag om at hæve aldersgrænsen for adoption. Hvor der i dag må være maks. 40 år mellem adoptant og adoptivbarn på ansøgningstidspunktet, ønsker vi at hæve grænsen til 45 år, så den også er identisk med grænsen for kunstig befrugtning.

Det er sådan, at når Moder Natur svigter og man ikke kan få børn på naturlig vis, har vi i Danmark heldigvis muligheden for at hjælpe de barnløse, enten ved fertilitetsbehandling eller ved adoption. Og det er rigtig godt, for vi har brug for at reproducere os, fordi vi bliver ældre og ældre, og det er jo meningen, at der skal komme flere unge til, for at hjulene i samfundet kan løbe rundt også i fremtiden.

Netop fordi vi jo lever i længere tid, er det jo vigtigt, at vi politikere også justerer reglerne efter det. Langt de fleste af os modne mennesker, der er over 30 år, er født af forældre, der var under 30, da de fik deres første barn. Går vi bare 70 år tilbage i tiden, var man typisk under 25, da man fik sit første barn.

Helt anderledes ser det ud i dag. I dag har man jo travlt med først at få en uddannelse og derefter gøre karriere og gøre sig uundværlig på arbejdsmarkedet, før man begynder at stifte familie. Og tit kan det også være sådan, at man i sin kamp for gøre en god karriere glemmer det der med at pleje et parforhold, eller også har man måske slet ikke tid til at finde den eneste ene. Og så står man tit der

sidst i 30'erne og begynder først at tænke på familie, samtidig med at ens fertilitet daler.

Jeg oplever det også selv, for jeg er en af dem, der også på det her punkt er gået lidt imod strømmen og har valgt at få mine børn i en tidlig alder. Jeg var 18 år, da jeg fik min ældste søn, 23, da jeg fik min datter, og 24, da jeg fik min yngste søn. Og selv i min yngste søns klasse er jeg den yngste blandt forældrene. For 2 dage siden var jeg til sølvbryllup hos min søns kammerats forældre. Det siger lidt om, at man altså får børn senere, i hvert fald i den omgangskreds, som mine børn har.

Gode ressourcestærke forældre fås heldigvis i alle aldre og af-skygninger, og det skal vi politikere anerkende. Heldigvis bliver de kompenseret i den anden ende, fordi vi også lever længere.

Der findes mange forskellige måder at stifte familie på, og adoption er en af dem. I mine øjne er adoption en win-win-situation, fordi man kombinerer forældre i Danmark, der ikke har mulighed for at få børn, med, at de kan hjælpe et forældreløst barn et andet sted i verden, og det er jo en fantastisk tankegang.

Med lovforslaget ønsker vi også en mere generel fastsættelse af en maksimumsgrænse for, hvornår man kan få hjælp mod barnløshed. Det, at man kan få kunstig befrugtning, til man er 45 år, mens der kun må være maks. 40 år mellem adoptant og adoptivbarn – dog med få dispensationsmuligheder – er jo en helt skæv fordeling. Man kan få hjælp til at blive gravid, til man er 45 år, men ved adoption udsætter man jo ikke kroppen for den belastning, en graviditet kan være for en 45-årig. Derfor synes jeg, det er helt fjollet, at alderen for adoption er lavere end alderen for kunstig befrugtning. Jeg er overbevist om, at det er et hul i lovgivningen, at man ikke før har sammenlignet de to former for hjælp og set, at der er noget, der er helt galt.

Som jeg sagde tidligere, var vi i Dansk Folkeparti den 11. marts ude at sige offentligt, at vi ønsker at hæve alderen til 45 år. Den 13. april orienterede Folketingets formand Folketinget om, at mit beslutningsforslag ville blive fremsat. 3 dage senere, den 16. april, var socialministeren ude med sit modforslag, der ville hæve aldersgrænsen for adoption til 43 år. Og naturligvis var det rigtig glædeligt for os i Dansk Folkeparti at se, at ministeren havde fundet mit forslag inspirerende og gerne ville støtte det et godt stykke hen ad vejen. Det er vi rigtig glade for.

Men hele pointen i mit forslag er, at maksimumsalderen for hjælp mod barnløshed skal være den samme, uanset hvilken form for hjælp man får. Derfor er det heller ikke godt nok at sætte alderen op til 43 år. Vi ved jo heller ikke, hvad der kommer i fremtiden. Måske kan det være, at det bliver tilladt med rugemødre; måske kan det være, at teknologien udvikler sig, så der er flere måder at få børn på. Derfor er det vigtigt, at vi har en alder, som er den samme, uanset hvilken form for hjælp man ønsker.

Heldigvis er det også sådan, når vi kigger på afgiverlandene, at der også er mulighed for, at det her kan gøre, at vi kan få endnu flere børn til landet.

Endelig skal vi også se på, at vi i Danmark har bundrekord, når det drejer sig om rummelighed på adoptionsområdet. Alle de lande, vi sammenligner os med – Norge, Sverige, Tyskland – har aldersgrænser på 45 år. Det er på tide, at vi begynder at følge med. Selv med ministerens forslag vil vi stadig væk ligge i bunden. Tak for ordet.

Kl. 10:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Julie Skovsby.

Kl. 10:37

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Det, som jeg gerne spørge Dansk Folkeparti om, er: Hvad er fru Mette Denckers holdning til godkendelsesperioden?

Når man har ansøgt om at blive adoptivforældre, og man er blevet godkendt, hvor lang tid skal den godkendelse så gælde? Er det 3 år, som det er i dag, eller mener Dansk Folkeparti, at det, som ministeren netop har sendt i høring, altså at man vil sige 4 år med mulighed forlængelse i 2 år, kunne være den rigtige vej at gå, sådan så folk faktisk kan være op til 48 år, inden de står med det her kære barn i hænderne, som de så længe har ønsket sig? Hvad mener Dansk Folkeparti om det spørgsmål?

Så kunne jeg også godt spørge tænke mig at spørge fru Mette Dencker om, om Dansk Folkeparti mener, at det ville være ret og rimeligt at indføre brugerbetaling på fertilitetsområdet.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:38

Mette Hjermand Dencker (DF):

Jeg vil gerne sige om godkendelsesproceduren, at i Dansk Folkeparti er vi meget åbne over for at se, om man kan forlænge perioden, så vi håber da, at ministeren vil indkalde os til forhandlinger, fordi det er vi klar til at kigge på.

Hvad angår fertilitetsspørgsmålet, har vi ikke på nuværende tidspunkt planer om at ændre de gældende regler.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Er der en kort bemærkning mere fra hr. Julie Skovsby? Den frafal-des. Så er der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic, SF.

Kl. 10:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Er det ikke korrekt, at Dansk Folkeparti lagde stemmer til, at der kom brugerbetaling på fertilitetsbehandling, som gjorde, at rigtig mange mennesker faktisk ikke var i stand til at få børn med hjælp fra staten? Er det ikke korrekt, at på det tidspunkt mente Dansk Folkeparti, at det var den rigtige vej at gå?

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:39

Mette Hjermand Dencker (DF):

Det, som jeg siger, er, at lige nu har vi i Dansk Folkeparti ikke nogen planer om at fremsætte forslag, der skal ændre på det.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 10:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Betyder det så, at Dansk Folkeparti mener, at det, man gjorde, var forkert, og at man derfor ikke vil ændre reglerne? Jeg er bare interesseret. Jeg synes, at det er et meget relevant spørgsmål i forbindelse med hele den her debat om, at Dansk Folkeparti gerne vil have hævet aldersgrænsen. Så betyder det, at Dansk Folkeparti mente, at det var forkert på det tidspunkt at sætte brugerbetaling på fertilitetsbehandling?

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 10:40

Mette Hjermind Dencker (DF):

Nej, det betyder bare, at det, som Dansk Folkeparti gerne vil nu, er at få ført vores politik igennem.

Til alt det her med at rydde op efter den nuværende regering vil jeg sige: Tro mig, vi har en lang liste over, hvad det er, vi skal i næste valgperiode, men det er ikke noget, vi kommer med nu.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så har social- og integrationsministeren bedt om ordet.

Kl. 10:40

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for det.

Det er noget usædvanligt, at en minister beder om at gå på talerstolen anden gang ved behandlingen af et beslutningsforslag, men jeg føler mig nu lidt kaldet til det, for der har været så meget forvirring om, hvad det reelle indhold i den debat, vi har haft, egentlig er. Derfor synes jeg, det er nødvendigt for mig at gå på talerstolen for at få rettet nogle af de misforståelser, der har været i debatten. Først og fremmest er jeg jo forfærdelig ærgerlig over, at Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo, har forladt salen, for det var måske egentlig nok ham, jeg havde tænkt at skulle oplyse om nogle af de ting, som jeg har utrolig meget på hjerte, fordi jeg gerne vil have det af – ikke af hjertet.

Dansk Folkeparti har fremsat et beslutningsforslag, og det beslutningsforslag er sympatisk, fordi det går ud på, at aldersgrænsen for, hvornår man kan adoptere, kan hæves. Det er noget, som vi i regeringen er enige i, og det er noget, vi har arbejdet på i ganske lang tid. Når Dansk Folkeparti tror, at vi på 3 dage har kunnet nå at lave nye regler, at vi på 3 dage har kunnet nå at sammenskrive bekendtgørelsen om adoption og bekendtgørelsen om godkendelse som adoptant til en ny samlet bekendtgørelse om adoption, at vi på 3 dage har fået den igennem regeringen og har fået den godkendt og fået den til Ankestyrelsen og fået den sendt i høring, så vil jeg bare sige, at så hurtigt går det ikke. Det her er noget, vi har arbejdet med i flere måneder, og det kan man selvfølgelig også se, fordi det resultat, der ligger, er så gennemarbejdet, som det er.

Der er noget, jeg ikke forstår, ved Dansk Folkepartis beslutningsforslag, og det er: Hvad er den øvre grænse for, hvornår man som adoptivforældre skal kunne modtage et spædbarn? Det er jo sådan, at man altid kan blive godkendt til at modtage et ældre barn, hvis man er mere voksen end dem, som starter med at adoptere. Sagen er, at når vi hæver grænsen fra 40 til 42 år på det tidspunkt, hvor man ansøger, så kan man altså med de nye regler ansøge, indtil dagen før man fylder 43 år. Dansk Folkeparti siger 45 år, og det vil vel så betyde, indtil dagen før man fylder 46 år, så der er altså en forskel. Men i mit forslag siger jeg jo, at den godkendelse, som man får, skal løbe i 4 år, og så skal den yderligere kunne forlænges i 2 år. Og det vil sige, at man vil kunne få et spædbarn, helt op til at man er 48 år.

Kigger man på det samme regnestykke i Dansk Folkepartis forslag, er det lidt uklart, hvad der egentlig menes, for Dansk Folkeparti vil ikke anerkende, at vi bliver nødt til at tale om ventetid. Men sandheden er jo, at der er flere danske forældre og flere andre udenlandske forældre, der ønsker at modtage et adoptivbarn fra et tredje verdensland, end der er lande, som ønsker at afgive et barn, og derfor er der altså en vis ventetid, fra man bliver godkendt, til man står med et barn i armene. Dansk Folkeparti mangler sådan set stadig væk at svare på, hvor gammel de synes man skal være, når man får et stedbarn. For kan man blive godkendt, indtil man er 46 år, og skal godkendelsen så løbe i 3 år, til man er 49 år, og skal den så forlænges, indtil man er 51 år? Det må jeg sige at jeg synes er i overkanten

til at modtage et spædbarn. Man vil som 51-årig sagtens kunne modtage et barn, der er ældre, men jeg synes, vi bliver nødt til at have fokus på, at det her handler om barnets tarv. Det er ikke specielt ofte, at en kvinde på 51 år bliver mor til et barn, og derfor synes jeg, det giver rigtig god mening, at vi har det fokus med, at det her ikke kun handler om adoptivforældrenes ønsker, at det handler om en samlet pakke.

Så derfor vil jeg sige, at jeg håber, jeg nu har fået redegjort for, hvad regeringens regler er. De er sendt i høring, høringsperioden blev afsluttet den 11. maj, og høringsnotatet er på vej. Og når de er blevet godkendt, vil de nye regler træde i kraft pr. 1. juli. Det vil sige, at pr. 1. juli bliver aldersgrænsen hævet fra 40 til 42 år, det vil sige, inden dagen før man fylder 43 år. Godkendelsesperioden bliver hævet fra 3 til 4 år, og så bliver der mulighed for en yderligere forlængelse på 2 år. Det betyder, at adoptionsreglerne bliver langt mere fleksible; vi imødekommer det ønske, der har været fra Adoption & Samfund; og vi sikrer, at rigtig mange af de adoptivforældre, som i dag kommer i klemme, fordi de står lige på kanten i forhold til aldersgrænsen på de 40 år, ikke har behov for at skulle søge en dispensation.

Så jeg vil sige, at med de nye regler, som træder i kraft den 1. juli, har vi i Danmark nogle gode regler, og så vil jeg endelig også afvise Dansk Folkepartis påstand om, at vi ligger i den lave ende i forhold til de øvrige nordiske lande. Vi lægger faktisk på niveau.

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Det er først fra fru Mette Hjermind Dencker, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:44

Mette Hjermind Dencker (DF):

Ministeren starter med at sige, at hendes embedsmænd bestemt ikke på 3 dage lige kan fikse noget. Det har før kunnet lade sig gøre, og det kan man godt hurtigt. Sådan nogle kan arbejde i døgn drift, og det ved ministeren også godt, men på den anden side har ministeren også vidst det siden den 11. marts, hvor jeg sad med ministerens kollega, fru Maja Panduro, og udtalte de her ting. Så det er ikke kun 3 dage. Det er siden den 11. marts, at ministerens embedsmænd har haft muligheden for at arbejde med det. Jeg kan bevise her, at jeg har været ude at udtale mig den 11. marts om det. Vil ministeren venligst oplyse mig om, hvilken dokumentation der ligger for, at ministeren har udtalt sig tidligere end den 11. marts om det her?

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Social- og integrationsministeren.

Kl. 10:45

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Det er selvfølgelig en rigtig sjov debat: Hvem kom egentlig først? Så vidt jeg husker det, fik jeg lagt sagen op i ministeriet enten i december eller januar – jeg tror, at det var i december. Det tager noget tid, inden sådan en proces går igennem, og især tog det tid for mig, fordi jeg flere gange gerne ville kalde embedsfolk ind, fordi jeg var meget i tvivl om reglerne og om, hvorvidt grænserne blev sat det rigtige sted. Så derfor kan jeg sige, at jeg har arbejdet grundigt med det her, og jeg har været i gang med det i flere måneder, inden det blev fremsat.

Men er det dybest set så ikke ligegyldigt, om det er et forslag fra Dansk Folkeparti, eller om det er et forslag fra regeringen, som er inspireret af de ønsker, der har været fra Adoption og Samfund, som jo er dem, der repræsenterer de forældre, der står med problemerne? Det, der må være det gode, må da være, at vi finder nogle løsninger. Jeg har lagt en løsning frem nu, som støttes i positive vendinger i hø-

ringsnotatet af Adoption og Samfund, fordi det løser mange af de problemer, som der har været tidligere.

Derimod står vi nu og skal behandle et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, som meget mystisk egentlig bliver bakket op af både Venstre og De Konservative, på trods af at man jo tydeligt kan se, at det beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti jo ikke svarer på de problemer, der er. Hvordan forholder man sig til godkendelsesperioden? Hvordan skal den være? Skal den være 3 år, som den er i dag? Skal den være 4 år, som jeg foreslår? Hvor gammel skal man være, når man får et spædbarn? De svar har vi endnu ikke fået fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 10:47

Mette Hjermand Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti har vi heller ikke fået en invitation fra ministeren til at blive indkaldt til forhandlinger om det her, og det er jo det, vi skal diskutere på sådan et møde, så det håber jeg da at vi får muligheden for.

Ministeren har også kunnet se i bilaget her, når vi ser på de andre europæiske lande, som vi sammenligner os med, at Danmark med 40 år ligger totalt i bunden for, hvornår man kan adoptere. Holland har en grænse på 42 år, medmindre der er særlige omstændigheder. De kan faktisk dispensere helt op til 46 år. Med ministerens forslag vil vi stadig væk have bundrekord i rummelighed med hensyn til adoption, og det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt. Jeg synes godt, at vi kan kigge lidt til vores nabolande og se, hvad deres aldersgrænser for adoption er, og det er altså 45 år. I Frankrig har de endda ingen øvre aldersgrænse. Så jeg vil bare høre, om ministeren ikke er enig i, at vi kan se lidt til vores nabolande og se, om der ikke er noget inspiration at hente der.

Kl. 10:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 10:48

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg bliver faktisk mere og mere i tvivl om, hvorvidt Dansk Folkeparti overhovedet har forstået, hvordan reglerne om adoption fungerer. Det er jo ikke sådan, at man bliver godkendt, og hvis man ikke har fået et barn den dag, man er godkendt, er der ikke noget barn at få. Der er en venteperiode, hvori godkendelsen løber, og det er jo derfor, at man ikke kan se alderen som et hele, men man bliver nødt til at se det i sammenhæng med den godkendelsesperiode og eventuel dispensation, man kan få.

Holland har en aldersgrænse på 42 år og en regel om, at der maksimalt må være 40 års aldersforskel mellem barnet og begge ansøgere på hjemtagelsestidspunktet.

I forhold til norsk ret er det korrekt, at gældende norsk lovgivning ikke indeholder nogen øvre aldersgrænse for adoption, men aldersgrænsen er i praksis 45 år på ansøgningstidspunktet. Der har i Norge været nedsat et udvalg, der i 2009 er kommet med en udredning vedrørende de norske adoptionsregler. Udvalget anbefalede, at der fastsættes en øvre aldersgrænse i loven, og at denne sættes omkring 40-42 år.

Der er heller ikke i Sverige fastsat nogen øvre aldersgrænse i loven, men som udgangspunkt er praksis, at den eller de, der vil adoptere, højst er 42 år. De udredninger, der er under bearbejdning i henholdsvis Norge og Sverige, er på vej, men det er endnu uvist, hvordan det ender med at falde ud.

Men med de regler, jeg lægger op til nu, kan man altså blive godkendt indtil dagen før, man fylder 43. Så vil man kunne vente 4 år, og dernæst vil man kunne få forlænget sin ansøgning. Det vil sige, at man kommer til i Danmark at kunne få et spædbarn, når man er 48 år. Jeg synes ikke, at vi skal højere op. Jeg synes, at vi har fundet et helt rigtigt snit.

Kl. 10:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:49

Tom Behnke (KF):

Som jeg sagde, da jeg havde ordet, skubber vi gerne både på regeringens vogn i retning af at sætte aldersgrænsen op og på Dansk Folkepartis vogn, for vi ønsker, at den her aldersgrænse skal sættes op. Men det, som ministeren bevæger sig ud i her med den teoretiske øvre maks.-grænse, er det i virkeligheden ikke en teoretisk diskussion? Er det i virkeligheden ikke en diskussion, som stort set ikke får nogen betydning i praksis, fordi donorlandene har regler for, hvad aldersforskellen må være? Og det vil sige, at uanset hvad vi fastsætter i Danmark, vil det stadig væk være donorlandene, som bestemmer, om det kan lade sig gøre eller ej.

Kl. 10:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 10:50

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Det er korrekt, at det er donorlandene, der bestemmer, hvem de vil afgive børn til, men der er meget forskellige regler i de forskellige donorlande om, hvad de stiller af krav til de forældre, som de gerne vil afgive til. Så derfor er det bestemt ikke nogen teoretisk debat.

Som det er i dag, er der jo forældre, som er godkendt, og som falder udenfor, fordi de ikke har fået stillet noget barn i tilbud, og som derfor skal igennem hele det her dispensationscirkus, hvor de sådan set risikerer at få udsat deres adoption eller måske kan ende med slet ikke at få den til at gå igennem. Det er jo derfor, jeg ændrer reglerne.

Det er rigtigt, at det er donorlandene, som selv definerer, hvem de vil afgive børn til, men det er sådan, at det er muligt at finde lande, som gerne vil afgive børn også til de her forældre.

Kl. 10:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Tom Behnke (KF):

Det er rigtigt, at reglerne kan være forskellige fra land til land. I beslutningsforslaget er der nævnt både Sydkorea, Columbia, Madagaskar, Nigeria, Peru og Tjekkiet, som har de her aldersgrænser, og der kunne formentlig nævnes en lang række andre lande, der har de her aldersgrænser. Kan ministeren nævne to lande, som ikke har nogen aldersbegrænsning? Findes der overhovedet lande i den her verden, som er ligeglade med det her spørgsmål? Det tvivler jeg på. Men kan ministeren nævne bare to lande, nej, bare ét land, hvor der ikke er nogen aldersgrænse?

Det vil sige, at uanset hvad vi vedtager her i Folketinget, er det stadig væk donorlandenes regler, der trods alt står over de regler, vi laver her om maks.-alder.

Kl. 10:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Social- og integrationsministeren.

Kl. 10:51

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg skal naturligvis sørge for, at der bliver sendt en samlet liste over til Socialudvalget om alle de forskellige landes regler.

En ting er, at Dansk Folkeparti tydeligvis ikke har forstået, hvordan reglerne om godkendelse fungerer, men at både Venstre og Det Konservative Folkeparti heller ikke ønsker at svare på, hvor gammel man skal være, når man kan modtage et spædbarn, synes jeg egentlig er lidt ærgerligt, og det mangler jeg stadig væk at høre: Mener De Konservative, at man skal kunne være op til 51 år, når man som adoptant skal modtage et spædbarn? Det er jo det, der ville være resultatet af Dansk Folkepartis beslutningsforslag, fordi man, hvis vi forudsætter, at man skal have en godkendelse, der løber, efter at man er fyldt 46 år, og får en forlængelse, vil kunne blive 51 år.

I regeringens forslag vil der maks. kunne være 48 år mellem forældre og adoptivbørn, og man vil selvfølgelig kunne modtage et ældre barn, hvis man er over 48 år, men jeg synes ikke, at vi skal åbne op over for, at forældre på 51 år skal kunne modtage spædbørn. De kan i stedet for blive godkendt til at være forældre for nogle lidt større børn, som de til gengæld vil kunne blive rigtig gode forældre for.

Kl. 10:52

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Der er endnu en kort bemærkning. Hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre.

Kl. 10:52

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg synes da, det er ret interessant, at socialministeren nu stiller Venstre og Konservative en række spørgsmål om det, ministeren har foreslået, for det har ministeren jo kun mulighed for nu her, fordi Dansk Folkeparti har været så venlige at fremsætte det her beslutningsforslag. Ministeren havde jo haft mulighed for inden denne debat at stille Venstre det her spørgsmål, og så skulle vi nok også have gået ind i en snak og en diskussion med ministeren. Det har ministeren undladt, og derfor er mit spørgsmål: Hvorfor stiller ministeren først spørgsmålet til Venstre nu? Hvorfor har vi ikke været inde i forhandlingerne om det her, da ministeren åbenbart er interesseret i at vide, hvad Venstre mener? Samtidig: Indkalder ministeren til nogle drøftelser af den her bekendtgørelse, når nu den her høringsperiode er færdig?

Kl. 10:53

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Social- og integrationsministeren.

Kl. 10:53

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg kommer ikke til at indkalde til forhandlinger, efter at høringsperioden er afsluttet. Høringsperioden afsluttedes den 11. maj, høringsvarene er kommet ind, og dem oversender jeg naturligvis rigtig gerne til Socialudvalget. Den nye bekendtgørelse, som jeg godkender, kommer til at træde i kraft pr. 1. juli.

Når jeg ikke har indkaldt til forhandlinger om en bekendtgørelse, er det, fordi det ikke er normal kutyme, at man indkalder til forhandlinger om en bekendtgørelse. Grunden til, at jeg først nu stiller Venstre spørgsmål, er, at det først nu er gået op for mig, præcis hvor useriøst Venstre tager sit folketingsarbejde. For når man står her i salen og bakker op om et forslag, som man godt ved ikke hænger sammen, fordi man hellere vil det end at gå ind i en drøftelse af, at det, regeringen har lagt frem, naturligvis er det, som vil føre til, at reglerne kommer til at hænge sammen, er det useriøst.

Dansk Folkepartis forslag svarer jo ikke på de ting. Det svarer ikke på, hvad der skal ske med godkendelsen; det svarer ikke på, hvad der skal ske med forlængelsen; det giver mulighed for, at man kan

modtage et spædbarn, indtil man er op til 51 år. Det vil Venstre så åbenbart hellere sige at man støtter i Venstre, altså at man skal kunne modtage et spædbarn, til man er 51 år, i stedet for at man vil sige: Arh, det kan godt være, vi hellere skulle tage lige at læse, hvad der står i bekendtgørelsen, og så tage debatten på et oplyst grundlag.

Jeg har sendt en bekendtgørelse i høring. Den godkender jeg. Det er det, jeg har mulighed for som minister, og sådan kommer det til at ske.

Kl. 10:55

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Hr. Eyvind Vesselbo for en kort bemærkning.

Kl. 10:55

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, det der svar overrasker mig jo ikke. Det er jo bare den måde, tingene kører på, altså at der ikke er forhandlinger. Det accepterer vi jo ikke. Vi bliver bare ved med at strække hånden frem og sige: Vil ministeren ikke forhandle med Venstre om den og den ting? Jeg synes, at der ligger mange interessante ting i den bekendtgørelse, som er sendt i høring, som vi meget gerne ville drøfte med ministeren. Men det er da helt uhørt, at ministeren ikke tager kontakt til et parti, når ministeren så gerne vil vide, hvad det parti mener. Ministeren bliver ved med – og det gør de andre ordførere også – at spørge om, hvad Venstre mener. Vi vil gerne fortælle, hvad vi mener, men vi vil gerne gøre det i en forhandlingssituation, sådan at vi kan nå frem til en fælles beslutning. Der kunne da være en del af de ting, som er med i den her bekendtgørelse eller det her forslag, som vi meget gerne vil drøfte. Men jeg kan forstå, at der er lukket og den samlede røde blok kører videre med det her.

Kl. 10:56

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Social- og integrationsministeren.

Kl. 10:56

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg vil sige, at det er fuldstændig normal kutyme, at man kan udsende ændringer til en bekendtgørelse i høring. Det er fuldstændig normal kutyme. Derfor kan det ikke være rigtigt, at det er uhørt, at jeg har handlet sådan. Jeg har fuldstændig fulgt normal kutyme.

Grunden til, at jeg først nu stiller Venstre de spørgsmål her i salen, er, at jeg ærlig talt må sige, at jeg synes, at Venstres ordfører får klædt sig selv noget af, når han stiller sig op og vil tale for et forslag, som ikke hænger sammen, og han hellere vil anklage regeringen for ikke at respektere Folketingets arbejde. Jeg har fulgt den procedure, der er: Jeg indkalder til forhandlinger, når der er lovforslag; vi har et udmærket samarbejde i satspuljekredsen; vi drøfter ting vidt og bredt; men bekendtgørelser ligger altså ikke til at være noget, man indkalder til forhandlinger om.

Kl. 10:56

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til social- og integrationsministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om Folketingets Ombudsmand. (Fastsættelse af embedsperiode for Folketingets ombudsmand og oprettelse af et børnekontor hos Folketingets Ombudsmand).

Af Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV) og Holger K. Nielsen (SF).
(Fremsættelse 11.05.2012).

Kl. 10:57

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg skal indledningsvis på Præsidiets vegne anføre, at Præsidiets som øverst ansvarlig for dette område vil følge forhandlingerne opmærksomt med henblik på den videre behandling.

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Karsten Lauritzen for Venstre.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Det lovforslag, vi behandler her i dag, som er fremsat af Præsidiets, er jo resultatet af en længere proces i Folketingets Retsudvalg, der foregik sidste efterår og lidt ind i det her år, hvor man, i forlængelse af at man har valgt en ny ombudsmand, har diskuteret, om man skal afgrænse den periode, ombudsmanden kan sidde, eller det i princippet er noget, ombudsmanden kan i 20, 30, 40 år eller uendelig tid. Venstre har i mange år haft det synspunkt, at man skulle begrænse perioden til et vist antal år. Derfor er vi også glade for, at vi får den debat med behandlingen af lovforslaget her i Folketingssalen i dag.

Et element i lovforslaget handler om at fastsætte den periode, man kan være Folketingets ombudsmand, til maks. 10 år. Det vil sige, at perioden ikke kan blive forlænget efter de 10 år. Så skal der vælges/udpeges en ny ombudsmand. Det er det ene element i lovforslaget.

Et andet element i lovforslaget handler om oprettelse af et egentligt børnekontor i ombudsmandsinstitutionen. Det er noget, der har været diskuteret meget. Der er nogle, der vil have en egentlig børneombudsmand. Det er vi ikke tilhængere af i Venstre, men vi er selvfølgelig tilhængere af, at man opkvalificerer de medarbejdere, der har kommunikationen og dialogen med de folk, der måtte klage til Folketingets Ombudsmand. Også af hensyn til de børn og børnesager, der måtte håndteres, er det vigtigt, særlig set i lyset af nogle af de frygtelige sager, vi har oplevet med bosteder og andet, at Folketingets Ombudsmand er klædt på til at varetage den opgave og de ting, der ligger inden for børneområdet. Det er jo noget, der er finansieret af satspuljemidler, som Venstre også er med til at fordele, og derfor kan vi støtte den del af lovforslaget, der handler om at oprette et børnekontor i ombudsmandsinstitutionen.

Lovforslaget indeholder også en ændring af Ombudsmandens tilsynspligt. Det er en udvidelse af tilsynspligtsområdet på børneområdet til ikke blot at omfatte offentlige institutioner, men også en række private institutioner. Der har vi i Venstre noteret os, at det er der nogle af høringsparterne, der er uenige i. Derfor vil vi også under udvalgsbehandlingen dykke ned i, om det nu er rigtigt at udvide den her tilsynspligt til en række private institutioner. Det har vi ikke taget stilling til endnu, men det vil vi se nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Det, som har været diskuteret mest i Folketingets Retsudvalg, og som også på nuværende tidspunkt gør, at vi i Venstre ikke har taget endelig stilling til, om vi vil støtte lovforslaget eller ej, er begrænsningen af perioden til de 10 år. Vi havde i Venstre gerne set, at man

havde valgt en lidt kortere periode, eller at man havde valgt at gøre, som man gør med f.eks. statsrevisorer, hvor de sidder, jeg tror, det er 6 år med en mulig forlængelse på 4 år, altså i alt 10 år. Den samme model kunne vi godt have tænkt os i forhold til ombudsmandsinstitutionen af en række principielle årsager. Vi synes stadig væk, at 10 år er ganske lang tid. Åremålsansættelser og kontraktansættelser både i det offentlige og det private er normalt væsentlig kortere end en 10-årig periode. Vi håber på, at vi kan indgå i en dialog også om den del under udvalgsbehandlingen af lovforslaget, så vi forhåbentlig kan ende med et lovforslag, hvor et samlet Folketing kan stemme for. Det kan jeg desværre ikke på nuværende tidspunkt sige at Venstre vil.

Den sidste ting, vi har at sige i forhold til lovforslaget, er, at man også ændrer navnet. Vi er faktisk lidt tilbageholdende i forhold til, om man skal ændre navnet fra Folketingets Ombudsmand til Ombudsmanden. Vi synes, det er vigtigt, at det bliver illustreret, at det er Folketingets Ombudsmand, og at ombudsmandsinstitutionen ligger under Folketinget. Derfor er det også noget, som vi håber vi kan få en god dialog om i forbindelse med den kommende udvalgsbehandling. I det hele taget er vi glade for, at vi får debatten om ombudsmandsinstitutionen, som jo er enormt vigtig, både for Folketinget og for de mange borgere, som bruger Ombudsmanden til at få behandlet relevante klager over offentlige institutioner, sagsbehandlinger og andre ting. Det er selvfølgelig vigtigt, at vi styrker ombudsmandsinstitutionen, og der ligger også mange elementer i lovforslaget, som styrker ombudsmandsinstitutionen, men også et par elementer, som Venstre på nuværende tidspunkt er lidt betænkelige ved.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jeppe Mikkelsen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for det. Kære alle sammen, vi Radikale er glade for, at vi i dag kan behandle dette lovforslag her i salen. Forslaget indeholder to vigtige elementer, som vi kan bakke op om.

For det første støtter vi, at der nu kommer en tidsbegrænsning på ombudsmandens embedsperiode. 10 år er sat ude fra den betragtning, at der skal være balance – balance mellem på den ene side fordelene ved at få et par friske øjne til at kigge på tingene og på den anden side fordelene ved at have en erfaren ombudsmand. Her er vi i Det Radikale Venstre enige i, at vi med en 10-årig periode opnår en bedre balance end i dag.

For det andet indeholder forslaget, at oprettelsen af et børnekontor hos Ombudsmanden bliver en realitet. Det har været en klokkeklar anbefaling fra FN, at vi skulle have et børneombud for at leve op til vores forpligtelser i forhold til FN's børnekonvention. Jeg synes, det er på tide, at vi får det gjort. Det er vigtigt, at vi har et organ, som kæmper for børns rettigheder, og som sikrer og overvåger implementeringen af de anbefalinger, som FN's børnekonvention indeholder. Og så skal man huske på, at børn udgør en ekstremt stor gruppe af den danske befolkning. Samtidig er det en gruppe, hvor det offentlige og en række private aktører har et meget, meget stort ansvar. Børn har jo ikke samme muligheder for at brokke sig over noget, som måske skulle være bedre, ganske enkelt fordi de er børn, og fordi det at klage ofte er en voksenverden.

Derfor er det da fantastisk, at vi nu får et organ, der kan behandle individuelle klager, der kan tage sager op af egen drift, og som kan foretage inspektioner af institutioner osv. Nogle vil måske hævde, at det kunne være endnu bedre, hvis vi havde fået en særskilt ombudsinstitution for børn. Det kan naturligvis lyde fristende, men jeg tror

faktisk, at det her forslag er det bedste for børnene, for er der en institution, som er velanset i dette ganske danske land, er det godt nok ombudsmandsinstitutionen, og det kommer det nye børnekontor jo til at kunne lukre på. Vi har fuld tillid til, at man i det nye børnekontor vil ansætte pædagogisk personale, som kan hjælpe til at bringe paragraffer og forvaltningsskik ned i børnehøjde.

Jeg vil desuden godt bemærke til sidst, at jeg har bemærket høringsssvarene fra Dansk Friskoleforening, Danmarks Privatskoleforening, Private Gymnasier og Studenterkurser, Lilleskolerne, De Kristne Friskoler og Deutscher Schul- und Sprachverein samt høringssvaret fra Efterskoleforeningen. Ligesom Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, vil vi også gerne dykke dybere ned i de problematikker, de rejser, under udvalgsbehandlingen. Derfor er vi glade for, at vi i fællesskab i Retsudvalget i går stillede spørgsmål til både justitsministeren og social- og integrationsministeren. Vi har allerede fået svar – jeg har lige fået det i hånden for 10 minutter siden, det er meget imponerende, der må være gået 16 timer eller noget i den stil – og det vil vi nu granske, og så håber jeg på, at vi kan få en god dialog om det i samarbejde med øvrige partier.

Jeg skal til at slutte. For at runde af kan jeg opsummere ved at sige, at vi synes, det er et rigtig godt forslag, og vi kan fra radikal side bakke varmt op om det.

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Karina Lorentzen Dehnhardt fra SF.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har lovet at sige noget på vegne af både Socialdemokraterne og SF, og det er, fordi Socialdemokraterne ikke kan være til stede her i Folketingssalen i dag.

Det her lovforslag har to dele, jeg tror, der har været redegjort for det. Den ene handler om ombudsmandens ansættelsesperiode, som er en del af en bredere aftale i Præsidiet, hvorefter ombudsmanden har en ansættelsesperiode på 10 år. Det mener vi er fornuftigt. Jeg tror, at det handler om, om man kan få nogen til at påtage sig opgaven, og så må man jo også indse, at det er en ret kompleks opgave, som det tager nogle kræfter at komme ind i. Derfor vil en periode på 10 år være fornuftig at tilbyde.

Den anden del, som jeg hellere vil snakke en hel masse om, er delen om etableringen af et børnekontor hos Ombudsmanden, som jo er en del af et satspuljeforlig, for det synes jeg er den virkelige sejr i det her forslag. Det er en sejr for børnenes rettigheder.

Efter en del år i opposition, hvor vi igen og igen har fremført synspunkter om indførelse af et børnekontor for bedre at kunne opfylde børnekonventionen i Danmark, ja, så lykkedes det endelig. Nu er vi i gang, og snart kan vi etablere et børnekontor hos Ombudsmanden.

Jeg synes, at det er bemærkelsesværdigt, at de lande, vi normalt sammenligner os med, har haft børneombud i mange år, Sverige har haft en børneombudsmand siden 1993, Norge var det første land til at etablere et børneombud, det skete i 1981, og nu er vi så også i Danmark på vej mod at kunne sikre børnenes rettigheder meget bedre. Det er faktisk 20 år siden, vi har tilsluttet os FN's børnekonvention, og nu er vi endelig ved at kunne implementere den lidt bedre i dansk lovgivning.

Der har været fire evalueringer, som har indeholdt opfordringer fra FN til at gøre noget på det her område, og det sker endelig nu. Det vil få stor betydning. Vi har 1,2 millioner danskere, som er under 18 år, og det er altså deres rettigheder, som vi nu kommer til at iagttage.

Som medlem af Retsudvalget har jeg jo siddet år efter år og lyttet til Ombudsmandens beretning, og det har været helt klart, at der har været meget, meget få børnesager. Noget af det tror jeg handler om, at børn ikke er særlig godt oplyst om deres rettigheder, men de skal jo også have hjælp i forhold til deres alder til rent faktisk at kunne udøve rettighederne, og det er så det, vi måske kommer et skridt nærmere nu. Hvis man besøger Ombudsmandens hjemmeside, vil man i hvert fald se, at den er svær for voksne at forstå og helt umulig for børn.

Det har været nævnt, at der er nogle hørings svar, som handler om tilsynspligten, og det er rigtigt, at vi i Retsudvalget er ved at dykke ned i den del. Så det får vi også afklaret, inden det her lovforslag forhåbentlig endeligt kan stemmes igennem.

Jeg synes, at det her er et vigtigt og rigtigt skridt i retning af at sikre børns rettigheder, men det er indlysende, at vi selvfølgelig også kan blive bedre, og jeg er meget glad for, at regeringen i regeringsgrundlaget har skrevet, at man vil gennemgå den eksisterende lovgivning med henblik på at sikre, at den lever op til FN's børnekonvention. Så det her er en god dag for børnene.

Kl. 11:10

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren.

Kl. 11:10

Velkomstord

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Inden vi får den næste ordfører på talerstolen, skal jeg lige fortælle, at Folketinget i dag har officielt besøg fra Tjekkiet's deputeretkammer under ledelse af formanden for deputeretkammeret, fru Miroslava Němcová. På Folketingets vegne byder jeg den tjekkiske delegation hjertelig velkommen i Folketinget, idet jeg udtrykker ønske om, at vores tjekkiske gæster må få et godt og udbytterigt ophold i Danmark.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om Folketingets Ombudsmand. (Fastsættelse af embedsperiode for Folketingets ombudsmand og oprettelse af et børnekontor hos Folketingets Ombudsmand).

Af Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jøved (RV) og Holger K. Nielsen (SF).
(Fremsættelse 11.05.2012).

Kl. 11:10

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Så får vi den næste ordfører på talerstolen. Det er fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Det her lovforslag har to elementer, som der er blevet redegjort for flere gange fra talerstolen.

For det første afgrænser vi embedsperioden for Folketingets ombudsmand, så ombudsmanden ikke kan sidde mere end 10 år. Det har været et stort ønske fra Enhedslistens side i lang tid, at man afgrænser perioden, så vi sikrer, at ombudsmanden ikke blot er uafhængig, men også fremstår uafhængig. Og der er vi selvfølgelig rigtig glade for i Enhedslisten, at det lovforslag nu ligger der efter mange års arbejde på det.

Det andet element drejer sig om oprettelsen af et egentligt børnekontor under Folketingets Ombudsmand. Der vil jeg sige det sådan, at det er bedre end ingenting. Det er positivt, at man tager højde for, at børns klager skal behandles med særlig omhu, f.eks. ved at gøre børns adgang til at klage mere fleksibel, end det er tilfældet i praksis i dag hos Ombudsmanden, og at man forudsætter, at Ombudsmanden også ansætter et særligt børnesagkyndigt personale. Det synes vi er rigtig positivt.

Men det er ikke nogen hemmelighed, at Enhedslisten har mange flere ønsker til, hvordan man kunne styrke børns rettigheder og retssikkerhed. Den ene del af det er selvfølgelig, at vi ønsker en egentlig børneombudsmand, som samler både rådgivning og fortalervirksomhed og klagebehandling under samme tag, så systemet bliver let gennemskueligt for børn, så let gennemskueligt som overhovedet muligt. Og det er også det, vi ser i andre nordiske lande, det er det, FN's Børnekomité anbefalede at gøre, og det er også det, som både Børnerådet, Børns Vilkår, Red Barnet og Børnesagens Fællesråd har anbefalet i deres hørings svar. Men som sagt er et børnekontor bedre end ingenting.

Derudover er det også Enhedslistens ønske, at man fremadrettet etablerer individuel klageadgang til FN's Børnekomité, for så vidt angår Børnekommissionen, så børn vil have mulighed for ikke kun at klage over brud på deres rettigheder i Danmark, men også vil kunne klage til den internationale myndighed, fuldstændig ligesom det er muligt at klage over brud på menneskerettigheder til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Det synes vi også børn bør have adgang til.

Samtidig ønsker vi også, at man inkorporerer børnekonventionen i dansk ret. Børnekonventionen er en konvention, som kun forpligter Danmark som land, men altså ikke gælder som direkte lovgivning i Danmark, og det betyder, at børnene ikke kan gå ind og støtte ret på den lovgivning. Der vil vi rigtig gerne have, at rettighederne bliver direkte gældende i Danmark, sådan at hvis børnene skulle komme i klemme, er det ikke kun dansk ret, som den ligger i dag, men også konventionen, der gælder. Det vil også betyde, at Ombudsmanden ikke kun vil skulle underrette Folketinget og en minister i de tilfælde, hvor konventionen ikke bliver overholdt, men kan udtale sin kritik direkte.

Det er selvfølgelig positivt, at Ombudsmanden med det her lovforslag får til opgave at overvåge implementeringen af børns rettigheder, og at Ombudsmanden bliver forpligtet til at gøre opmærksom på problemer med lovgivningens forenelighed med de internationale forpligtelser. Men den adgang vil altså blive styrket, hvis konventionen dannede et egentlig retsgrundlag i Danmark og børn også havde en direkte klageadgang til en international myndighed.

Så der er sluttelig absolut ikke nogen tvivl om, at Enhedslisten støtter det her forslag, men der er heller nogen tvivl om, at vi fortsat vil kæmpe for, at børns rettigheder styrkes endnu mere, end tilfældet er i dag, også når det her lovforslag er vedtaget. Derfor vil vi også foreslå i forbindelse med det her lovforslag, som også flere høringsparter har foreslået, at man indfører en egentlig frist for evaluering af ordningen, sådan så man får en lejlighed til at revurdere tilgængeligheden til det nye børneombudsmands kontor og de øvrige elementer, som jeg også har påpeget i dag, altså revurdere, om man kan gøre mere.

KI. 11:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Thyra Frank, Liberal Alliance.

KI. 11:15

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Tak for ordet. Jeg skal meddele, at jeg holder denne tale på vegne af vores ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

I Liberal Alliance er vi godt tilfredse med det forslag, der behandles i dag. Det har dels til formål at fastsætte en embedsperiode for Folketingets ombudsmand på 10 år, dels at oprette et børnekontor hos Folketingets Ombudsmand.

Som det er bekendt, vælger Folketinget efter et folketingsvalg samt ved embedsledighed en ombudsmand. Der er dog ikke i dag fastsat grænser for, hvor mange gange en ombudsmand kan genvælges, eller hvor længe en ombudsmand kan varetage embedet som ombudsmand. Der er således blevet udviklet en praksis om, at den siddende ombudsmand bliver genudpeget, indtil ombudsmanden selv indgiver sin afskedsbegæring.

På grund af et større forberedelsesarbejde blev det fundet hensigtsmæssigt at fastsætte embedsperioden for Folketingets ombudsmand til højst 10 år forstået på den måde, at vi kan opretholde den nuværende ordning, så Folketinget fortsat vælger en ombudsmand efter hvert folketingsvalg. Dog indføres der et krav om, at ombudsmandens samlede embedsperiode ikke kan overstige 10 år. Vi bakker naturligvis op om det flotte arbejde, der er gjort.

Den anden del af forslaget, som medfører oprettelsen af et børnekontor hos Ombudsmanden, er et resultat af det satspuljeforlig, som Liberal Alliance som bekendt også er med i. Det var et forlig, hvor vi fik fremmet nogle ting på ældreområdet samt sikret hjælp til prostituerede og narkomaner. Til gengæld lovede vi så at bakke op om dette forslag, hvilket vi selvfølgelig agter at gøre. Liberal Alliance kan derfor støtte L 188.

KI. 11:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

KI. 11:17

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Vi er fra konservativ side også tilfredse med det resultat, man er nået frem til i Retsudvalget efter lange drøftelser om, hvordan man skulle lægge snittet i forbindelse med at lave en såkaldt åremålsansættelse, men stadig væk bevare muligheden for, at hver gang der har været folketingsvalg, er det Folketinget, der udpeger ombudsmanden. Og der vil man så få mulighed for at genudpege, men maksimalt til en embedsperiode på op til 10 år. Vi synes, det er hensigtsmæssigt, at man får en åremålsansættelse på det her område.

Vi er også meget tilfredse med, at man har fået et styrket fokus på børns rettigheder. Konservative var oprindeligt imod, at man lavede en egentlig børneombudsmand, og vi er så landet på det kompromis, vi står med i dag, nemlig at den eksisterende ombudsmand får styrket sin institution og også får øgede bevillinger til det, sådan så der kan blive et øget fokus på børns rettigheder.

Jeg tror, at den ændring, som der er lagt op til i § 19, stk. 5, hvor man ændrer ordet Folketingets Ombudsmand til Ombudsmanden, kun er til for, at det bliver det samme, der går igen i alle paragrafferne, for selve loven hedder jo »Lov om Folketingets Ombudsmand«, og ellers ville der også blive store problemer med, at vi i satspuljekredsen har bevilget penge til Folketingets Ombudsmand, for hvis

der så fremover ikke var noget, der hed Folketingets Ombudsmand, ville det være svært at indløse checken, men det er jo teknikaliteter.

Jeg synes, at det er et fornuftigt lovforslag, vi er landet på, og jeg ser frem til, at forslaget kan blive vedtaget i Folketinget. Vi vil i hvert fald gøre vores fra konservativ side til, at forslaget bliver vedtaget.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det social- og integrationsministeren, som ikke behøver at få ordet, og som ikke ønsker det.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2010.

Af Finansudvalget.

(Fremsættelse (i betænkning) 10.05.2012. Anmeldelse 15.05.2012).

Kl. 11:19

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet.

Der er ikke nogen, der ønsker ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til finansministeren om det offentlige forbrug: Vil ministeren redegøre for regeringens målsætning for udviklingen af det offentlige forbrug frem mod 2020?

Af Ole Birk Olesen (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Anders Samuelsen (LA).

(Anmeldelse 02.05.2012. Fremme 08.05.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 29. maj 2012).

Kl. 11:19

Begrundelse

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag, den 29. maj 2012.

Den første ordfører på talerstolen er ordføreren for forespørgerne, som ikke er til stede. Vi afbryder mødet i 3 minutter.

Kl. 11:20

Mødet er udsat. (Kl. 11:20).

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Mødet er genoptaget.

Den første, der skal have ordet til begrundelse af forespørgslen, er ordføreren for forespørgerne, hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 11:22

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Ole Birk Olesen (LA):

Det offentlige forbrug er jo en væsentlig størrelse i vores samfundsøkonomi, især i et land som Danmark, hvor det er så stort. Det fylder meget, og det fylder også meget for den økonomiske udvikling i landet.

Regeringen har lige fremlagt en ny 2020-plan, hvor jeg synes, at der er en vis usikkerhed om det offentlige forbrugs udvikling. Regeringen skriver i sin plan, at det offentlige forbrug skal vokse med 0,8 pct. om året. Det tror jeg vi kan tage en debat om her. Men vi skal først og fremmest have afklaret, om det virkelig er 0,8 pct. om året, for når man kigger i regeringens egen plan, så ser man, at det virker, som om regeringen har sat ekstra 2 mia. kr. af til uddannelsesformål og ekstra 6 mia. kr. af til noget, man kalder vækst, beskæftigelse, uddannelse, offentlig velfærd og grøn omstilling. Det er vel også en slags offentligt forbrug, og oven i det kommer 5 mia. kr. til fremtidig prioritering, og det er vel også i en eller anden forstand noget offentligt forbrug.

Så hvad er de 0,8 pct. egentlig dækkende for, og hvad mon er det virkelige tal, som regeringen arbejder med, og hvad er regeringens begrundelse for, at verdens mest forslugne offentlige sektor skal være endnu større og endnu mere forslugne? Det er det, som den her forespørgselsdebat skal afklare, og jeg ser frem til svarene fra regeringen. Tak for ordet.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren, og så besvarer finansministeren forespørgslen.

Kl. 11:24

Besvarelse

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Mange tak til forespørgeren for introduktionen og for lejligheden til at drøfte de her spørgsmål i dag.

Regeringen fremlagde som bekendt tidligere på måneden sin 2020-plan »Danmark i arbejde«, og af 2020-planen fremgår det jo, at Danmark og dansk økonomi er udfordret på en række områder. Vi er bl.a. udfordret, når det gælder vækst, beskæftigelse, konkurrenceevne og produktivitet, og det lægges der betydelig vægt på i den plan, vi har fremlagt. Men vi er også udfordret med hensyn til den offentlige økonomi, og det er det spørgsmål, der fokuseres på her i dag. De store offentlige overskud fra perioden med højkonjunktur, før den økonomiske krise ramte Danmark, er nu vendt til mærkbare underskud.

Derfor er der tale om en kompleks udfordring, hvor vi på en og samme tid skal have genskabt vækst og beskæftigelse i dansk økonomi og samtidig skal have en konsolideret de offentlige finanser. Det er baggrunden for, at regeringen med 2020-plan har fremlagt en meget ambitiøs reformdagsorden, som netop sigter på at løse begge udfordringer. Regeringens reformer vil både på den korte og den noget

længere bane kunne øge væksten og beskæftigelsen, forbedre konkurrenceevnen og styrke produktiviteten.

Men reformerne skal også bidrage til, at vi genopretter sunde offentlige finanser. Regeringens 2020-plan er et af de centrale pejlemærker, og det er vel nok det mest centrale mål for den økonomiske politik, at der i 2020 skal være strukturel balance mellem de offentlige indtægter og udgifter. Det er et sigtepunkt for de offentlige finanser og den økonomiske politik, som der – så vidt jeg er orienteret – fortsat er meget bred opbakning til blandt Folketingets partier. Målsætningen om strukturel balance på de offentlige finanser i 2020 var jo i hvert fald også en del af VK-regeringens 2020-plan, som Dansk Folkeparti også tilsluttede sig før folketingsvalget. Måske er det ligefrem sådan, at alle partier i Folketinget – ganske vist med forskellige virkemidler i baghovedet – bakker op omkring et balancemål i 2020.

Når vi lægger til grund, at der i 2020 skal være balance på de offentlige finanser, så ligger det også en begrænsning på, hvor meget det offentlige forbrug kan vokse i de kommende år. Som det fremgår af regeringens nye 2020-plan, hænger mulighederne for yderligere vækst i den offentlige sektor snævert sammen med, om vi har evnen og viljen til at gennemføre reformer eller ej. Hvis vi ikke gennemfører yderligere reformer eller andre initiativer, der forbedrer de offentlige finanser – dvs. hvis vi sidder på hænderne fra nu af og frem til 2020 – så er der plads til en vækst i det offentlige forbrug og i udgifterne til den offentlige service på 0,6 pct. om året i perioden 2014 til 2020. Det er en snæver udgiftsramme i forhold til det, vi historisk har været vant til, og efter regeringens vurdering er en gennemsnitlig årlig vækst på 0,6 pct. om året heller ikke tilstrækkelig til, at man i de kommende år kan sikre finansieringen af offentlig service til flere ældre, en styrket uddannelsesindsats og forbedrede sundhedsydelser, for nu bare at nævne de efter regeringens opfattelse mest centrale ting.

Derfor er det magtpåliggende for regeringen at gennemføre reformer, så der bliver råderum til at udvide den ellers snævre forbrugsramme og sikre en tidssvarende offentlig service. Gennemførelsen af regeringens ambitiøse reformdagsorden vil, som det fremgår af 2020-planen, give mulighed for en større fremgang i det offentlige forbrug, så væksten kan øges til godt 0,8 pct. om året i perioden 2014-2020. Set i et historisk lys er det fortsat et stramt udgiftsbudget, men sammen med en skarp prioritering af de offentlige udgifter vil det kunne sikre en offentlig velfærd, der kan følge den almindelige velstandsfremgang. Det vil sige, at der bliver råd til at indføre nye behandlingsmetoder, ny teknologi på sundhedsområdet, mere uddannelse og mere forskning og råd til en ordentlig behandling og pleje af de langt flere ældre, der kommer i årene fremover.

For at få mulighed for at prioritere de ting, vi mener er vigtigst, er det i alle tilfælde helt afgørende, at vi udnytter de offentlige ressourcer bedst muligt og målretter opgaveløsningen, så den gør størst gavn. Regeringen vil derfor også gennemføre en modernisering af den offentlige sektor, som frem mod 2020 skal frigøre mindst 5 mia. kr. ud over det økonomiske råderum, der kommer fra reformerne. Herved frigøres der yderligere midler til at forbedre den offentlige service på højt prioriterede områder som f.eks. sundhed og uddannelse.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at målsætningen i regeringens nye 2020-plan om en vækst i det offentlige forbrug på godt 0,8 procent om året ikke automatisk betyder, at det offentlige forbrug dermed er lagt fast på netop den vækstramme. Der er ting, der kan trække op, og ting, der kan trække ned i det tal.

På den ene side ville regeringen sådan set gerne være i en situation, hvor der var mulighed for at øge ressourcerne til den offentlige økonomi endnu mere. På den anden side er vi nødt til at forholde os til, at den nødvendige finansiering skal være til stede. Regeringen vil derfor gå frem efter et forsigtighedsprincip, hvor højere offentlige

udgifter først kan disponeres, når der er fundet flertal i Folketinget for de reformer, der skal finansiere udgifterne.

Derfor vil det også være sådan, at den præcise vækstramme for det offentlige forbrug kommer til at afhænge af, i hvilket omfang vi får vedtaget reformer eller gennemført andre initiativer, der styrker de offentlige finanser frem mod 2020. Den præcise vækstramme vil også afhænge af, hvordan vi prioriterer anvendelsen af det råderum, vi tilvejebringer gennem reformer og andre initiativer. Det er jo i sidste ende et spørgsmål om forhandling. Bl.a. er der jo endnu ikke taget stilling til, hvordan vi konkret skal udmønte den pulje på 6 mia. kr. til fremme af vækst, beskæftigelse, uddannelse, velfærd og grøn omstilling, som også indgår i 2020-planen. Der må det være sådan, at når vi gennemfører de nødvendige reformer, så drøfter vi også, hvordan råderummet for de reformer skal udmøntes i praksis.

Med den nye 2020-plan har regeringen fremlagt et samlet billede og gjort sin stilling klar. Mulighederne for at øge det offentlige forbrug og udvikle den offentlige sektor, vil nu bl.a. afhænge af de kommende forhandlinger om regeringens forskellige reformudspil.

Kl. 11:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til finansministeren. Så går vi til ordførerrækken, og hvis hr. Ole Birk Olesen har tid, vil han nu få ordet som ordfører for forespørgerne.

Kl. 11:31

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Ole Birk Olesen (LA):

Der er lige nogle procedurer, som man som nyvalgt skal have helt styr på, og det kan nogle gange knibe.

Emnet det offentlige forbrug er særdeles centralt for Liberal Alliance, og det er det jo, fordi den offentlige sektor, hver gang den forbruger en krone, så må opkræve denne krone hos borgerne i skat. Og eftersom vi er et parti, der mener, at der i forvejen opkræves rigelig med skat af danskerne, så går vi også op i, at denne skat skal sænkes. Derfor må vi også have fokus på det offentlige forbrug. Her kan vi konstatere, at andre partier ser anderledes på det. Igennem årtier har man i Danmark opbygget verdens største offentlige sektor, verdens højeste offentlige forbrug, og det forbrug ønsker andre partier at gøre endnu større.

Igennem de senere år har Danmark og hele verden være ramt af økonomisk smalhals. Det har betydet, at såvel borgere som virksomheder har ønsket at gøre det ansvarlige, som er at udvise sparsommelighed i forhold til deres omkostninger. Privatforbruget er faldet, virksomhederne har effektiviseret osv. osv. De eneste i samfundet, som ikke har udvist denne ansvarlighed, er de regerende flertal her på Christiansborg. Her har man tværtimod ønsket at udvide det offentlige forbrug, så det i dag er historisk højt. Vi har danmarkrekord og verdensrekord i offentligt forbrug. Aldrig har den offentlige sektor og det offentlige forbrug fyldt så meget i dansk økonomi, som det gør i dag. Selv da Anker Jørgensen slap tøjlerne i 1982 var det offentlige forbrug som andel af dansk økonomi ikke så højt, som det har været her under finanskrisens år.

Derfor synes vi nu, at det er på tide, at Folketinget udviser både ansvarlighed og solidaritet med borgere og virksomheder. Og det udvises, ved at man holder igen med udgifterne, sådan at man kan lette skatten for de virksomheder og de borgere, som på alle andre omkostningsområder har valgt at gøre det ansvarlige og reducere omkostningerne.

Vi ønsker med den her debat at høre de andre partier, hvad de har tænkt sig at gøre ved det. Vi har ikke voldsomt store forhåbninger til regeringen. Regeringen abonnerer på en socialistisk ideologi, ifølge

hvilken man ikke kan bruge nok af borgernes penge. Men vi håber på, at der i den borgerlige blok i Danmark viser sig et håb for borgere og virksomheder efter et valg – et håb, som går på, at den evige opkrævning af ekstra skatter og afgifter er slut, og at man i stedet i den borgerlige blok vælger at prioritere, at borgere og virksomheder skal have mere til sig selv, og at det ikke altid er det offentlige forbrug, der skal vokse på bekostning af borgernes og virksomheders handlemuligheder.

Vores ønske er, at de 0,8 pct., godt og vel, som regeringen har sat som mål, og de 0,8 pct., som Venstre har sat som mål, kan blive til, at vi nu i Danmark siger, at med verdens højeste offentlige forbrug, med verdens største offentlige sektor er det offentlige forbrug stort nok, så er den offentlige sektor stor nok, og så prioriterer vi faktisk, at den velstandsudvikling, der er i samfundet, kommer borgere og virksomheder til gavn, ved at de skal betale mindre i skat, frem for at det offentlige forbrug øges yderligere.

Vi skal huske på, at selv hvis man ikke laver effektiviseringer i den offentlige sektor, så kræves der kun 0,4 pct. ekstra vækst om året i forbruget for at følge med, i forhold til at der er flere ældre, større behov i sundhedsvæsenet, flere syge, skal bruges flere hjemmehjælpere i de kommende år. De demografiske udfordringer kræver 0,4 pct. øget vækst, hvis man ikke effektiviserer. Hvorfor skal det offentlige forbrug så vokse med 0,8 pct.? Hvis man bare lod det vokse med 0,4 pct., altså helt uden at effektivisere, så ville det frigøre 15 mia. kr. til skattelettelser, som dette Folketing med det nuværende flertal, også Venstre, i stedet ønsker at bruge til at øge det offentlige forbrug. Det synes vi er nogle tanker, man bør gøre sig, og nogle overvejelser, man bør gøre sig, og vi ser frem til debatten her i dag.

Kl. 11:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Mikkel Dencker.

Kl. 11:36

Mikkel Dencker (DF):

Tak, og tak for lejligheden til at diskutere det her i dag. Jeg ved ikke, om ordføreren har tid til at høre mit spørgsmål til ham? Tak. Jeg har forstået, at Liberal Alliance vil have en offentlig sektor, der er mindre, og at man vil bruge de penge, der så bliver til overs herfra, til skattelettelser. Her i tisdags behandlede Folketinget jo en række beslutningsforslag fra Liberal Alliance, som i alt gav forskellige skatte- og afgiftslettelser for, var det 15 mia. kr. eller noget i den størrelsesorden, uden at der var anvist nogen særlig finansiering på det. Jeg har jo så gjort det, at jeg har gravet et lille spadestik dybere og har kigget lidt på Liberal Alliances hjemmeside, og der kan vi se, at man vil spare 40.000 offentligt ansatte væk. Hvis man gør det, sparer man selvfølgelig lønudgiften, og så kan man ad den vej hælde nogle skattelettelser ud. Jeg kan godt se, at der på den måde kan være et regnestykke der kan hænge sammen. Men Liberal Alliance skylder os at komme med en forklaring på, på hvilke serviceydelser det er, der skal skæres ned, på hvilken måde det er der skæres ned i servicen og velfærden, for at få plads til de her skattelettelser, som man vil give. Hvad er det for en service, danskerne må undvære for til gengæld at få de her skattelettelser, som man vil give? For et eller andet sted må der jo skulle skæres ned på serviceniveauet over for borgerne? Så kan vi få en forklaring på det?

Kl. 11:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:37

Ole Birk Olesen (LA):

Det er fuldstændig rigtigt, at Liberal Alliance bl.a. foreslår, at der skal være 40.000 færre ansatte i den offentlige sektor. Reduktionen

på de 40.000 skal ske ved naturlig afgang, altså ved at man, når der er 1.000, der går på pension, så nøjes med at ansætte 930 til at afløse dem. Vi kan ikke her fra Christiansborg sige akkurat, hvor det skal ske. De fleste offentligt ansatte er jo ansat ude i kommunerne, og det er ikke vores opgave her på Christiansborg i detaljer at redegøre for, hvor det er, folk skal være ansat ude i kommunerne. Den slags foregår ved nogle forhandlinger i Finansministeriet mellem kommunerne og regeringen. Der sætter man en økonomisk ramme op for det, og så er det op til kommunerne at finde ud af, hvordan de bedst inden for denne ramme kan håndtere de udfordringer, der er. Det er bare ikke helt utopisk, vil jeg godt slå fast, at forestille sig, at man kan klare sig med 40.000 færre offentligt ansatte. Dengang i 2001, da den såkaldte VKO-regering overtog, var der faktisk 40.000 færre offentligt ansatte end nu, og der var jo ikke tale om, at det velfærds-mæssigt set var et uland, da Nyrup var statsminister i Danmark.

Kl. 11:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 11:38

Mikkel Dencker (DF):

Jamen det var jo et ikkesvar. Det, jeg spurgte til, var, hvor det var Liberal Alliance ville skære ned i velfærdsydelserne, og jeg synes godt nok, man slipper nemt om ved det, når man bare siger, at det er 40.000, der skal skæres væk, og at det så er kommunerne, der må finde ud af, hvordan det her stykke skal skæres. Det synes jeg er for nemt. Hvor mange kommunalbestyrelsesmedlemmer er det, Liberal Alliance har rundomkring i landet? Der overlader man det så bare til nogle andre politikere at føre det ud i livet, som Liberal Alliance vil gennemføre. Det synes jeg er for nemt. Altså, er det antallet af sygeplejersker, der skal skæres ned på? Det må man da have en holdning til. Hr. Ole Birk Olesen er da politiker, og han har vel nogle holdninger til, om det er i forhold til sygeplejerskerne, eller om det er i forhold til pædagogerne, der skal skæres ned. Hvad er det for nogle offentligt ansatte, som ikke mere skal være der, og som efter Liberal Alliances mening åbenbart er overflødige?

Kl. 11:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Ole Birk Olesen (LA):

Det, vi gør, er jo sådan set ikke noget, der er anderledes set i forhold til, hvad det er, et hvilket som helst flertal og regeringsparti herinde har gjort tidligere. Også Dansk Folkeparti har jo været med i et regerende flertal, om end ikke med ministerposter, og det førte bl.a. til, at der blev vedtaget finanslove, som Dansk Folkeparti deltog i, og at man stod bag de kommuneforhandlinger, som den daværende regering førte. Det var nogle kommuneforhandlinger, som i 2011 resulterede i, at kommunerne reducerede antallet af medarbejdere med 11.000 – 11.000 – på bare et år. Vi foreslår, at man skal reducere antallet af medarbejdere i den offentlige sektor bredt med 4.000 om året i 10 år. Det er faktisk noget, der er mindre drastisk end det, som Dansk Folkeparti har lagt stemmer til. Dansk Folkeparti har heller ikke angivet, hvor det er de 11.000 færre mennesker i den offentlige sektor i kommunerne præcis skal være placeret. Man har ikke i detaljer sagt, om det er pædagogmedhjælpere, om det er bureaukrater, eller om det er folk i vej- og parkafdelingen.

Kl. 11:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Vil hr. Joachim B. Olsen stille et spørgsmål til sin partifælle? Så tager vi det først, værsgo.

Kl. 11:40

Kl. 11:43

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare spørge, om ordføreren kan bekræfte, at hvis man f.eks. gjorde det, at offentligt ansatte selv betalte for deres frokostpause, ligesom det gøres i den private sektor, ville det tiltag alene gøre, at der blev frigivet arbejdskraft svarende til 47.000 ansatte. Man skulle altså i den offentlige sektor selv betale for sin frokost, ligesom det gøres i det private erhvervsliv, så arbejdstiden i øvrigt også kom op på det niveau, eller bare nærmede sig det niveau, som er i den private sektor.

Kl. 11:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Ole Birk Olesen (LA):

Det lyder som et rigtigt tal. Jeg har ikke taget tallet med herop, men jeg kender jo hr. Joachim B. Olsen som en person, der altid har styr på detaljerne, så derfor tror jeg gerne hr. Joachim B. Olsen, når han siger, at det svarer til 47.000 personer i den offentlige sektor.

Kl. 11:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hjælpsomhed er altid godt, men normalt stiller man ikke spørgsmål til sin partifælle her i salen.

Nu vil jeg til gengæld give hr. Ole Birk Olesen mulighed for at oplæse det forslag til vedtagelse, som han har medbragt. Det fik han ikke oplæst i første omgang.

Kl. 11:42

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg takker. Vi foreslår i Liberal Alliance følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at dansk økonomi pga. en international lavkonjunktur og for store offentlige udgifter og for høje skatter i Danmark er i en dårlig forfatning. Danskerne har som borgere og virksomheder taget konsekvensen og spændt livremmen ind, mens landets politikere omvendt har øget det offentlige forbrug til danmarkshistorisk rekordniveau.

Denne udvikling skal ifølge regeringens plan »Danmark i arbejde – udfordringer for dansk økonomi mod 2020« fortsætte i årene fremover, idet regeringen ønsker at øge det offentlige forbrug yderligere med mere end 0,8 pct. om året.

Folketinget opfordrer regeringen til at udvise mere ansvarlighed og solidaritet med borgere og virksomheder, som gør hver deres for at omkostningsreducere og skabe forudsætningerne for ny økonomisk fremgang. Regeringen bør stræbe efter at lavere offentligt forbrug ved at effektivisere i den offentlige sektor og skære overforbrug væk, så der kan tilvejebringes et økonomisk råderum for lavere skat på borgere og virksomheder.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 67).

Kl. 11:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten, men vil ikke komme til afstemning før på tirsdag.

Så går vi til ordførerrækken og begynder med hr. Martin Geertsen, ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det, formand. I mangel af lidt større profeter fra mit parti har jeg fået lov til i dag at være ordfører og substitut for hr. Peter Christensen.

Først og fremmest vil jeg godt sige Liberal Alliance en stor tak for at have stillet denne forespørgsel. Vores temperament er også til så ofte som muligt at prøve at sætte fokus på, hvordan vi bruger de penge, som vi, om jeg så må sige, hiver op af borgernes lommer til fælles velfærd. Især er det selvfølgelig relevant på bagkant af den 2020-plan, som regeringen har fremlagt, de igangværende trepartsforhandlinger samt ikke mindst de angiveligt forestående drøftelser om en skattereform – en skattereform, som i parentes bemærket sandt at sige bestemt ikke er blevet meget nemmere, efter at regeringen nu lufter tanker om at forringe fradragsretten. I modsætning til stort set alt andet i regeringsgrundlaget holder man her sit løfte til vælgerne om ikke at forringe vilkårene for boligejerne i den igangværende valgperiode, men til gengæld får den så fuld gas efter det kommende valg. Lige på det punkt skal man altså tage regeringsgrundlagets ord meget for pålydende.

Nu vi er ved det med at tage ord for pålydende eller ikke tage ord for pålydende, må man jo som medlem af i hvert fald to af de tre regeringspartier havde ualmindelig svært ved at kende sig selv igen fra situationen før valget. Regeringen og måske i særdeleshed finansministeren er jo gået fra »En Fair Løsning« til det, man vel kan definere som en fair afløsning, for det er faktisk i dag ikke mere end 1 år og præcis 9 dage siden, at partilederne i S og SF, den nuværende statsminister og den nuværende udenrigsminister, fremlagde den økonomiske 2020-plan, de selv kaldte den mest gennemarbejdede, en opposition nogen sinde har lavet, og den kaldte man »Fair Løsning 2020«.

Nu levede »Fair Løsning 2020« som bekendt ikke helt op til de ambitiøse ord, for der er i hvert fald i to betydninger radikal forskel på den økonomiske kuglepen, som finansministeren brugte til at skrive »Fair Løsning 2020« med, og så den, finansministeren brugte til at skrive regeringens nye 2020-plan med, som finansministeren fremlagde i starten af maj. Forskellen er ikke lille, den er rent faktisk markant. For selv om der er mindre end 1 år mellem fremlæggelsen af de to planer, er der faktisk mere end 20 mia. kr. til forskel på de to planer. Væk er ideen om at lade den offentlige sektor vokse uhæmmet, og i stedet har man jo overtaget den vækst i det offentlige forbrug, som blev skitseret af VK-regeringen, og som medlemmerne af de nuværende regeringspartier engang kaldte en massegrav på velfærdsstaten. Væk er al snakken om den sociale massegrav. Hvor »En Fair Løsning« jo hovedsagelig bestod af det, som økonomerne kaldte fugle på taget, og hvor Finansministeriet fandt et hul på 22 mia. kr., så har finansministeren nu valgt at se VK-regeringen sådan lidt over skulderen i sin nye plan. Ikke alene har finansministeren lånt VK-regeringens rammer for den offentlige forbrugsvækst, men han har også ladet sig inspirere til de reformer, som VK-regeringen jo støbte kuglerne til.

Dermed ligner planen jo langt hen ad vejen den politik, som Venstre fremlagde før valget. Det kan man kalde en rigtig fair afløsning for »En Fair Løsning«. Det er sådan set også den politik, som Venstre står for i dag. Vi siger det samme efter valget, som vi sagde før valget, nemlig reformdagsorden og mådehold, også selv om der er gået mere end 1 år. Derfor står jeg også i den paradoksale situation her i dag, at jeg vil støtte det forslag til vedtagelse, som jeg ved hr. John Dyrby Paulsen lige efter mig vil fremsætte her i salen.

Kl. 11:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:47

Kl. 11:50

Ole Birk Olesen (LA):

Hr. Martin Geertsen var jo for næsten 10 år siden medforfatter til »10 liberale teser«. Er det korrekt forstået?

Nej, det er ikke korrekt forstået. Så vil jeg blot sige, at det var nogle gode teser. En af teserne lød: »Det er vigtigere, at skatten falder end at den offentlige sektor vokser.« Det er et princip, som vi i Liberal Alliance også hylder. Vi foretrækker skattelettelser frem for en større offentlig sektor. Er det nu så sådan, at Venstres ordfører i dag klart kan sige, at Venstre har det stik modsatte princip, nemlig at det er vigtigere, at den offentlige sektor vokser, end at skatten falder?

Kl. 11:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:48

Martin Geertsen (V):

Næh. Jeg synes sådan set, at væksten på 0,8 pct. i den offentlige sektor frem mod 2020 er et udtryk for mådehold. Nu har regeringen jo fremlagt en 2020-plan, hvor der ud over væksten på de 0,8 pct. også er et vist råderum frem mod 2020, og de penge kan anvendes til mange forskellige formål, herunder også f.eks. skattelettelser.

Kl. 11:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ole Birk Olesen.

Kl. 11:49

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men der er jo kun mulighed for at bruge hver krone en gang. Så hvis vi har et antal kroner, der kan bruges og disponeres over, er det så vigtigere, at disse penge bruges ekstra i den offentlige sektor, hvor vi, som jeg også sagde i min ordførertale, ved, at vi kun behøver en forbrugsvækst på 0,4 pct. for at stå imod de demografiske udfordringer, som kommer af, at flere bliver ældre? Er det vigtigere, at det bliver til 0,8 pct., således at der bliver brugt endnu flere penge i den offentlige sektor, selv om behovet ikke stiger tilsvarende, end at disse penge afsættes til, at borgerne i verdens hårdest beskattede land kan få lov til blot at beholde en smule mere af deres egen indkomst?

Kl. 11:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Martin Geertsen (V):

Jeg tror, det er vigtigt også at imødekomme de udfordringer, som velfærdssamfundet selvfølgelig står over for i de kommende år, også frem mod 2020, som handler om uddannelse, som handler om forskning, og som handler om, at vi sådan set i det her land bliver flere og flere ældre. Men det forhold – og det prøvede jeg også at sige til hr. Ole Birk Olesen før – udelukker ikke, at der også i det råderum, som vi har frem mod 2020, bliver mulighed for at lette skatten på forskellige områder.

Kl. 11:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren sagde, at den 2020-plan, som regeringen har lagt frem, ligner den plan, som Venstre lagde frem. Begge to budgetterer med en vækst, et offentligt forbrug, på 0,8 pct. Er det så udtryk for, at Socialdemokratiet fører liberal politik, eller at Venstre fører socialdemokratisk politik?

Kl. 11:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:51

Martin Geertsen (V):

Jeg tror, jeg vil svare nogenlunde det samme, som jeg gjorde til hr. Ole Birk Olesen før, nemlig at vi synes, at det er fornuftigt med en vækst i de offentlige udgifter frem mod 2020 på 0,8 pct. for at møde nogle af de udfordringer, som velfærdssamfundet står over for: mere uddannelse, mere forskning og en ældrebefolkning, som vokser. Men det udelukker jo sådan set ikke, at vi for den resterende del af råderummet, vi har frem mod 2020, kan kigge på at lette forskellige former for skat.

Kl. 11:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Joachim B. Olsen.

Kl. 11:51

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik svar på, om ordføreren er af den opfattelse, at Socialdemokratiet nu fører liberal politik, når de har lagt en plan frem, som er meget lig den, Venstre har lagt frem. Det må være forholdsvis enkelt at svare på, for Venstre, som kalder sig et liberalt parti, må jo have lagt deres 2020-plan frem som et udtryk for det, som må være liberal politik. Det må man jo gå ud fra at man har tænkt, fordi det er et liberalt parti. Så fører Socialdemokratiet nu liberal politik?

Kl. 11:52

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Martin Geertsen (V):

Jeg synes, det er liberal politik at holde orden i de ordentlige finanser. Det er sådan set også derfor, vi har sagt hele vejen igennem både før og efter valget, at en vækst på 0,8 pct. er at holde styr på de offentlige finanser ihukommende, at der er nogle udfordringer, som man bliver nødt til at løse. Det ændrer ikke ved, at der sagtens i det råderum, vi har frem mod 2020, kan være plads til skattelettelser. Det, jeg synes er interessant, er, som jeg også sagde i min ordførertale, at der sådan set er 20 mia. kr. til forskel på det, som den nuværende regering sagde før valget, og så det, den nu har fremlagt i sin 2020-plan. Hvad hr. Joachim B. Olsen vælger at kalde det, tror jeg hr. Joachim B. Olsen må rode med selv.

Kl. 11:53

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Venstres ordfører. Så giver jeg ordet til Socialdemokraternes ordfører, hr. John Dyrby Paulsen.

(Ordfører)

John Dyrby Paulsen (S):

Fra min side skal der også lyde en tak til Liberal Alliance for at stille den her forespørgsel i dag. Jeg synes, at det er et vigtigt emne at debattere. Jeg synes måske, at hr. Ole Birk Olesen i sit indlæg for forespørgerne måske blev lidt vel enstrenget i sit syn på det offentlige forbrug, men det kan vi måske tage senere i debatten.

Det var Storm P., der sagde, at det er vanskeligt at spå, specielt om fremtiden, og det har han så sandelig ret i. Der er bare det på den økonomiske politiks område, at der bliver vi nødt til at gøre det, for hvis vi ikke gør det, risikerer vi at komme i ufare, forstået på den måde at vi ikke kan få pengene til at passe på bare lidt længere sigt. Så på det økonomiske område bliver vi nødt til at forsøge at spå lidt om fremtiden. Det har regeringen gjort i sin 2020-plan, som jo er et udtryk for, hvordan vi lige nu ser de økonomiske udsigter frem mod 2020, og ikke mindst for, hvordan vi i regeringen forestiller os, at de udfordringer, der er frem mod 2020, bliver løst.

Når jeg så hører på Liberal Alliance, dels indlægget, dels spørgsmålet, så virker det jo nogle gange, som om det offentlige forbrug nærmest er sådan en byrde, som alle bærer rundt på, og jo mindre den byrde er, jo bedre er det for alle parter, og hvis den nærmest var helt væk, ville det nærmest være paradys på jord. Jeg ved godt, at jeg karikerer det lidt, men jeg vil godt gå lidt imod den der herskende opfattelse i Liberal Alliance – eller i hvert fald hos nogle i Liberal Alliance – af, at det offentlige forbrug kun er en ulempe. Det er det offentlige forbrug ikke. Det er godt nok en omkostning, men det er også en investering.

Hvis vi ser på de lande i verden, der hører blandt de rigeste, er langt, langt de fleste af dem karakteriseret ved at have en samfundsmodel, hvor man investerer betydelige midler i den offentlige sektor. Det gælder i særdeleshed, hvis man har den såkaldte skandinaviske velfærdsmodel. Det er jo også der, Danmark igennem de sidste 100 år har haft meget stor gavn af, at vi har investeret i os selv og hinanden. Det har betydet, at Danmark er gået fra i starten af 1900-tallet at være et lille og relativt fattigt landbrugssamfund til at være et af verdens rigeste lande, da vi rundede årtusindskiftet.

Det betyder på den ene side, at vi bliver nødt til konstant og vedvarende at lede efter forbedringer og effektiviseringer i den offentlige sektor. Men det betyder på den anden side også, at vi konstant og vedvarende bliver nødt til at lede efter de områder, hvor den offentlige sektor kan bidrage til økonomien og også kan være med til at skabe en privat sektor, der har bedre vilkår end andre landes private sektorer. Det er jo derfor, at der også i regeringens 2020-plan er lagt så meget vægt på Danmarks konkurrenceevne.

Derfor er samspillet mellem den offentlige sektor og den private sektor helt afgørende, og når vi ser på de undersøgelser, der laves globalt, af, hvad det er for nogle lande, der klarer sig bedst i udviklingen, og hvad det er for nogle lande, der har de bedste vilkår for deres virksomheder, så kommer Danmark i top. Det er, fordi vi har en velfungerende og effektiv offentlig sektor, og det skal vi selvfølgelig blive ved med at have.

Jeg vil godt på vegne af Socialdemokraterne, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten læse det forslag til vedtagelse op, som vi har til den her forespørgsel, og det lyder sådan:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder, at en løbende udvikling af kvaliteten i den offentlige sektor er en afgørende prioritet. Det skal bl.a. ske ved at sætte fokus på, at der overalt i den offentlige sektor sker en løbende nytænkning og effektivisering. Det skal prioriteres at sikre en årlig stigning i det offentlige forbrug, så der er plads til udvikling af den

Kl. 11:53

offentlige velfærd og investeringer i vækst inden for rammerne af sunde offentlige finanser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 68).

Kl. 11:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Også dette forslag til vedtagelse vil blive bragt til afstemning på tirsdag og indgå i debatten.

Der er to korte bemærkninger, først fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:57

Ole Birk Olesen (LA):

Hr. John Dyrby Paulsen siger, at den store offentlige sektor i Danmark ikke skal betragtes som en byrde, og det skal den da bestemt heller ikke på alle punkter. Den skal tværtimod nærmest betragtes som en årsag til, at vi er et velstående land. Nu er det sådan, at vi var et velstående land, også forholdsmæssig mere velstående i forhold til andre lande for 50 år siden, da vores offentlige sektor var halvt så stor, som den er i dag.

Jeg vil høre hr. John Dyrby Paulsen, om han så den opgørelse fra OECD, som Børsen bragte – jeg tror, det var i forgårs – hvor OECD har opgjort forventningerne til velstandsudviklingen i forskellige lande frem mod 2017. Af den fremgår det, at Danmark i 2017 – om blot 5 år – forventes at være det fattigste land i Nordvesteuropa. Irerne vil være 20 pct. rigere end danskerne. Nordmændene vil være 67 pct. rigere end danskerne. Svenskerne vil være 17 pct. rigere end danskerne. Hollænderne vil være 18 pct. rigere end danskerne. Ty skerne vil være 8 pct. rigere end danskerne. Schweizerne vil være 23 pct. rigere end danskerne osv. osv. Har hr. John Dyrby Paulsen læst og set det, og kan hr. John Dyrby Paulsen så erkende, at vi har et problem med at skabe velstand i Danmark?

Kl. 11:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:59

John Dyrby Paulsen (S):

Der er to ting. Man kan diskutere opgørelserne fra OECD i meget lang tid. Jeg synes, det er et væsentligt indspark til debatten. Jeg synes måske, at en væsentlig del af opgørelsen halter lidt, men det er mere en økonomidiskussion.

Den anden del af spørgerens kommentar eller spørgsmål synes jeg måske i virkeligheden er mere relevant, fordi det, der er pointen, er, hvad vi vil gøre frem mod 2020 for at sikre, at vi som nation ikke sakker bagud. Hvordan sikrer vi, at vi bliver rigere i det her samfund? Det må jo være en fælles opgave. Så har vi garanteret forskellige løsninger på den opgave. En løsning fra Liberal Alliance kunne jeg forestille mig ville være at sænke skatterne betydeligt. Den tror jeg ikke på. Jeg tror ikke, vi bliver rigere af at sænke skatterne betydeligt i det her land. Jeg tror, vi bliver rigere af at investere i konkurrenceevne, forskning, uddannelse osv. Det er godt nok et lidt længere træk, men jeg tror, det er det, der skal til. Hvis man ser op gennem sidste århundrede, vil man se, at det er det, der har været med til at gøre Danmark til et rigt land.

Kl. 12:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:00

Ole Birk Olesen (LA):

Men Danmark er i forvejen et af de lande i verden, vil jeg sige til hr. John Dyrby Paulsen, der bruger allerflest offentlige kroner på forskning og uddannelse, og dog har vi de her vækstudfordringer, hvor vi

forventes at få den fjerdelaveste økonomiske vækst i de kommende år af alle 33 OECD-lande. Vi har stadig de udfordringer, selv om vi har et meget højt offentligt forbrug til uddannelse og forskning.

Jeg vil gerne udfordre hr. John Dyrby Paulsen. Hvis hr. John Dyrby Paulsen kan finde anerkendte økonomer, som siger, at en milliard brugt på et andet formål end at lette topskatten kan give mere vækst end at lette topskatten, så vil jeg gerne give hr. John Dyrby Paulsen en god flaske rødvin. Jeg vil gerne høre, om hr. John Dyrby Paulsen også vil give mig en god flaske rødvin, hvis han ikke kan formå at finde anerkendte økonomer, som siger, at der ikke findes andre initiativer end lavere skat på arbejde, som kan give så høj vækst, som lavere skat på arbejde kan.

Kl. 12:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:01

John Dyrby Paulsen (S):

Det synes jeg er et interessant væddemål. Jeg var ikke klar over, at man ifølge Folketingets regler kunne stå og indgå væddemål her i Folketingssalen, men det kan jo være, at jeg får en næse for det bagefter – det får så være, men det væddemål vil jeg gerne tage på mig. Vi skal bare være enige om, hvad det så er, vi snakker om. For det, hr. Ole Birk Olesen snakker om, er, at hvis man f.eks. rykker grænsen for topskat, så øger man i betragtelig grad arbejdsudbuddet på lidt længere sigt. Hvis man er i en situation med lavkonjunktur og tror, at man ved at rykke topskattegrænsen får mere vækst i det her land, end man gjorde ved at tage de tilsvarende penge og investere dem offentligt i arbejdspladser – at man så får mere vækst af det første nu og her – så er svaret nej. Så ville jeg vinde det væddemål. Så derfor er vi jo nødt til at blive enige om, hvad det så er, vi snakker om. I en tid, hvor vi har lavkonjunktur og vi skal ud at skabe arbejdspladser, er der noget andet, der virker bedre.

I øjeblikket har vi to udfordringer: Vi skal skabe nogle arbejdspladser på kort sigt – det er derfor, regeringen har lavet sin kickstart – og vi skal også sørge for, at der på bare lidt længere sigt er den nødvendige arbejdskraft til rådighed, for der kommer vi til at mangle arbejdskraft; vi ved ikke hvornår, men vi ved, at vi gør det. Begge de udfordringer skal vi løse. Og det er jo det, der er balancen for regeringen – dels med finansloven for 2012, dels med den finanslov, vi skal forhandle efter sommerferien, for 2013, og så er det 2020-planen, som på lidt længere sigt skal forbedre Danmarks konkurrenceevne og sørge for at løse arbejdskraftproblemet på lidt længere sigt.

Kl. 12:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ytringsfriheden er udstrakt her i Folketingssalen, når blot man ikke begynder at realisere sine væddemål, og der må heller ikke handles og betles.

Nu giver jeg ordet til hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:03

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen så kan jeg da komme ind imellem de to herrer og foreslå, at man sagde »frem til 2020«, hvad jeg synes ville være meget relevant, da det er 2020-planer, vi diskuterer.

Der blev fra ordførerens side sagt, at vi fik det til at lyde, som om det offentlige forbrug nærmest er en byrde for det danske samfund. Og nogle gange, når vi snakker om offentligt forbrug herinde, er det, som om man vil prøve og nærmest dæmonisere Liberal Alliance som et parti, som bare vil nedlægge alting. Vi er endda blevet kaldt et farligt parti af en af ordførerens partifæller. Men uden for murene, ude i den virkelige verden, er der også mennesker, som har forstand på de

her ting, og som arbejder med de her ting til daglig, og derfor vil jeg gerne citere Karsten Dybvad, direktør i Dansk Industri:

»De høje danske skatter og afgifter hænger som en tung klods om benet på vores virksomheder.«

Et velfærdssamfund er beskrevet som et velstående demokratisk samfund med en høj grad af social sikkerhed, men pointen er, at det, at det er velstående, er forudsætningen for det andet – det er altså ikke omvendt. Og når nu der er folk ude i den virkelige verden, som siger, at de her høje skatter, som er en konsekvens af det høje forbrug, hænger som en klods om benet på de danske virksomheder, og vi kan se, at vi bliver fattigere og fattigere i forhold til vores naboer, er det så ikke noget, hele Folketinget bør tage meget, meget alvorligt?

Kl. 12:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:05

John Dyrby Paulsen (S):

Jo, det er noget, vi bør tage alvorligt, og det er jo også noget, regeringen tager alvorligt. Det er derfor, vi fokuserer så meget på konkurrenceevnen og konkurrencekraften i 2020-planen. Men hvis man nu skal sige det lidt firkantet, er det jo ikke en naturlov, at fordi Dansk Industri har et synspunkt om, at skatten skal ned – det tror jeg Dansk Industri altid har haft – skal vi partout sætte skatten ned. Altså, der skal være sammenhæng i tingene, og en sådan omlægning af skatten skal finansieres.

Man kunne sagtens gå i den retning, at man øger arbejdsudbuddet. Det er jo det, vi har til formål, og det, vi har skrevet klart i regeringsgrundlaget. Men derfra og så til at tale om, at ufinansierede skattelettelse er lykken på denne jord, er der meget, meget langt. Og vi abonnerer ikke på den der holdning, at vi bare kan give ufinansierede skattelettelse, og så kommer væksten automatisk af sig selv, og det gør den med det samme. Jeg synes, vi har for mange eksempler på, at det ikke kommer til at gå sådan.

Kl. 12:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 12:05

Joachim B. Olsen (LA):

Mig bekendt er der ikke nogen partier i det her Folketing, som abonnerer på ufinansierede skattelettelse, og bestemt ikke Liberal Alliance. Vi har fremlagt en reformplan, som giver et råderum på 73 mia. kr. Vi bruger omkring de 50 mia. kr. af de 73 mia. kr. på at sænke skatten på arbejde og halvere selskabsskatten. Der er altså et overskud på 20 mia. kr. i vores plan, som er gennemregnet af DREAM, som er finansieret af bl.a. Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Så det går vi bestemt ikke ind for. Men ifølge Finansministeriet selv – et spørgsmål, som jeg har stillet til Finansministeriet – vil en finansieret skattelettelse, som vi går ind for, og i øvrigt også en ufinansieret øge væksten og gøre Danmark rigere med 0,2 pct. af BNP. Den vil øge beskæftigelsen med godt og vel 15.000, varig beskæftigelse, frem mod 2020 og altså ikke nogle midlertidige arbejdspladser frem mod 2020 som kickstarten, som ordføreren henførte til.

Så vil ordføreren ikke erkende, at vejen frem for at skabe vækst og velstand – det er ifølge økonomer, og det er også det, jeg sagde før – er en forudsætning for et velfærdssamfund? I et land med verdens højeste skatter og dermed verdens højeste omkostninger for de virksomheder, som producerer velstand, er det så en vej, som er fuldstændig farbar og gangbar og rationel i forhold til at skabe mere velstand?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:07

John Dyrby Paulsen (S):

Man skal jo passe lidt på med, hvordan man sætter det op. Hvis jeg skal sætte det lidt på spidsen, har jeg det lidt sådan med Liberal Alliances model, at den virker sådan lidt voodooøkonomiagtig, altså, vi prikker nogle offentligt ansatte, og så får vi råd til en masse skattelettelser; der bliver råd til en masse vækst, og så går det hele lykkeligt og godt. Sådan hænger det ikke sammen i min verden. Der er man nødt til at lave en afbalanceret afvejning af, hvad det er, vi vil med det her land, ud over investeringer i uddannelse, sundhed og så generelt i den offentlige sektor, herunder også effektiviseringer af den offentlige sektor. Det giver rum for nogle initiativer, vækstinitiativer, ny grøn omstilling osv. Men det bliver jo Folketinget, og det bliver Folketingets partier, der kan komme til at forhandle om det, og så kan vi drøfte, hvad vej vi vil gå. Liberal Alliances vej er en vej. Jeg anerkender, at det er det, der er målet for Liberal Alliance. Jeg siger bare, at vi har som regering et andet mål og vil en anden vej. Så må vi jo hen ad vejen finde ud af, hvor flertallet ligger.

Jeg synes, at vi med vores 2020-plan meget klart har sagt, og det er jo også det, spørgeren er inde på, at konkurrencekraften i det her land er vigtig og den lægger vi vægt på. Det er bare ikke vores holdning, at hvis man skærer betydeligt ned i den offentlige sektor, får man en betydelig bedre konkurrencekraft, der så også fører til en bedre offentlig sektor, i virkeligheden et bedre Danmark. Sådan tror vi ikke at det hænger sammen. Vi tror, at den offentlige og private sektor er nødt til at spille sammen i det her. Jo bedre de spiller sammen, jo bedre konkurrencekraft får vi i det her land, og jo bedre udvikling får vi i det her land – også med hensyn til at have det sociale sikkerhedsnet, som vi lægger meget vægt på at vi har i Danmark.

Kl. 12:09

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Socialdemokraternes ordfører.

Jeg gør opmærksom på, at taletiden er 1 minut til både spørgsmål og svar.

Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Mikkel Dencker.

Kl. 12:09

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Allerførst vil jeg sige tak til forespørgerne for, at vi får debatten i dag, og helt i lighed med mine forgængere her på talerstolen sætter vi pris på, at vi har diskussionen her i dag. Forespørgslen i dag er en udmærket anledning til at få en diskussion af de forskellige bud, som både den nuværende regering, det tidligere flertal, som Dansk Folkeparti var en del af, og forespørgerne hver især har på, hvordan man kunne gribe opgaven med den overordnede økonomiske politik an.

Regeringen fremlagde for nylig sit bud på en 2020-plan. Den adskiller sig en hel del fra de planer, som især Socialdemokratiet og SF som opposition i sin tid lagde frem. Især har jeg hæftet mig ved, at regeringen nu opererer med en offentlig vækst på 0,8 pct. om året, og sjovt nok er det nøjagtig det samme, som det tidligere VOK-flertal fastlagde i sin 2020-plan fra sidste forår. Måske har realismen indfundet sig hos regeringen, for man gik til valg på en vækst, der skulle ligge på 1,4 pct., og 1,4 pct. kunne måske lyde som sød musik i nogle partiers ører, men med den situation, vi står i Danmark i dag, er det måske også urealistisk, og det kan vist bedst betegnes som valglflæsk. Og efterfølgende er det jo så blevet til et løftebrud på det punkt, men det er regeringens valgeregning jo ikke uvante med.

I Dansk Folkeparti mener vi, at vi lagde den rette kurs for Danmark sidste år, da vi lavede 2020-planen med den daværende regering. Det var en plan, som sigtede på at skabe balance i dansk økonomi og opererede med lige dele sundt mådehold og nødvendige justeringer, samtidig med at den levnede plads til en årlig vækst i de offentlige udgifter på 0,8 pct. Det er en plan, som vi fortsat mener er den rette løsning for Danmark i den situation, vi står i. Det glæder os da også, at regeringen er nået frem til nogenlunde samme konklusion og i grove træk har adopteret trækkene i planen.

Forespørgerne i Liberal Alliance har en markant anderledes økonomisk politik end både den nuværende og den tidligere regering. Det samme gør sig jo egentlig også gældende for Enhedslisten, men dog på en helt anden måde. Liberal Alliance har også lagt sin politik frem, og det er jo noget helt andet, end hvad vi i Dansk Folkeparti står for. Partiet vil bl.a. skille sig af med ca. 40.000 medarbejdere i den offentlige sektor og bruge de sparede penge på store skattelettelser. Hvilke grupper af offentligt ansatte det er, man vil skille sig af med, skylder Liberal Alliance stadig en forklaring på. Jeg spurgte lidt ind til det tidligere i debatten, og om det var sygeplejersker, læger, hjemmehjælpere eller plejehjems personale, fik vi ikke noget svar fra hr. Ole Birk Olesen på, men det kan måske nås endnu.

Så jeg ser frem til, at vi fortsat kan diskutere det her, og håber da også, at forespørgerne vil entre talerstolen nok en gang, så vi kan diskutere det her.

Kl. 12:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren for forespørgerne har foreløbig en kort bemærkning. Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:12

Ole Birk Olesen (LA):

Bare lige for at tage det sidste op: Jeg har jo svaret på spørgsmålet om, hvordan de 40.000 skal udmøntes. Det interessante er så spørgsmålet til Dansk Folkeparti om kommuneforhandlingerne, som Dansk Folkeparti sagde ja til, og som i 2011 resulterede i 11.000 færre ansatte i kommunerne: Hvilke 11.000 var det, der dér efter Dansk Folkepartis opfattelse skulle afskediges eller reduceres med? Satte Dansk Folkeparti sig et mål om, hvilke 11.000 det var? Og hvis Dansk Folkeparti ikke gjorde det, hvorfor synes Dansk Folkeparti så, at Dansk Folkeparti kan afkræve Liberal Alliance et sådant svar? Det var det første spørgsmål.

Dernæst går mit spørgsmål på det, regeringen har sagt, om, at den gerne vil have en vækst i det offentlige forbrug på 0,8 pct., men derudover afsætter 13 mia. kr. til yderligere offentligt forbrug: Hvordan synes Dansk Folkeparti at disse 13 mia. kr., som åbenbart er til rådighed, skal bruges? Skal de bruges til en lavere skat? Skal de bruges til at mindske underskuddet på de offentlige finanser? Eller skal de, som regeringen ønsker det, bruges på mere offentligt forbrug?

Kl. 12:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:13

Mikkel Dencker (DF):

Til det sidste vil jeg lægge ud med at sige, at det er en vigtig prioritet for Dansk Folkeparti, at der er balance på de offentlige finanser. Så det er absolut et godt bud på det, men jeg vil bestemt afslå, at de ikke må omsættes i øget offentlig forbrug, hvis der måtte vise sig at være behov for det. Det er jo en kendt sag, at Dansk Folkeparti især kerer sig om ældres forhold, men også om syges forhold, og derfor har vi jo igennem mange år været med til at sikre, at der blev afsat yderligere midler især til kræftbehandling, og hvis det måtte vise sig,

at det er der, det største behov er, kunne det jo også være der, at pengene endte.

Kl. 12:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:14

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen behovene er jo uendelige. Det er ikke noget problem at stamppe et behov op af jorden, det kan enhver finde ud af. Jeg spørger til, hvad Dansk Folkepartis prioriteter er. Givet, at der er uendelige mængder af behov, hvad prioriterer Dansk Folkeparti så med de ekstra 13 mia. kr., som ligger ud over de 0,8 pct., som tilsyneladende er Dansk Folkepartis politik for det offentlige forbrug fremover? Ønsker Dansk Folkeparti, at disse 13 mia. kr. skal prioriteres til lavere skat, som i øvrigt en meget stor andel af Dansk Folkepartis vælgere synes, eller synes Dansk Folkeparti, at de skal bruges i den offentlige sektor, som i forvejen er verdens største, og som bliver endnu større – også end den i forvejen er med de 0,8 pct.?

Kl. 12:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:15

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan godt afvise, at Dansk Folkeparti ønsker at bruge pengene på skattelettelser. Jeg ved godt, at det måske er det første, der popper op hos hr. Ole Birk Olesen selv, altså at det kunne være rart at bruge penge på det formål, men i min første korte bemærkning til hr. Ole Birk Olesen nævnte jeg eksempelvis sygehusbehandlinger som et godt bud. Jeg er helt enig i præmissen om, at hvis man siger, man har nogle penge, man gerne vil bruge til et formål, så popper der straks en hel masse ønsker op fra forskellige grupper, og der må vi jo så som de politikere, vi er, prioritere mellem de ønsker. Og der fremlagde jeg så, at sygehusbehandlinger kunne være et godt bud, og der kunne også være andre gode ting, der dukkede op, f.eks. forbedringer på ældreområdet. Så det er vores prioriteringer, og jeg kan sige, at skat som ufinansierede skattelettelser i hvert fald slet ikke er på tapetet hos os.

Kl. 12:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:16

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen jeg synes, det er godt, at ufinansierede skattelettelser ikke er på tapetet hos Dansk Folkeparti – det er de heller ikke hos os.

Så vil jeg gerne sige til ordføreren, som bliver ved med at hentyde til de her 40.000 ansatte, som ordføreren siger vi vil fyre. Altså, hvis der er noget, Dansk Folkeparti er god til, så er det det her med at fremmane nogle skræmmebilleder, og det gør de rigtig godt. Men så vil jeg gerne prøve at appellere til sådan det rationelle.

Altså, når virksomheder under den her krise har fyret ansatte, har de jo ikke gjort det, fordi de synes, det er sjovt – det tror jeg bestemt ikke de har syntes. De har gjort det, fordi de skulle overleve, for hvis de ikke gjorde det, var der slet ikke nogen arbejdspladser til nogen som helst.

Hvorfor er det anderledes, når det handler om en stat, hvor man har dundrende underskud, som underminerer et samfunds velstand? Vi kan se, hvor galt det går f.eks. i Grækenland. Når man ikke har ansvarlige politikere, der tør tage modige og også svære beslutninger, går det galt. Hvorfor er det anderledes? Hvorfor skal vi ikke gø-

re det? Er det, fordi de mennesker stemmer på en, at de stemmer på os, at man ikke har modet, fordi det er vigtigere at sidde herinde end at tage de hårde og svære beslutninger, som mange økonomer også siger bør tages?

Kl. 12:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:17

Mikkel Dencker (DF):

Som jeg sagde i min ordførertale, har Dansk Folkeparti jo lavet den her 2020-aftale sidste forår med den daværende regering, og der anviste vi faktisk, hvordan vi ville løse de økonomiske problemer, som det offentlige og Danmark i det hele taget har haft og også fortsat har. Det var vores bud på det. Det kunne vi godt løse, uden at vi skulle ud at fyre titusindvis af offentligt ansatte. Så det er vi faktisk stolte af. Vi har ikke nogen lyst til – som det åbenbart er tilfældet i Liberal Alliance – at skulle ud at fyre folk for at skaffe penge til nogle skattelettelser eller til andre ting. Den lyst havde vi ikke, og derfor løste vi så problemerne på en anden måde, og det var jo så det, 2020-planen fra sidste forår gik ud på, nemlig at løse de økonomiske problemer uden at foretage massefyringer i den offentlige sektor.

Kl. 12:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 12:18

Joachim B. Olsen (LA):

Er ordføreren bekendt med, eller vil ordføreren i det mindste anerkende, at det er en lille smule mere nuanceret, end ordføreren prøver at mane frem? Der er nødt til at være en nødvendig balance mellem den private sektor og den offentlige sektor, for jo større den offentlige sektor bliver, og jo flere ansatte der er i den offentlige sektor, jo mindre bliver rekrutteringsgrundlaget i den private sektor, hvor velstanden bliver skabt. Når rekrutteringsgrundlaget bliver mindre i den private sektor – det vil det blive, hvis den offentlige sektor får lov til at vokse, fordi der er den demografiske udfordring, at der bliver færre på arbejdsmarkedet – vil lønningerne på det private arbejdsmarked blive presset op, vores konkurrenceevne blive forværret, og vi vil miste arbejdspladser og dermed velstand, som skal finansiere den offentlige sektor.

Er ordføreren klar over sådan nogle balancer? Det er jo nemt nok at stå og sige, at man bare vil have flere og flere offentligt ansatte, fordi man vil gøre mere og mere for nogle af sine vælgere, men det er jo lidt mere nuanceret end som så. Vil ordføreren erkende det?

Kl. 12:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:19

Mikkel Dencker (DF):

Jeg er helt enig i præmissen om, at den offentlige sektor højst skal have en vis størrelse i forhold til den private sektor. Jeg ved godt, at der er partier herinde, der kunne tænke sig, at det var noget med hundrede procent offentligt og nul procent privat, og det går selvfølgelig ikke. Men jeg anerkender heller ikke, at der skulle være en form for matematisk forhold – som jeg næsten fornemmer hos Liberal Alliance – at det skulle være en matematisk ligning, man sætter op: Hvis den private sektor reduceres med så og så meget, skal vi automatisk også reducere den offentlige sektor med samme procentdel, og derfor må vi nødvendigvis fyre nogle offentligt ansatte.

Det forhold har vi ikke til det i Dansk Folkeparti. Vi mener ikke, at der er behov for afskedigelser i det omfang, slet ikke. Vi mener faktisk ikke, at der er behov for afskedigelser i den offentlige sektor på det her tidspunkt, og vi mener heller ikke, at der er det i fremtiden. Det er ikke nødvendigt i den situation, vi står i i dag. Så det forhold kan jeg ikke anerkende.

Kl. 12:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, fru Marianne Jelved.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Jeg har lovet den radikale folketingsgruppe at være modig nok til at afsløre, hvad vi vedtog på gruppens seneste møde, hvor vi grundigt diskuterede det offentlige forbrug. Vi har besluttet at gå ind for offentligt forbrug, fordi vi vurderer, at offentligt forbrug er kommet for at blive. Det er bare, så forespørgerne ved, hvor de har Det Radikale Venstre.

Vi står over for en kompleks udfordring. Både vækst og beskæftigelse skal vi skaffe og herudover balance mellem indtægter og udgifter. Det vil sige, vi skal konsolidere de offentlige finanser. Det lægger selvfølgelig en begrænsning på, hvor meget det offentlige forbrug kan vokse i årene fremover. Det er vi fuldstændig på det rene med.

Men også udfordringerne, som den offentlige sektor skal klare i de kommende år, er meget store og komplekse. Jeg vil bare nævne tre forhold: På sundhedsområdet ved vi af erfaring, og vi ved det, fordi vi allerede kan se nu, at fremover vil nye behandlingsformer, ny teknologi, ny medicin lægge beslag på rigtig mange ressourcer. Det er meget svært at undgå at skulle forholde sig positivt til nye former for behandling.

Det andet forhold er demografien. Hvis vi bare ser frem til 2020, vil der blive 250.000 flere folkepensionister i årene frem til 2020. Arbejdsstyrken vil falde med i størrelsesordenen 65.000 personer. Det viser jo i sig selv en kæmpestor udfordring for det danske samfund.

Det tredje forhold, jeg vil tage frem som en kompleks udfordring, er spørgsmålet om, hvad vi skal leve af. Der sker så mange forandringer i den globale konkurrence, og vi skal forny vores produktion og de forhold, som vi skal leve af, tjene penge på i den private sektor i de kommende år. Det kræver efter Det Radikale Venstres bedste overbevisning, at vi er opmærksomme på og fokuseret på uddannelse, forskning, iværksætteri og innovation. Det vil også kræve, at vi fokuserer på og prioriterer de områder.

Derfor skal der samlet set findes råderum for at skaffe ressourcer, der skal prioriteres til at investere i nødvendige og ønskelige nye sundhedsløsninger, uddannelse, forskning og forhold, som jeg lige har nævnt. Råderummet hænger altså sammen med væksten i arbejdsstyrken. Det er den afgørende nøgle. Vi har været i tilsvarende situationer tidligere, og vi har haft held til at øge arbejdsstyrken med tilpas mange mennesker, så vi har kunnet have en vækst, der har gjort, at vi har kunnet løfte de udfordringer, som ethvert samfund står over for.

Vi har gjort den erfaring, at jo mere vi arbejder, jo højere beskæftigelse får vi også. Det er egentlig en ganske rar erfaring at have, fordi vi er nødt til at handle både på kort sigt og på langt sigt – på kort sigt ved at afbøde den ledighed, der er som konsekvens af krisen, og vi er nødt til at se på det lange sigt, hvor vi skal øge arbejdsstyrken og skabe reformer, der kan gøre deres til det. Det fremgår også af 2020-planen.

Det er også helt relevant at se på det offentlige forbrug og størrelsen af det. Bureaukratiet er vokset kolossalt meget igennem de sene-

ste årtier. Der er mange, der er ansvarlige for det. Jeg er selv en af dem, der er medansvarlige. Derfor er det også en målsætning for regeringen og for regeringspartierne, at der skal ske en modernisering, der frigør midler i den offentlige sektor.

Vi har brugt og indført, jeg havde nær sagt en slags nødværge som politikere, nemlig økonomiske incitamenter for at effektivisere og styre det offentlige forbrug. Jeg har en opfattelse af, at de økonomiske incitamenter er ved at tage overhånd, fordi de også er kommet til at påvirke adfærden i den måde, vi har indrettet os på. Det betyder ikke, at vi ikke fortsat skal have incitamenter til at have en hensigtsmæssig adfærd i det offentlige forbrug. Men det gør, at vi nok skal se på mange af de regelsæt, vi har.

Jeg vil bare komme med et eksempel for at illustrere, hvad jeg mener. Hvis en gymnasieelev efter ½ år i gymnasiet i virkeligheden virker, som om vedkommende havde bedre af at blive vejledt over til en erhvervsuddannelse, kan man godt se for sig, at et gymnasium mister 2½ års taxameterpenge, hvis ikke der er en, der står og venter på en venteliste og går ind og tager en tom plads. Derfor kan man godt se, at gymnasiet kan være fristet til for at begrænse frafaldet, som det så vil hedde, at overtale den unge til at blive på gymnasiet og hjælpe den unge så godt som muligt frem til en studentereksamen. Men det er ikke sikkert, at det er det, der er det mest hensigtsmæssige for den unge, men det er det økonomiske incitament, der skaber den type adfærd.

Derfor bør vi gå alle vores incitamenter igennem for at finde ud af, hvordan vi kan afbureaukratisere og skabe en mere fornuftig og hensigtsmæssig adfærd, der genetablerer, hvad meningen egentlig er, i det her tilfælde med gymnasieelevers forbliven på et gymnasium.

Vi har i Det Radikale Venstre ikke en særlig størrelse, det offentlige forbrug skal have, men vi er meget klar over, at det offentlige forbrug også er nødt til at have en sammenhæng med den velstandsstigning, samfundet har. Så det er ikke bare at skrue ned til tresserniveau.

Kl. 12:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 12:26

Ole Birk Olesen (LA):

Når det nu er, at vi alle sammen her på tværs af partierne, måske med undtagelse af Enhedslisten, går op i, at der skal være et større udbud af arbejdskraft i Danmark, så er det jo, fordi vi frygter, at der om ganske få år vil komme mangel på arbejdskraft, og at denne mangel på arbejdskraft vil føre til en uheldig lønexplosion, især i den private sektor, som vil gøre Danmarks lønkonkurrenceevne endnu dårligere, end den er i forvejen. Hvad angår udbuddet af den arbejdskraft, som den private sektor kan benytte sig af, er det jo noget, der er afhængigt af to ting. Det afhænger for det første af, hvor mange mennesker i Danmark der ønsker at arbejde, og hvor lang tid de ønsker at arbejde, og det afhænger for det andet af, hvor meget arbejdskraft den offentlige sektor opsuger. Vi har i forvejen verdens største offentlige sektor. Hvorfor synes Det Radikale Venstre, at den offentlige sektor – i en situation, hvor vi i øvrigt frygter, at der i den private sektor fremover vil blive mangel på arbejdskraft – skal op-suge endnu mere arbejdskraft, end den i forvejen gør? Demografien kræver, at der i det offentlige forbrug skal være en vækst, der er på ca. 0,4 pct. Men det, som der med regeringens planer her er lagt op til, vil betyde, at der vil være en vækst i det offentlige forbrug, der måske vil være på omkring 1,2 pct. Dette vil være nogle offentligt ansatte, som ikke er til stede i den private sektor.

Kl. 12:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:27

Kl. 12:30

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Ole Birk Olesen i, at det, der er det helt centrale, er, at vi er opmærksomme på, at man ikke kan have en offentlig sektor, som opsluger hele arbejdsudbuddet, hele det øgede arbejdsudbud, som der i givet fald vil kunne blive, hvis vi laver reformer. Det er jeg fuldstændig enig i, og derfor er det da også nødvendigt, at vi sikrer os, at der vil være en begrænset tilvækst i det offentlige, om nogen. Vi ser altså for os, at det med de udfordringer, som man står over for, vil være umuligt at undgå, at der også bliver en øget tilvækst i det offentlige forbrug.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:28

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men der ligger jo i regeringens planer, at det offentlige forbrug skal vokse med godt 0,8 pct. om året. Oven i det kommer så de 13 mia. kr., som også er penge, der er blevet afsat til noget, der i mistænkelig grad minder om mere offentligt forbrug. Hvis man lægger det sammen, tror jeg man vil nå op på, at der vil være en vækst i det offentlige forbrug, der vil ligge i nærheden af de 1,2 pct. om året. Men hvis demografien kræver, at det kun er 0,4 pct., hvorfor er det da så magtpåliggende for Det Radikale Venstre, at den offentlige sektor skal opsluge noget, der er i omegnen af 0,8 pct. i vækst, som dermed vil være en vækst, der ikke vil kunne komme i den private sektor, hvor det formentlig vil være sådan, at man til den tid vil skri-
ge efter arbejdskraft?

Kl. 12:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:28

Marianne Jelved (RV):

Jamen det er jo heller ikke sådan, at Det Radikale Venstre, hvad angår det med arbejdsudbuddet og de reformer, der f.eks. ligger beskrevet i 2020-planen, mener, at det er noget, der udelukkende skal levere et nyt arbejdsudbud til den offentlige sektor. Der ligger jo tværtimod også et ønske om, at man skal sikre sig, at den private sektor kan vokse, og det vil den også gøre ifølge den plan, der er blevet lagt frem, altså 2020-planen.

Kl. 12:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 12:29

Frank Aaen (EL):

Nu hørte vi igen, at bare det, at der er flere, der søger arbejde, betyder, at der også kommer flere arbejdspladser. Jeg har aldrig rigtig forstået logikken i, at det giver flere arbejdspladser, bare flere søger. Derfor dette spørgsmål: Er det ikke korrekt, at der i det opsving, vi havde frem til krisen, var rigtig stor efterspørgsel efter arbejdskraft, og der steg arbejdsudbuddet? Det var altså den modsatte rækkefølge, nemlig først flere arbejdspladser og så flere, der gerne ville arbejde. Er det ikke det, der er sammenhængen, i stedet for det der teoretiske om, at hvis flere søger arbejde, så kommer der flere arbejdspladser?

Kl. 12:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Marianne Jelved (RV):

Det er sådan set ikke teoretisk. Det, jeg siger, er empirisk baseret. Man kan f.eks. læse i den udgivelse, som Finansministeriet kom med for et år siden, i april 2011, som hedder »Reformpakken«. Der er kapitel 4 meget interessant i den her sammenhæng, for der kan man for alle OECD-landene empirisk se, hvordan sammenhængen er mellem arbejdsudbud og beskæftigelse. Jo større arbejdsudbuddet er, jo større beskæftigelse er der.

Det er jo, fordi der er en mekanisme, der agerer på den måde, at når arbejdsudbuddet er stort, bremser det lønudviklingen, så kan man forbedre sin konkurrenceevne, så eksporterer landet mere, og så bliver der større aktivitet og øget beskæftigelse, og så kører det på den måde. Det, vi oplevede i 1990'erne, var jo, at jo mere vi arbejdede, jo flere kom der i beskæftigelse. Så er der selvfølgelig nogle udsving, som er bestemt af nogle konjunkturer, men hvis man ser det over længere forløb, er der den sammenhæng. Jeg skal minde om, at Danmark fra 1948 til 2008 har udvidet arbejdsstyrken med 800.000 mennesker. Ledigheden er jo ikke steget med 800.000.

Kl. 12:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 12:31

Frank Aaen (EL):

Jamen selvfølgelig er der en sammenhæng mellem, hvor mange der er i arbejde, og hvor stor arbejdsstyrken er. Det er jo sådan set nærmest logik for burhøns. Folk kan jo ikke komme i arbejde, hvis der ikke er nogen, der gerne vil arbejde – det giver sig selv.

Spørgsmålet er bare: Hvad er sammenhængen? Er det, fordi der er flere arbejdspladser, at der kommer flere, der gerne vil arbejde – eller hvad?

Det var faktisk det, vi så lige før krisen, nemlig at der helt automatisk kom flere på arbejdsmarkedet, fordi der var flere arbejdspladser.

Men nu fik vi da et forsøg på en forklaring, og den vil jeg gerne have skåret ud i pap. Altså, det, som det her går ud på, er i virkeligheden at øge arbejdsløsheden for ved hjælp af arbejdsløsheden at presse lønningerne. Det synes jeg er fint sagt. Dansk Industris direktør sagde også forleden dag i radioen, at det er det, der er sammenhængen.

Jeg synes da, det er fint, at Det Radikale Venstre indrømmer, at det er det, der er meningen, altså at lønningerne skal bankes ned. Jeg tror bare, det er en helt forkert strategi at tro, at Danmark kan vinde noget ved at konkurrere på løn med Kina og Polen.

Kl. 12:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:32

Marianne Jelved (RV):

Det er fuldstændig ukorrekt. Det er alle hr. Frank Aaens fordomme, der nu lige pludselig manifesterer sig her i Folketingssalen. Det er slet ikke det, det handler om.

Det handler om at øge arbejdsstyrken og få fuld beskæftigelse. I historiens løb er det faktisk lykkedes adskillige gange. Men indimellem har konjunkturerne gjort det lidt besværligt, og derfor er noget af det forskudt i forhold til hinanden. Men erfaringen er, at jo større arbejdsstyrken er, jo mere beskæftigelse kommer der. Og vi kan få fuld beskæftigelse.

Det var der mange der ikke troede på i 1990'erne, men det lykkedes, selv om vi forkortede dagpengeperioden, selv om vi begrænsede efterlønsordningen osv. Det lykkedes, og det skal lykkes igen.

Kl. 12:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:33

Joachim B. Olsen (LA):

Tak. Ordføreren sagde til min kollega hr. Ole Birk Olesen, at ordføreren også selv har været medskyldig i noget af det bureaukrati, som er kommet ind i den offentlige sektor. Jeg ved ikke, om der tænkes på New Public Management, og hvad de ting ellers hed, der blev indført i 1990'erne.

Under alle omstændigheder synes jeg, at det tjener det her Folketing til ære, at der for en gangs skyld er en politiker, der også kan stå og indrømme, at det ikke er alt, man har lavet, der har været lige fornuftigt. Og det mener jeg virkelig.

Det er den ærlighed, jeg nu efterspørger, for regeringen har et mål om langsigtet, positiv holdbarhed i dansk økonomi – det står i regeringsgrundlaget. Er ordføreren af den opfattelse, at den 2020-plan, der er lagt frem, møder den udfordring om langsigtet, positiv holdbarhed i dansk økonomi? Langsigtet går jo ud over 2020 og frem mod 2030 og videre. Er ordføreren af den opfattelse?

Kl. 12:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:34

Marianne Jelved (RV):

Det tør jeg bestemt ikke sige noget bastant omkring. Der er holdbarhed frem til 2020, og inden vi når så langt som halvvejs til 2020, er det min vurdering, at vi revurderer – det er måske bedre at sige opdaterer – 2020-planen, så vi hele tiden har et mellemlangt sigt. For verden er ikke frelst med 2020-planens gennemførelse frem til 2020.

Kl. 12:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 12:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det er sådan set et fornuftigt svar, og jeg vil sige, at i de fremskrivninger, jeg har set fra forskellige, der har prøvet at regne på det her om at nå målet om en langsigtet, positiv holdbarhed for de offentlige finanser, der siges det, at udfordringen er meget, meget større. Det siger bl.a. Dansk Arbejdsgiverforening, som ved hjælp af DREAM-modellen og Økonomi- og Indenrigsministeriet har regnet på, hvad det er for nogle målsætninger, vi skal nå, hvis vi skal møde det her mål om en langsigtet, positiv holdbarhed. De siger, at for at gøre det, skal man altså øge arbejdsudbuddet med det, der svarer til 140.000. Altså 80.000 mere end det, som regeringen har lagt frem.

Så mit spørgsmål er: Vil ordføreren være enig i, at man kan sige, at det er meget sandsynligt, at også den her regering vil fremlægge yderligere reformforslag, som vil øge arbejdsudbuddet yderligere?

Kl. 12:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:36

Marianne Jelved (RV):

Jamen det kan jeg sagtens se for mig, og jeg mener, at der i øvrigt er flere forskellige forhold, der skal spille ind i det her. Ud over ar-

bejdsløsheden er det også fantastisk vigtigt, at vores konkurrenceevne forbedres. Det, vi har set i 00'erne med en forværring af lønkonkurrenceevnen på 25 pct., er jo ødelæggende for et land som Danmark. Så arbejdsudbuddet og konkurrenceevne er i hvert fald to forhold, som er virkelig vigtige.

Kl. 12:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere bemærkninger. Herefter er det SF's ordfører, hr. Jonas Dahl.

Kl. 12:37

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det, og tak for muligheden for at tage debatten om 2020-planen her i dag, hvor Liberal Alliance har rejst en forespørgsel om det offentlige forbrug.

Som bekendt fremlagde regeringen sidste tirsdag sit oplæg »Danmark i arbejde« om de udfordringer, der er for dansk økonomi frem mod 2020, og det er klart, at udfordringerne er relativt store. Der er specielt tre udfordringer, som det er nødvendigt at bide mærke i, og det er bl.a. demografien. I de kommende år får vi færre unge på arbejdsmarkedet, og vi kan også se, at vi får flere, der træder ud af arbejdsmarkedet på grund af pension.

Kort fortalt kan man jo sige, at tilbage i starten af 1990'erne var der fire personer på arbejdsmarkedet for hver pensionist. Det tal nærmer sig tre personer her i løbet af de kommende år, og på den anden side af 2020 ser det såmænd endnu mere vanskeligt ud, for den del af arbejdsstyrken, der er på arbejdsmarkedet, vil blive mindre.

Så vidt jeg husker, er det faktisk allerede næste år, at kurven vipper, i forhold til hvor mange unge vi har, kontra hvor mange ældre vi har. Så der er altså nogle demografiske udfordringer, som er til at tage og føle på, og den opgave tror jeg vi alle sammen har et fælles ansvar for at løfte.

Oven i det er der udfordringen med Danmarks konkurrenceevne, som ikke mindst er blevet meget klart belyst af den udvikling, der var op gennem 00'erne. Jeg tror, at vi alle sammen i dag må erkende, at vi står over for en udfordring for også at sikre dansk konkurrenceevne i årene fremover, så vi er i stand til at konkurrere med udlandet. Det kræver bl.a. en massiv satsning på uddannelse, og at vi rent faktisk sikrer, at vi får uddannet vores arbejdsstyrke, så vi er i stand til at tage konkurrencen op med andre lande. Det er baggrunden for, at regeringen netop vælger en satsning i den retning.

Den tredje store udfordring eller problemstilling, som vi er nødt til at forholde os til, er problemstillingen vedrørende de offentlige finanser. Det er baggrunden for, at regeringen har fremlagt et forslag til budgetlov, som vi har førstebehandlet. Det affødte en debat om 2020-planen, men det er også en bunden opgave at sikre, at vi i 2020 har en balance mellem indtægter og udgifter, og det er jo derfor, vi også diskuterer det strukturelle balancebegreb i forhold til 2020.

Fra SF's side anerkender vi fuldt ud, at vi har nogle meget store udfordringer, og det er også baggrunden for, at vi har fremlagt en ambitiøs 2020-plan og jo også har annonceret, at vi på tirsdag vil fremlægge en skattereform, som selvfølgelig vil tage fat om en del af problemstillingerne.

Det er bare ikke nok. Vi bliver nødt til at have et reformkatalog, og det er baggrunden for, at hele 2020-planen er trukket op. Vi er nødt til at sikre, at vi rent faktisk også i årene fremover har svarene.

Hvis jeg bare skal tilknytte en enkelt yderligere kommentar, så må man også sige – og det har jo været debatten i dag – at Danmarks situation, hvor nødig vi end vil have det, det seneste års tid er blevet forværret. Hvis man går tilbage og ser på den daværende VK-regerings to streger under facit, ser vi, at der altså er nogle strukturelle ting, som har ændret sig, og som betyder, at vi i dag står med nogle

andre udfordringer. Det er jo også baggrunden for, at vi fra SF's side har sagt, at der er dele af de forslag, vi havde under valgkampen i 2011, som vi ikke fik igennem – men der er også nogle strukturelle ting, som har ændret sig, og som vi selvfølgelig bliver nødt til at forholde os til.

Det er også baggrunden for, at vi netop har fremlagt 2020-planen, og jeg synes sådan set, at det er en offensiv plan og en plan, som vi skal være stolte af, for det er rent faktisk med til at bringe Danmark ud på den anden side af krisen.

Med de ord vil jeg sige, at vi kan støtte det forslag til vedtagelse, som hr. John Dyrby Paulsen læste op tidligere.

Kl. 12:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 12:40

Ole Birk Olesen (LA):

Det glæder mig, at SF's ordfører i dag ser på udviklingen i 00'erne, som vi i Liberal Alliance cirka også gør. Der skete en forværring af Danmarks lønkonkurrenceevne i den periode. En af årsagerne til, at det skete, var jo, at den daværende VK-regering ansatte næsten 50.000 flere i den offentlige sektor – 50.000 mennesker, som ellers kunne have været ude på det private arbejdsmarked og forhindret, at lønningerne steg så meget der, som de gjorde i perioden, hvis altså disse 50.000 havde været der. Kan SF's ordfører garantere, at man, når vi om 2-3 år igen oplever mangel på arbejdskraft, ikke efterfølgende vil kunne sige, at denne regerings 2020-plan var med til at forøge manglen på arbejdskraft, fordi man med en offentlig forbrugsvækst opslugede arbejdskraft, som ellers kunne have været i den private sektor?

Kl. 12:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:41

Jonas Dahl (SF):

Hvis regeringen får gennemført de reformer, vi lægger op til, tror jeg faktisk, at vi får løst en lang række af de store udfordringer, Danmark står over for. Jeg er sådan set meget fortrøstningsfuld med hensyn til den fremtid, vi så går i møde. Men det er klart, at vi har nogle meget store udfordringer, og derfor kræver det, at Folketingets partier som helhed også netop viser en villighed til at indgå i de drøftelser. Det er jo baggrunden for, at regeringen allerede har igangsat nogle forhandlinger og i de kommende uger og måneder og år vil igangsætte en yderligere reformproces. Vi har behov for hele tiden at se på, hvordan vi bruger pengene bedst muligt og dermed også se på, hvordan vi bruger arbejdskraften bedst muligt.

Vi lægger op til en offentlig vækst på minimum 0,8 pct. Det sikrer en fortsat udvikling af vores offentlige sektor, og det tror jeg også vi har brug for. Vi har behov for at fastholde vores velfærd og vores velfærdsydelser. Jeg ved godt, at hr. Ole Birk Olesen har et mål om, hvor mange offentlige ansatte der skal afskediges osv., det har vi bare ikke et mål om. Vi har faktisk et mål om at udvikle den offentlige sektor og fastholde en velfærdsstat, og det er jeg sådan set stolt af.

Kl. 12:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:42

Ole Birk Olesen (LA):

Alting skal udvikle sig, men at den offentlige sektor skal udvikle sig, er jo ikke ensbetydende med, at den offentlige sektor skal være stør-

re og have flere ansatte. SF's ordfører erkender, at der er et problem med mangel på arbejdskraft i fremtiden, og at der skal laves reformer for at imødekomme det problem.

Vil SF's ordfører så også medgive, at hvis f.eks. den offentlige sektor ansætter 10.000 ekstra, stiger behovet for personer, der kan tilføre arbejdskraft til den private sektor, også med ca. 10.000 personer, altså medgive, at der er den sammenhæng, at jo mere den offentlige sektor opsuger af arbejdskraft, jo flere arbejdsmarkedsreformer skal der laves for at øge arbejdsudbuddet, der er til rådighed for den private sektor ved siden af?

Kl. 12:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:43

Jonas Dahl (SF):

Det er klart, at der er en udfordring i forhold til, at vi gerne vil fortsætte en udvikling i den offentlige sektor, som også baseres på en vækst, vel at mærke en positiv vækst. Det er også baggrunden for, at regeringen siger, at der minimum skal være en vækst på 0,8 pct.

Det er også klart, at det, der netop er den store udfordring – det er også det, regeringen har annonceret – i sidste ende er også at udvide den samlede kage. Regeringen lægger sådan set op til en større vækst – 2,25 pct. generelt af bruttonationalproduktet, herunder vel at mærke en vækst i det offentlige forbrug på 0,8 pct. Det er klart, at det så også betyder, at væksten i den omkringliggende del af bruttonationalproduktet sådan set kommer til at stige hastigere. Det er baggrunden for, at vi siger, at vi sådan set godt generelt både kan udvide bruttonationalproduktet og fastholde en udvikling i den offentlige sektor, som betyder, at vi hele tiden bruger hele lidt flere penge i den offentlige sektor og vel at mærke fastholder, at vi leverer en bedre ydelse.

Kl. 12:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:44

Joachim B. Olsen (LA):

Nogle gange lyder det i den her debat, som om et højere offentligt forbrug sådan per automatik er bedre for borgerne i samfundet, men sådan hænger det jo ikke sammen i den virkelige verden.

OECD har lige fremlagt en analyse, der viser, at vi inden 2017 står til at blive det fattigste land i Nordvesteuropa – det fattigste land i Nordvesteuropa. Det er ikke nogen naturlov, at Danmark skal være fattigere end alle vores naboer, det er en direkte konsekvens af den politik, som bliver ført herinde.

Lad mig komme med et eksempel: Fra 1993 til 2010 steg de offentlige udgifter og forbruget i den offentlige sektor med 90 mia. kr. mere end planlagt, altså, man havde vedtaget nogle budgetter, og de steg med 90 mia. kr. mere end planlagt. Nu har man vedtaget en budgetlov, som måske kan løse nogle af de problemer, men det er egentlig ikke det, der er pointen her.

Hvis man ikke havde gjort det, hvis det ikke var sket, havde der været 100.000 flere beskæftigede i den private sektor; en LO-familie ville have haft 16.000 kr. mere i disponibel indkomst om året; vores BNP ville have været 3 pct. højere; vores offentlige forbrug ville have været 13 pct. lavere; og vi havde ikke haft udsigt til at blive fattigere. Er det ikke vigtigt?

Kl. 12:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Jonas Dahl (SF):

Jeg studsede for det første lidt over det her med budgetloven, over det her med, at Liberal Alliance lige pludselig er blevet fortalere for budgetloven. Mig bekendt har man sådan set været temmelig skeptiske over for budgetloven, men hvis man nu fra Liberal Alliances side mener, at det er en god ting med budgetloven, bliver det jo en interessant debat, vi kan have ved anden og tredje behandling af budgetloven, men lad os vende tilbage til det ved de behandlinger.

For det andet er det klart, at vi står over for nogle udfordringer i Danmark. Jeg deler ikke det negative syn, at alle landene omkring Danmark bliver rigere, mens Danmark kun bliver fattigere. Jeg synes, at det er en smule pessimistisk at se på det på den måde. Jeg har faktisk et relativt optimistisk syn på den udvikling, vi kan få i Danmark, og det har jeg bl.a. på baggrund af, at vi faktisk har en god offentlig sektor.

Det medfører bl.a., at der er rigtig mange unge, der kan få en god uddannelse. Når man får en god uddannelse, medfører det, at man rent faktisk kan være med til at tjene penge hjem til Danmark. Derfor er der en række ting, som regeringen nu lægger op til at investere i, og som i sidste ende viser sig at være en god investering, også for Danmarks samlede økonomi. For jo flere dygtige hoveder vi får, jo flere kan også være med til at hente yderligere kapital hjem til Danmark. Det er derfor, vi har en ambition om, at vi også skal skabe vækst, at vi skal skabe arbejdspladser, men at vi i høj grad også skal satse på uddannelse, for hvis vi får uddannet vores mange unge, har vi netop det råstof, som vi i sidste ende skal leve af.

Kl. 12:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 12:47

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er da dejligt, at hr. Jonas Dahl har en optimistisk tilgang til fremtiden. Jeg henviser sådan set bare til OECD, hvor der sidder en masse dygtige økonomer og regner på, hvordan fremtidsudsigterne ser ud. Det er ikke sådan noget med at føle og at være optimist, det er sådan noget med at se på, hvordan virkeligheden ser ud, og hvordan man forventer velstandsudviklingen vil ske i forskellige lande. Og de siger altså så, at vi bliver relativt fattigere end alle vores nabolande, sådan at vi bliver det fattigste land af alle vores nabolande. Det synes jeg måske er vigtigt at forholde sig til.

Men den pointe, jeg prøvede at give udtryk for før, er, at et højt offentligt forbrug har direkte konsekvenser for borgerne, også for LO-arbejderne. Det betyder, at deres disponible indkomst bliver mindre, at de får mindre til sig selv, Danmark bliver fattigere. Som jeg sagde tidligere: Havde man bare holdt budgetterne, havde vi haft et BNP, der i dag var 3 pct. større, end det er, en LO-familie havde haft 16.000 kr. mere til sig selv, og der havde været 100.000 flere beskæftigede i den private sektor, hvilket er årsagen til, at vi havde været et rigere land.

Kl. 12:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:48

Jonas Dahl (SF):

Jeg køber simpelt hen ikke det argument med, at alle andre bliver fattigere, fordi vi investerer i den offentlige sektor. Det er jo det argument, Liberal Alliance prøver at køre. Jeg er helt med på, at det er med til at styrke den ideologi, der hedder, at hvis vi fjerner den offentlige sektor, hvis vi afskaffer den offentlige sektor, så bliver vi al-

le sammen rigere. Det tror jeg sådan set ikke på. Det, der er spørgsmålet i sidste ende, er jo, hvordan vi udvider den samlede kage, hvordan vi udmønter den samlede størrelse, som i sidste ende er til fordeling blandt alle. Regeringen har jo lagt op til en større vækst i samfundet som helhed end i den offentlige sektor, men betyder det så, at den enkelte bliver fattigere? Nej, det betyder nemlig også, at man får noget værdi ud af den offentlige sektor, som man er med til at finansiere. Det sikrer, at den LO-arbejder netop kan være med til at få noget efteruddannelse og noget videreuddannelse og måske også bevæge sig op i systemet og få et højere fagligt niveau. Det er også med til at sikre, at ens børn kan få en uddannelse og få en god uddannelse, som i sidste ende kan være med til ikke alene at højne ens egen indtægt, men også være med til at sikre noget værdi til samfundet. Det tror jeg faktisk både er i samfundets og i den enkeltes og ikke mindst i LO-familiens interesse.

Kl. 12:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til SF's ordfører. Herefter er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 12:49

(Ordfører)**Frank Aaen (EL):**

Jeg vil starte med den debat, jeg havde før med Det Radikale Venstres ordfører, fru Marianne Jelved, som jo alligevel kastede lidt lys over, hvordan man tænker sig at et øget arbejdsudbud skulle skaffe flere arbejdspladser, nemlig ved, at jo flere der søger et arbejde, jo mere pres bliver der på lønningerne.

Jeg tror sådan set, det er rigtigt, at det er den måde, der regnes på. Jeg er bare ikke enig i, at det er hverken en klog eller en farbar vej at tro, at vi via pres på lønningerne vil være i stand til at skabe fuld beskæftigelse i Danmark. Der tror jeg altså, at det er nogle helt andre ting, vi skal have fat i.

Jeg vil også sige, at det stadig væk er vores opfattelse, at sammenhængen mellem arbejdsudbuddet og beskæftigelsen hovedsagelig er modsat af det, man siger, altså det med, at jo flere der søger, jo flere arbejdspladser bliver der. Op gennem historien, også på det tidspunkt, da kvinderne kom på arbejdsmarkedet, var det jo ikke, fordi kvinderne kom på arbejdsmarkedet, at der blev flere arbejdspladser, det var, fordi der var et vældigt opsving i økonomien i almindelighed og vi samtidig gik i gang med en stor opbygning af en offentlig sektor. Dermed var der behov for øget arbejdskraft. Nogle blev hentet ind fra udlandet, og andre blev hentet ind, ved at kvinderne i højere grad – hvilket var en rigtig god idé – kom ud på arbejdsmarkedet. Der er altså den modsatte sammenhæng efter vores opfattelse, det andet er mere en økonomisk konstruktion, men nok om det.

Jeg vil sige, at man i øvrigt også generelt kan blive lidt forstemt over, hvor meget debatten om mangelen på arbejdskraft fylder i vores Folketing og i den økonomiske debat i almindelighed. Arbejdsstyrken i Danmark er i dag højere, end da beskæftigelsen var rekordhøj – *arbejdsstyrken er højere, end da beskæftigelsen i Danmark var rekordhøj*. Og arbejdsstyrken vil, med et enkelt års undtagelse med et lillebitte fald, stige fra nu af og lang tid frem, og det er uden alle de reformer, der diskuteres, og som går ud på at gøre vilkårene ringere for mennesker.

Det er en kunstig problemstilling, og har den nogen sinde haft et fundament, er det nogle statistikker fra Danmarks Statistik, der ligger mange år tilbage. Men tingene har forandret sig, virkeligheden ser anderledes ud. Det har bare ikke gjort indtryk på folk i den politiske debat.

Så må jeg sige om det, vi har en forespørgsel om i dag, og som jo går ud på, at Liberal Alliance synes, at den offentlige sektor skal være mindre, og at det er vejen til lykke, at det er vi, som andre har sagt det heroppe fra talerstolen, uenige i, men vi er også uenige med re-

geringen. For selv om man har kunnet lave et fælles forslag til vedtagelse i dag, som vi støtter – der står sådan set kun noget, der er rigtigt – er vi uenige i, at man skal have en økonomisk udvikling i Danmark, hvor den private sektor vokser med 2,25 pct., mens den offentlige sektor kun må vokse med 0,6-0,8 pct., eller hvordan det nu ligger i regeringens udspil. For det betyder jo, at den offentlige sektor sakker bagud i forhold til den samlede økonomi, og hvis man gør det i mange år, betyder det altså, at Danmark er blevet rigere – som vi er i dag, og det er i orden – men plejehjem og skoler ser ud som i 1960'erne. Det tror jeg ikke der er nogen der synes de skal. Men det bliver jo virkeligheden, hvis man lader den private økonomi vokse væsentligt mere end den fælles velfærd, for så bliver den fælles velfærd relativt ringere end resten af økonomien. Det er vi lodret imod. Vi synes, at der skal være en parallel udvikling.

Der vil jeg så i øvrigt også lige tilføje, at den måde, man har prøvet at banke prisbevidsthed ind i danskerne på ved at sige, at det var nødvendigt at skære ned og gennemføre alle mulige mærkelige reformer – det er da alt for pænt et ord om det, man er i gang med – baserer sig på nogle EU-henstillinger. Hele tiden har vi hørt, at det er EU, der siger det, og det er ikke til debat, for EU har sagt, at vi skal gøre sådan og sådan.

Det, vi har kunnet se i Økonomisk Redegørelse, der er blevet offentliggjort i dag, er, at Danmark aldrig nogen sinde har overtrådt EU's krav til den økonomiske politik, aldrig! Det er jo helt grundløst overhovedet at give en såkaldt henstilling, og i hvert fald kan man se bagud, at den ikke har haft nogen berettigelse. Og vi kan læse i Økonomisk Redegørelse – måske har alle ikke lige nået at læse den her til morgen, hvor den blev offentliggjort, det skete her for halvanden time siden – at der står, at den henstilling, EU kom med, allerede er på plads. Danmark har med de prognoser, der ligger frem til 2013, opfyldt EU's henstilling.

Så jeg vil som afslutning bare spørge: Kan vi så ikke blive fri for, at man yderligere bruger EU's henstillinger som argument for økonomiske reformer, som forringer vilkårene for almindelige mennesker?

Kl. 12:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 12:55

Ole Birk Olesen (LA):

Det kan jo nogle gange godt være berigende for debatten, at der er lidt pluralisme i den. Og efter, at den nuværende finansminister ved overgangen til at blive finansminister gik over til gængse regnemøder, hvor han tidligere benyttede sig af ugængse regnemøder, er det rart at høre, at der stadig er nogle i salen, som forfægter de ugængse regnemøder og således kan kaste al økonomisk visdom over bord og bare begive sig ud i det rene drømmeri.

Jeg vil spørge: Når det handler om det offentlige forbrug, hvad er så egentlig Enhedslistens ypperste mål? Er det korrekt forstået, at Enhedslistens ypperste mål er, at enhver privat stilling, der nedlægges og erstattes af en offentlig stilling, er et gode, fordi de ansatte således befries for det profitmaksimerende, kapitalistiske erhvervsliv og kommer over i en sektor, hvor Enhedslisten mener tingene foregår mere rigtigt?

Kl. 12:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:56

Frank Aaen (EL):

Det er heldigt, at vi ikke er bankøkonomer alle sammen, og det kan jeg så bekræfte at vi ikke er. Men det er desværre sådan, at den øko-

nomiske tænkning i Danmark er blevet så endimensional, at man ikke kan kende forskel, og det kan vi også se på debatten i dag. Altså, det er jo i al væsentlighed samme tankegang, der præger alle, der deltager i debatten, og det gør sig desværre også gældende for de økonomer, der optræder i fjernsynet.

Der er andre måder at tænke på, også blandt gængse økonomer, de er bare ikke så mange som dem, der er flest af i fjernsynet, men der er andre, der har en anden opfattelse af tingene.

Nej, vi synes ikke, at den private sektor skal nedlægges. Vi vil gerne have mere demokrati, men det er noget andet.

Kl. 12:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 12:56

Ole Birk Olesen (LA):

Hvis Enhedslisten ikke ønsker, at den private sektor skal nedlægges, har jeg svært ved at forstå den strategi, den erhvervspolitik, man fører, den skattepolitik, man fører. Alt, hvad jeg ser i Enhedslistens politik, peger imod, at man ønsker at gøre private virksomheders konkurrenceevne dårligere, således at de til sidst bliver nødt til lukke, og så ønsker man så i stedet at øge de offentlige udgifter og det offentlige forbrug, så flere mennesker enten kan blive ansat i den offentlige sektor eller få penge af den offentlige sektor for ikke at lave noget.

Kan Enhedslistens ordfører fortælle mig, hvor det er, jeg misforstår al den politik, som Enhedslisten fremlægger i Folketinget?

Kl. 12:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:57

Frank Aaen (EL):

Vi har en meget klar erhvervspolitik. Den går ikke ud på, at hvis man bare sænker skatterne, kommer der flere i arbejde, og hvis man bare skærer i den offentlige sektor, kommer der flere i arbejde i den private sektor.

Vi tror på, at man ved at lave en målrettet erhvervspolitik, hvor man f.eks. sætter på vedvarende energi, sætter på energibesparelser, sætter på alt det, der hedder velfærd, som jo har været grundlaget for vores medicinalindustri, som har været grundlaget for en masse andre af de industrielle succeser, der har været og er i Danmark, kan man på den måde udvikle både privat og offentlig beskæftigelse.

Den private sektor skulle så gerne demokratiseres, og hvad angår den offentlige sektor, skal den jo på sigt vokse mere end den private af den ene grund, at man kan mekanisere produktionen af dippedutter, og derfor kan man med mindre arbejdskraft producere mere, som vi kan gå og forbruge, men hvis man vil have mere velfærd, er der kun én vej, og det er at ansætte nogle flere, fordi det er hænder, der skaber velfærd.

Kl. 12:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Marianne Jelved for en kort bemærkning.

Kl. 12:58

Marianne Jelved (RV):

Mener hr. Frank Aaen, at en lønkonkurrenceevneforværring på 25 pct. er gavnlige for lønmodtagerne?

Kl. 12:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:58

et meget op og ned. Forsørgerbyrden i dag og i de kommende år er mindre, end den var i 1970'erne.

Kl. 13:01

Frank Aaen (EL):

Det er noget mærkeligt noget med den der konkurrenceevne, for da jeg gik på universitetet, og det er jo så efterhånden et par år siden, havde man en stor debat om den forsvundne konkurrenceevne, for der var ingen, der kunne forstå, at Danmark faktisk eksporterede ret meget, på trods af at vores konkurrenceevne teoretisk set så fuldstændig elendig ud.

På samme måde kan man sige, at konkurrenceevnen er blevet dårligere og dårligere år for år, men vi har stadig væk en meget stor eksport, og vi har også et meget stort overskud på betalingsbalancen. Så jeg tror, at der er noget grundlæggende galt med konkurrenceevnemålinger, og det tror jeg man skal prøve at tage ret alvorligt, altså at vi i virkeligheden går og har en diskussion om konkurrenceevne på et helt falsk grundlag, tror jeg.

Men selvfølgelig skal der være en sammenhæng mellem det, man får i løn, og det, man producerer i værdi. Den sammenhæng har Marx været god til at påvise. Vi synes så bare, at dem, der laver værdien, skal have al værdien og ikke kun en del af den, men det er en anden debat. Der skal selvfølgelig være en sammenhæng mellem løn og produktion.

Kl. 12:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Marianne Jelved.

Kl. 12:59

Marianne Jelved (RV):

Jeg må notere mig, at hr. Frank Aaen har en særlig opfattelse af konkurrenceevnens forværring, selv om man kan læse i alverdens internationale tidsskrifter om det spørgsmål – det er en ret anerkendt problemstilling.

Derfor vil jeg stille et andet spørgsmål, for jeg tror ikke, at vi kommer videre her: Er den kendsgerning, at vi frem til 2020 får 225.000 flere folkepensionister, det er i den størrelsesorden, og at arbejdsstyrken alt andet lige falder med 65.000, ikke en udfordring, som hr. Frank Aaen og Enhedslisten også er nødt til at forholde sig til?

Kl. 13:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:00

Frank Aaen (EL):

Jamen det er korrekt, at ude i verden mener man, at hvis skatten er høj, og hvis lønningerne er høje, må det pr. definition gå rigtig skidt for et land. Nu er der bare det, at Danmark i årevis har haft høje skatter og høje lønninger, og det er sådan set ikke gået skidt, det er gået godt. Så derfor tror jeg, at man skal passe meget på med at købe de der økonomargumenter om, hvad det er, der gør, at en økonomi er dårlig, og at den bestemt må klare sig skidt. Danmark er et godt eksempel på det modsatte.

Hvad angår det med arbejdsstyrken, vil jeg sige, at den ikke falder. Det var det, jeg prøvede at sige før. Ifølge Danmarks Statistiks seneste opgørelse er der bare et enkelt år, hvor der er et lillebitte fald på et par tusinde, tror jeg det er, hvor arbejdsstyrken falder, ellers står den til at stige, og den er allerede i dag højere, end da beskæftigelsen i Danmark var den højeste nogen sinde. Derfor køber jeg heller ikke det.

Hvad angår det, man med et grimt og forkert ord kalder forsørgerbyrden, altså spørgsmålet om, hvor mange dem, der arbejder, skal forsørge i samfundet, vil jeg sige, at det er en kurve, der altid har gå-

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er vist ikke flere bemærkninger. Hr. Joachim B. Olsen markerede så ikke alligevel. Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 29. maj 2012.

Kl. 13:02

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 29. maj 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og skal i øvrigt henviser til den ugeplan, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:02).